

2015. I–III. negyedév

A decorative graphic on the right side of the page, set against a dark blue background. It features a collection of white numbers of various sizes and orientations, arranged in a roughly triangular shape pointing upwards and to the right. The numbers include 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, and 9, some appearing as single digits and others as parts of larger numbers or sequences.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A KSH JELENTI
GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM
2015. I–III. negyedév

Budapest, 2015

© Központi Statisztikai Hivatal, 2015

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2015. november 26.

Készült a Tájékoztatási főosztályon,
a KSH összes szakfőosztályának közreműködésével

Felelős kiadó: Dr. Vukovich Gabriella elnök

Felelős szerkesztő: Freid Mónika főosztályvezető

Vezető szerkesztő: Andrejcsik Linda osztályvezető

Készítették:

Andrejcsik Linda, Deák Tiborné, Herzog Tamás, Jávorszky Anikó,
Kátainé Marosi Angéla, Kelemen Nóra, Kovács Krisztián, Majoros Marcella,
Molnár Beatrix, Nagyné Pakula Urszula

Internet: <http://www.ksh.hu>

info@ksh.hu

345-6789 (telefon), 345-6788 (fax)

Borítóterv: Lounge Design Kft.

Nyomdai kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2015.142

TARTALOM

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2015. JANUÁR–SZEPTEMBER.....	5
Összefoglalás.....	5
RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS	14
Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok.....	14
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok	14
Külkereskedelem.....	21
Államháztartás, központi költségvetés	25
A háztartások pénzügyi vagyona.....	30
Ágazati teljesítmények.....	34
Mezőgazdaság	34
Ipar.....	37
Építőipar	43
Lakásépítés, lakáspiac.....	45
Kiskereskedelem	49
Turizmus, vendéglátás	51
Szállítás, közlekedés.....	52
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	54
Demográfiai helyzet	54
Foglalkoztatottság, keresetek	55
Fogyasztói árak.....	63
Személyes közúti közlekedési balesetek	65
IDŐSZAKI INFORMÁCIÓK.....	67
Pillanatkép a magyar baromfiágazatról	67
TÁBLÁZATOK.....	79
FÜGGELÉK	120

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2015. JANUÁR–SZEPTEMBER

Összefoglalás

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

- 2015 eddig eltelt időszakában a reálgazdasági folyamatok kedvezően alakultak a fejlett országok többségében. A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,1%-kal bővül az előző évhez képest. A növekedés alakulására a geopolitikai konfliktusok és a kőolaj árváltozása mellett jelentős hatással van a kínai gazdaság lassuló növekedési üteme is.
- 2015 január–szeptemberében **Kína** gazdasági teljesítménye 6,9, az **Egyesült Államoké** 2,5, Japáné 0,4%-kal nőtt¹ az előző év azonos időszakához képest.²
- Az Eurostat előzetes adatai alapján 2015 első kilenc hónapjában az **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes teljesítménye 1,8%-kal³ emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az unió legnagyobb nemzetgazdaságának számító Németország GDP-je 1,5%-kal³ bővült.
- A magyar gazdasági teljesítménye 2013 folyamán növekedési pályára állt, ami 2015 eddig eltelt időszakában folytatódott. **Hazánk bruttó hazai terméke** – a KSH gyorsbecslése szerint – **2015 III. negyedévében** 2,3, **I–III. negyedévében** 2,8%-kal nőtt az egy évvel korábbi magas bázishoz képest. A III. negyedévi növekedés ütem némileg lassult a korábbi negyedévekhez képest. A termelési oldalon a bővülést alapvetően az ipar, valamint a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás teljesítményének emelkedése okozta, a mezőgazdaság teljesítménye ugyanakkor visszafogta a növekedést.
- 2015 január–szeptemberében – a szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint – hazánk gazdasági teljesítménye 2,6%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. A rendelkezésre álló adatok alapján a régiós versenytársak mindegyikében

¹ Szezonálisan kiigazított.

² Forrás: OECD.

³ Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított.

házáknál nagyobb mértékben bővült a GDP: Csehországban 4,3, Romániában 3,7, Lengyelországban 3,6, illetve Szlovákiában⁴ 3,3%-kal.

- A **nemzetgazdasági beruházások** volumene 2015 III. negyedévében 3,4, I–III. negyedévében 0,3%-kal mérséklődött az egy évvel korábbi magas bázishoz képest. A nemzetgazdasági ágak többségében csökkent a beruházási teljesítmény. A legnagyobb beruházó nemzetgazdasági ágak közül 2015 január–szeptemberében a szállítás, raktározás fejlesztései 9,1, az ingatlanügyleteké 2,5%-kal növekedtek, a feldolgozóipari beruházások ugyanakkor 4,6%-kal csökkentek.
- A **külkereskedelmi termékforgalomban 2015. január–szeptemberben** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 67,6 milliárd eurót tett ki, 7,2%-kal nagyobb összeget, mint 2014 azonos időszakában. A behozatal értéke 61,5 milliárd euró volt, 5,9%-kal több az egy évvel korábbinál. Külkereskedelmünk 6,1 milliárd eurós többlettel zárta az első kilenc hónapot, az egyenleg 1,1 milliárd euróval javult az előző év azonos időszakához képest. **2015. szeptemberben** az export euróértéke 5,6, az importé pedig 8,2%-kal haladta meg a tizenkét hónappal korábbit. Az egyenlegben a kilencedik hónap során 814 millió eurós többlet keletkezett, ami 126 millió euróval kevesebb az egy évvel korábbinál.
- A részletesen feldolgozott, **január–augusztusi** adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** a kivitel esetében 8,1, a behozataléban 6,9%-kal bővült a 2014. első nyolc havihoz képest. A **külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala** mérséklődött a tavaly január–augusztuséhoz képest, a változás mértéke az exportban 0,5, az importban 1,0% volt. A behozatal árszínvonalának a kivitelét meghaladó mértékű csökkenése hatására a **cserearány** kedvezően változott, a javulás 0,5%-os volt. A **forint** az euróhoz képest némileg (0,1%-kal), a dollárhoz viszonyítva pedig jelentősen (23%-kal) leértékelődött.
- **2015. január–októberben az államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 816 milliárd forint volt, 7 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. Az államháztartás központi alrendszerének bevétele 13,5, kiadása 14,3 billió forintot tett ki, amely értékek egyaránt 0,8%-kal haladták meg az egy évvel korábbiakat. Az alrendszeren belül a központi költségvetés 893 milliárd forintos hiánnyal zárta az első tíz hónapot, ami 134 milliárd forinttal kedvezőbb az egy évvel korábbihoz képest. A társadalombiztosítási alapok egyenlege ezzel szemben romlott, a 42 milliárd forintos többlet 143 milliárd forinttal kevesebb, mint a 2014. január–októberi. A legkisebb mértékű egyenlegváltozás az elkülönített állami pénzalapokat

⁴ Szezonálisan kiigazított.

jellemezte, amelyek 35 milliárd forintos szufficitje 2 milliárd forinttal több a 2014. első tíz havinál.

- A Magyar Nemzeti Bank előzetes adatai szerint 2015. szeptember végén a **háztartások pénzügyi eszközei** 39,6 ezer milliárd forintot tettek ki, 8,4%-kal többet az egy évvel korábbinál. A **kötelezettségek** értéke 8,1 ezer milliárd forint volt, az egy évvel ezelőttinél 9,9%-kal kevesebb. A két tényező különbségként előálló **nettó pénzügyi vagyon** 31,5 ezer milliárd forint volt, 14%-kal több a 2014. szeptember végénél. A **háztartások nettó finanszírozási képessége** a 2015 III. negyedével záruló elmúlt egy évben 2654 milliárd forint volt, ez a GDP 8,0%-ának felelt meg.

Ágazati teljesítmények

- Az időjárás hatására **2014-ben** kedvezően alakultak a terméseredmények, és a főbb állatfajok állománya is bővült. 2014-ben a **mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének** (folyó áron 988 milliárd forint) volumene 14%-kal bővült, azonban 2015 I. félévében – részben a magas bázissal összefüggésben – 15%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.
- Az Eurostat előzetes adatai szerint 2014-ben hazánk az **Európai Unió** mezőgazdasági kibocsátásának 2,0%-át állította elő, ezen belül a növényi termékek 2,3, az állatok és állati termékek 1,7%-át. A kukorica 12, az ipari növények 7,7, a baromfi 4,0%-a származik Magyarországról.
- **2015-ben** az előző évinél 4,6%-kal kisebb területen, 2,8%-kal több, 7,5 millió tonna **kalászos gabonát** arattak. A termésátlagok a rozs kivételével felülmúlták az előző évit. A jó terméshez hozzájárult az előző év őszi és az idei tavaszi csapadékos időjárás. A búza termésátlaga 1991 óta nem volt ilyen magas, az elmúlt öt év átlagát 22%-kal haladta meg.
- A **mezőgazdasági termelői árak 2015 január–szeptemberében** 4,7%-kal mérséklődtek, ezen belül a növényi termékek ára 1,8, az élő állatok és állati termékeké 9,2%-kal csökkent. **Szeptemberben** a termelői árak 1,2%-kal emelkedtek az előző év szeptemberéhez képest, ami a növényi termékek árának 8,5%-os emelkedéséből, valamint az élő állatok és állati termékek árának 9,1%-os csökkenéséből adódott.
- A mezőgazdasági termelés **ráfordítási árai** 2015 I–III. negyedében 1,8%-kal alacsonyabbak voltak az előző év azonos időszakánál. A folyó termelőfelhasználás árszínvonala 2,5%-kal csökkent, a mezőgazdasági beruházásoké azonban 2,8%-kal növekedett.

- **2015 szeptemberében az ipari termelés** volumene 7,8%-kal haladta meg az egy évvel korábit. A belföldi és az exportértékesítés egyaránt emelkedett, 1,3, illetve 9,3%-kal. Az előző hónaphoz képest az ipari kibocsátás – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 2,9%-kal bővült.
- **2015 január–szeptemberében az ipari termelés** volumene 6,7%-kal haladta meg az egy évvel korábit. Mindkét értékesítési irányban emelkedtek az eladások: az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 8,9, a több mint egyharmadát adó belföldi eladásoké 2,6%-kal növekedett.
- 2015 első kilenc hónapjában a termelés az ipari nemzetgazdasági ágak közül az **energiaiparban** 5,3, a **feldolgozóiparban** 7,3%-kal nőtt, a csekély súlyt képviselő **bányászatban** 9,2%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.
- A **feldolgozóipari alágak** döntő többségében bővült a kibocsátás, a legnagyobb mértékben (16%-kal) a feldolgozóipari termelés háromtizedét jelentő járműgyártásban. Szintén jelentősen növekedett (15%) a kibocsátás a gumi-, műanyag- és építőanyag-iparban. A szinte teljes egészében exportra termelő elektronikai ipar termelése 4,4, az élelmiszeriparé pedig 3,7%-kal emelkedett. Mindössze két alágban mérséklődött a termelés, mindkettőben a külpiazi értékesítés csökkenése miatt: a gép, gépi berendezés gyártásában 2,3, a kokszyártás, kőolaj-feldolgozás területén 2,2%-kal maradt el a kibocsátás az egy évvel korábitól.
- 2015 január–szeptemberében mindegyik **régióban** bővült a termelés volumene, a legnagyobb mértékben (11%) Dél-Alföldön, míg a többi régióban 4,3 és 9,8% közötti mértékben.
- A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra számított termelés** 2015 január–szeptemberében 4,2%-kal haladta meg az egy évvel korábit. A termelékenység növekedése 2,8%-os létszámemelkedés mellett következett be. Az ipari ágazatok többségében nőtt a termelékenység az egy évvel korábbi időszakhoz mérten.
- 2015 szeptemberében a megfigyelt **feldolgozóipari ágazatok összes új rendelése** 5,4%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. Mindkét értékesítési irányban emelkedett a volumen: az új belföldi megrendeléseké 6,1, az új exportrendeléseké 5,2%-kal. Az ipari termelés motorjának számító járműgyártásban az új exportrendelések volumene 13%-kal bővült. Az összes **rendelésállomány** volumene a hó végén 8,5%-kal meghaladta a 2014. szeptember végét, ez az elmúlt közel két év legalacsonyabb növekedési üteme.

- Az **ipari termelői árak** 2015. január–szeptemberben átlagosan 0,9%-kal csökkentek. Az értékesítési irányok közül a belföldi eladások árai 3,0%-kal csökkentek, az exportértékesítésé viszont 0,4%-kal emelkedtek.
- Az **építőipari termelés** volumene 2013 februárja óta – három hónap kivételével – emelkedik. Idén **szeptemberben** a változatlan áron számolt termelés 8,1%-kal nőtt 2014 szeptemberéhez viszonyítva. Az építményfőcsoportok közül az épületek építése 6,0, az egyéb építményeké 9,9%-kal bővült.
- Az **I–III. negyedévben** az építőipari termelés volumene összességében 4,7%-kal haladta meg az egy évvel korábbi. Ezen belül az épületek építése 2,8, az egyéb építményeké 6,7%-kal nőtt.
- A január–szeptemberben kötött **új építőipari szerződések** volumene közel 14%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakánál. Az építőipari vállalkozások **szerződésállománya** szeptember végén 49%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.
- Az **I–III. negyedévben** az **építőipar termelői árai** átlagosan 2,4%-kal meghaladták a 2014. január–szeptemberit.
- **Január–szeptemberben** 4657 új lakás épült, 9,5%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az építésügyi szakhatóságok ugyanakkor 8616 lakás építésére adtak ki engedélyt, 24%-kal többre, mint az előző év azonos időszakában. A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 100 m² volt, 2 m²-rel kevesebb, mint egy évvel korábban.
- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** volumene **2015 szeptemberében** 5,1, az **I–III. negyedévben** 5,9%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. 2015 első kilenc hónapjában az összforgalom csaknem felét kitevő **élelmiszer-eladások** 3,7%-kal haladták meg az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes termékkörű üzletek (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké), valamint az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké egyaránt 3,7%-kal lett nagyobb. A **nem élelmiszertermékek** forgalma 7,6%-kal növekedett, ezen belül az összes tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások. Az **üzemanyag-kiskereskedelem** forgalma – csökkenő üzemanyagárak mellett – 8,2%-kal bővült.
- A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** forgalmában 5,2%-os csökkenést mértünk.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 8,4, a vendégéjszakáké 6,4%-kal emelkedett 2015 első kilenc hónapjában. A külföldi vendégek 6,5, a belföldiek 6,3%-kal több vendégéjszakát vettek igénybe az egy évvel korábbihoz képest. (A külföldi forgalom 10,4, a belföldi 10,3 millió vendégéjszakát ért el.) A

vendégforgalom bővülése a szálláshelyek árbevételét is növelte: folyó áron összesen 12%-kal nagyobb bruttó bevételt könyveltek el, amihez a szobaárak emelkedése nagyobb, a forgalom bővülése kisebb mértékben járult hozzá. A Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből 14 milliárd forint, az egy évvel korábbinál folyó áron 4,8%-kal több származott. Az időszakon belül július kiemelkedő, 9,5%-os bővülést hozott a vendégforgalomban, a szállodai szobafoglaltság pedig a III. negyedév mindegyik hónapjában kiemelkedő volt (a kétezres évek megfelelő hónapjaihoz viszonyítva). Ebben a meleg időjárás mellett a különféle rendezvények, fesztiválok, valamint a külföldi forgalom esetében az új légi közlekedési útvonalak bevonása is szerepet játszott.

- A **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 11%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke az első kilenc hónapban összesen 678 milliárd forintot tett ki.
- **2015 I–III. negyedévében** a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 0,5%-kal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 2,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbi. A **helyi személyszállításban** a 2014. január–szeptemberinél 2,1%-kal több utazást regisztráltunk.
- Az év első kilenc hónapjában 146 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 22%-kal többet az egy évvel korábbinál.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi adatok** alapján **2015 I–III. negyedévében** 68 647 **gyermek született**, 0,7%-kal (461 fővel) több, mint egy évvel korábban, a születési arányszám 0,1 ezrelékponttal 9,3 ezrelékre emelkedett. Az **elhunytak** 99 286 fős száma 6,7%-kal (6191 fővel) meghaladta az előző év azonos időszakit, a halálozási arányszám – 0,9 ezrelékpontos növekedés mellett – 13,5 ezreléket tett ki. A halálozások száma az év hat hónapjában több, a május–június és szeptember hónapokban kevesebb volt, mint egy évvel korábban. Az év eleji jelentős halálozási többlet alakulását – az előző év alacsony bázisértéke mellett – a tetőző influenzajárvány is befolyásolta. A július–augusztusi átlagos 6,3%-os emelkedés hátterében a tartós nyári kánikula egészségre gyakorolt negatív hatásai állhatnak. A **természetes fogyás** I–III. negyedévi 30 639 fős száma 5730 fővel volt több, mint 2014. január–szeptemberben. Ezer élveszületésre 4,1 **csecsemőhalálozás** jutott, ami 0,5 ezrelékponttal maradt el az egy évvel korábbitól. A **terhességmegszakítások** száma (24 031) 4,7%-kal csökkent a 2014 első kilenc

havihoz képest. 2015 I–III. negyedéve során 37 215 **házasságot** kötöttek, 13%-kal (4300-zal) többet, mint egy évvel azelőtt.

- **2015 III. negyedévében** javultak a főbb munkaerő-piaci mutatók: a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliség mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. A **foglalkoztatottak száma** – a 15–74 éves korcsoportban – az előző év III. negyedévéhez képest 116 ezer fővel, 4 millió 265 ezer főre nőtt. A 15–64 évesek közé 4 millió 228 ezer foglalkoztatott tartozott, számuk egy év alatt 111 ezer fővel (2,7%-kal) emelkedett. A **foglalkoztatási arány** – ugyanezen időszak alatt, a 15–64 évesek körében – 2,2 százalékponttal 64,8%-ra bővült. A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, körükben a foglalkoztatási arány – 2014 III. negyedévéhez viszonyítva – 2,4 százalékponttal 71,3%-ra, a nők esetében 2,0 százalékponttal, 58,4%-ra nőtt. Mindhárom fő korcsoportban emelkedett a foglalkoztatottság. A munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 26,7 a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 81,3, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 46,4%-ra nőtt.
- A **munkanélküliek száma** – 2015 III. negyedévében a 15–64 éves népesség körében – 39 ezer fővel (12%-kal) 292 ezer főre esett vissza, miközben a **munkanélküliségi ráta** 6,5%-os értéke 0,9 százalékponttal volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál. A férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliségi ráta (6,2%) jellemezte, mint a nőket (6,8%), ugyanakkor egy év alatt a két nem esetében azonos mértékben csökkent a ráta értéke, 1,0 százalékponttal. Mindhárom fő korcsoportban mérséklődött a munkanélküliség: a 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 16,7, a 25–54 éveseké 5,6, az 55–64 éveseké pedig 5,4% volt. A munkanélküliek 49,2%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,9-ről 19,3 hónapra nőtt.⁵
- **2015. január–szeptemberben** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten⁶ átlagosan havi **bruttó** 243 000 forintot kerestek, ennek – családi kedvezmény nélkül számított – **nettó** összege 159 200 forint volt. A kereseteket terhelő járulékok és a személyijövedelemadó-szabályok változatlansága következtében a bruttó és a nettó átlagkeresetek egyaránt 3,9%-kal haladták meg a 2014. január–szeptemberit. A közfoglalkoztatottak átlagkereseti adatait figyelmen kívül hagyva a bruttó és a nettó bérek szintén azonos mértékben, 4,0%-kal növekedtek. A nettó keresetek a vállalkozásoknál 3,8, a közfoglalkoztatottak nélküli

⁵ A 15–74 éves népességen belül.

⁶ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

közsférában 4,6, míg a nonprofit szervezeteknél 3,3%-kal voltak magasabbak az egy évvel korábbinál. (A költségvetési intézményeknél és a nonprofit szervezeteknél alkalmazzák a közfoglalkoztatottak 94%-át.) A költségvetési és a nonprofit szférában dolgozók egy része – az adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege átlagosan bruttó 9700, illetve 9300 forint volt.

- A fogyasztói árak 0,3%-os csökkenése mellett a – családi adókedvezmény nélküli nettó átlagkereseti indexből számított – **reálkereset** 4,2%-kal emelkedett 2014 január–szeptemberéhez viszonyítva.
- A **fogyasztói árak** – az átmenetinek tűnő szeptemberi mérséklődést követően – **októberben** újra enyhén emelkedtek, az infláció 0,1% volt. **2015 január–októberében** – mérsékelt hullámzás mellett – a fogyasztói árak átlagosan 0,2%-kal maradtak el az előző év azonos időszakától. A legnagyobb mértékben, 4,7%-kal az egyéb cikkek árszínvonala csökkent, ezen belül a járműüzemanyagoké 13%-kal esett vissza. Kevesebbe került a háztartási energia (3,5%), de a ruházkodási cikkek fogyasztói ára is kissé mérséklődött (0,1%) az egy évvel korábbihoz képest. Drágábbak lettek ugyanakkor a szeszes italok, dohányárak (3,0%), a szolgáltatások (2,0%), valamint a tartós fogyasztási cikkek (0,6%). Az élelmiszerárak gyorsuló ütemben, 0,6%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva, bár az egyes tételek árának alakulása jelentős eltéréseket mutat.
- A **2015 január–szeptemberében** történt több mint 12 ezer **személy sérüléses közúti közlekedési balesetben** 469 volt a halálos áldozatok száma, több mint 4 ezren súlyosan, közel 11,5 ezren pedig könnyebben megsérültek. 2014 első kilenc hónapjához képest a halálos balesetek aránya magasabb lett: a balesetek 3,7%-os növekedése mellett a halálos közúti balesetek száma 8,5%-kal emelkedett.
- Alkohol befolyása alatt 1130 balesetet okoztak, az összes baleset 9,2%-át. A kerékpárosok és a segédmotoros-kerékpárt vezetők összes baleseteik közel ötödében fogyasztottak alkoholt. A személy sérüléssel járó balesetet okozó motorkerékpárosok 11, a személygépkocsi vezetők 8,0%-a volt ittas.

1. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2015. január–szeptember

Megnevezés	2014	2015.		
		január– augusztus	szeptember	január– szeptember
Ipari indexek				
termelés	107,7	106,6	107,8	106,7
értékesítés belföldre	100,8	102,8 ^R	101,3	102,6
értékesítés exportra	110,5	108,8 ^R	109,3	108,9
létszám	102,5	102,9 ^R	102,5	102,8
termelékenység	105,3	104,0 ^R	106,0	104,2
Építőipari termelés indexe	113,5	104,1 ^R	108,1	104,7
Mezőgazdasági értékesítés indexe	114,2	112,5	117,0	113,4
Kiskereskedelmi forgalom indexe	105,1	106,0	105,1	105,9
Behozatal értéke, millió euró	78 232	54 079 ^R	7 386	61 465
értékindexe	104,7	105,6 ^R	108,2	105,9
Kivitel értéke, millió euró	84 506	59 386 ^R	8 200	67 586
értékindexe	104,0	107,4 ^R	105,6	107,2
Árindexek				
ipari termelői árak	99,6	99,2	98,5	99,1
ipari belföldi értékesítési árak	97,9	97,1	96,3	97,0
mezőgazdasági termelői árak	93,9	94,4	101,2	95,3
behozatali forintárak	100,1	99,0
kiviteli forintárak	101,1	99,5
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 823	2 882 ^R	2 921	2 887
index	104,5	102,5 ^R	102,0	102,4
Munkanélküliségi ráta, ^{a)} %	7,8	6,5 ^{b)}
Bruttó átlagkereset, ezer forint	237,7	243,2 ^R	241,4	243,0
nominális index	103,0	103,7	105,1	103,9
Nettó átlagkereset, ezer forint	155,7	159,3	158,1	159,2
nominális index	103,0	103,7	105,1	103,9

^{a)} A 15–64 éves népességen belül.^{b)} 2015. július–szeptember.^R Revideált adat.

2.) 2015. január–október

Megnevezés	2014	2015.		
		január– szeptember	október	január– október
Fogyasztóiár-index	99,8	99,7	100,1	99,8
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	–803	–955	138	–816
Ebből:				
központi költségvetés	–817	–1 007	113	–893
társadalombiztosítási alapok	8	30	12	42

RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok⁷

2015 első kilenc hónapjában a reálgazdasági folyamatok kedvezően alakultak a fejlett országok többségében. A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,1%-kal bővül az előző évhez képest. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene – az I. negyedévi 2,0 és a II. negyedévi 2,2%-os növekedést követően – 2015 III. negyedévében 2,0%-kal⁸ meghaladta az egy évvel korábbi szintet. A teljesítmény alakulására hatással van többek között a kőolaj árváltozása, valamint a kínai gazdaság lassuló növekedési üteme.

A magyar gazdaság teljesítménye 2013 folyamán növekedési pályára állt, ami 2015 eddig eltelt időszakában folytatódott. **Hazánk bruttó hazai terméke** – a KSH gyorsbecslése szerint – **2015 I–III. negyedévében** 2,8%-kal nőtt az egy évvel korábbi magas bázishoz képest. (2014 január–szeptemberében a GDP 3,8%-kal nőtt.) **2015 III. negyedévében** a gazdasági teljesítmény 2,3%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, a növekedés üteme – részben a magas bázissal összefüggésben – némileg lassult a korábbi negyedévekhez képest. A termelési oldalon a bővülést alapvetően az ipar, valamint a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás teljesítményének emelkedése okozta, a mezőgazdaság teljesítménye ugyanakkor visszafogta a növekedést. Az előző negyedévhez képest – a szezonálisan és naptárhatással kiigazított index alapján – 2015 III. negyedévében 0,5%-kal bővült a magyar gazdaság.

A felhasználási oldalon a **beruházási teljesítmény** kedvezőtlenül hatott a gazdasági növekedésre: a beruházások volumene 2015 III. negyedévében 3,4%-kal, I–III. negyedévében 0,3%-kal mérséklődött az egy évvel korábbi magas bázishoz képest. (2014 első kilenc hónapjában 14%-kal nagyobb volumenű beruházást hajtottak végre,

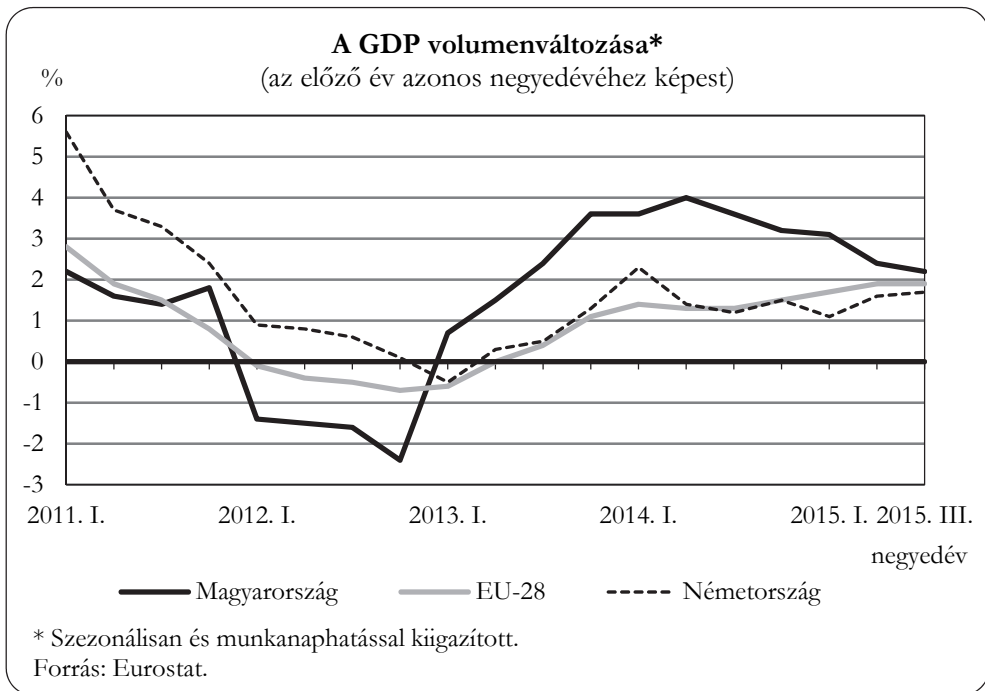
⁷ Források: Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Energy Information Administration.

⁸ Szezonálisan kiigazított.

mint egy évvel korábban.) A nemzetgazdasági ágak többségében csökkent a beruházási teljesítmény. A legnagyobb beruházó nemzetgazdasági ágak közül 2015 január–szeptemberében a szállítás, raktározás fejlesztései 9,1, az ingatlanügyleteké 2,5%-kal növekedtek, a feldolgozóiparé ugyanakkor 4,6%-kal csökkentek. E három nemzetgazdasági ágban realizálódott az összberuházás közel 60%-a.

A nemzetközi összehasonlítások során alkalmazott, szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint 2015 I–III. negyedévében hazánk gazdasági teljesítménye – az uniós átlagot (1,8%) jelentősen meghaladva – 2,6%-kal emelkedett az egy évvel korábbi szinthez képest, ezzel az **uniós összehasonlításban** a középmezőny elejébe tartozunk. A rendelkezésre álló adatok alapján a régiós versenytársak mindegyikében hazánkénál nagyobb mértékben bővült a GDP: Csehországban 4,3, Romániában 3,7, Lengyelországban 3,6, illetve Szlovákiában⁹ 3,3%-kal.

1. ábra

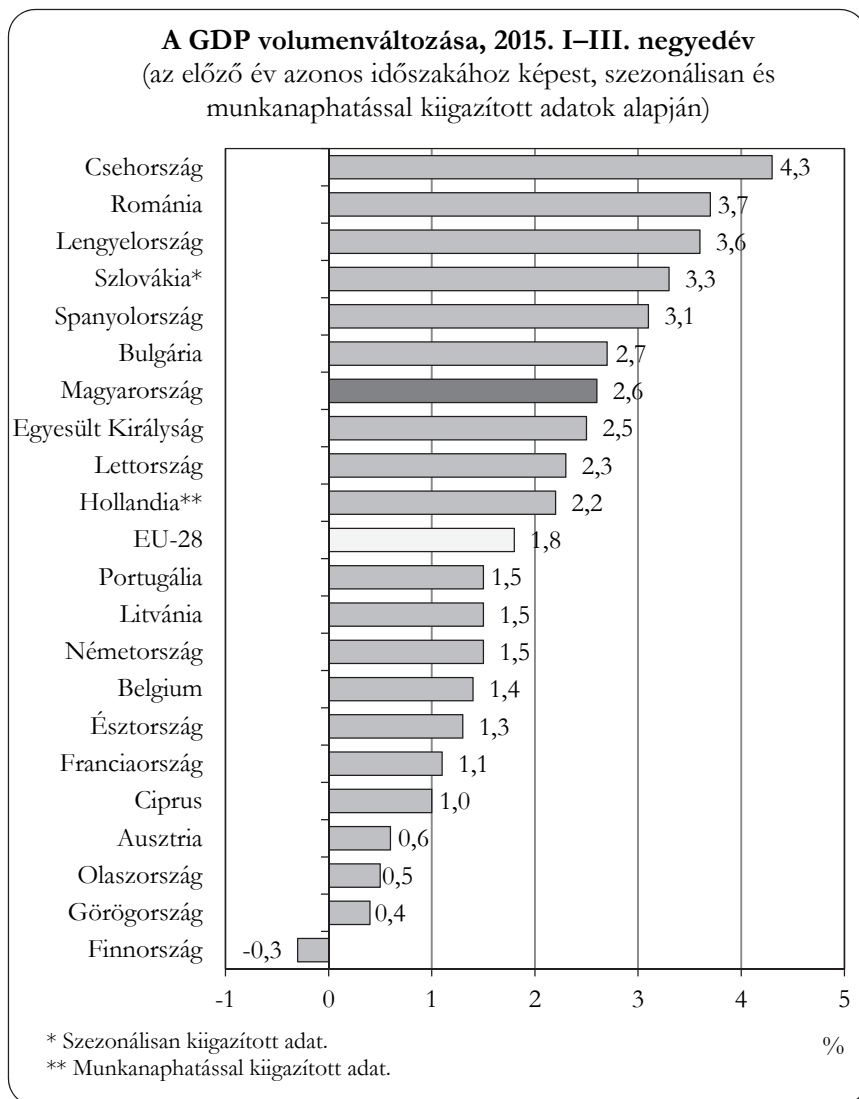
Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió** (EU-28) tagországainak együttes GDP-je¹⁰ 2015 I–III. negyedévében 1,8%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. (A III. negyedévben az uniós gazdaság 1,9%-kal bővült.) Az adatot közlő

⁹ Szezonálisan kiigazított.

¹⁰ Az Európai Unió és a tagországok GDP-adatai szezonálisan és munkanaphatással kiigazítottak.

22 tagország döntő többségében nőtt a teljesítmény, a nagyobb súlyú nemzetgazdaságok közül Spanyolországé 3,1, az Egyesült Királyságé 2,5, Németországé 1,5, Franciaországé 1,1, valamint Olaszországé 0,5%-kal. Mindössze Finnországban csökkent (0,3%-kal) a GDP volumene.

2. ábra

A Litvánia csatlakozásával 2015. január elsején 19 tagúra bővült **eurózána** bruttó hazai terméke 2015 III. negyedévében 1,6, I–III. negyedévében 1,4%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. (A III. negyedévi növekedési ütem az elmúlt négy év

legnagyobb mértékű bővülése.) A térség gazdasági teljesítményére hatással van a monetáris környezet alakulása is. A fogyasztói árak 2015 január–októberében stagnáltak az egy évvel korábbihoz képest. (Az EU 28 tagállamában a fogyasztói árak szintén nem változtak.) Az energiaárakat figyelmen kívül hagyva az infláció mértéke 0,9% volt. 2015 első kilenc hónapjában az Európai Központi Bank (EKB) nem változtatott az alapkamat rekordalacsony mértékén (0,05%), ugyanakkor számos intézkedést (például a kötvényvásárlási program elindítása) hozott a hitelezés élénkítésére.

Az uniós reálgazdasági folyamatok közül az áruk nemzetközi forgalma kedvezően alakult: az előzetes adatok alapján 2015 január–szeptemberében a **termék-külkereskedelemben** az export – folyó áron – 6, az import 2%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A termék-külkereskedelem egyenlegében – az egy évvel korábbi 14 milliárd eurós hiánnyal szemben – 37 milliárd eurós többlet keletkezett. A belső kereslet alakulását részben meghatározó **kiskereskedelmi forgalom** volumene¹¹ 2015 első kilenc hónapjában átlagosan 3,0%-kal emelkedett az unióban az előző év azonos időszakához képest. A tagországok döntő többségében bővültek a kiskereskedelmi eladások. A 15–74 évesek között az uniós **munkanélküliségi ráta** – mérsékelt csökkenés mellett – 2015 január–szeptemberében 9,6%-os¹² volt (Az euróövezeti tagállamokban átlagosan 11,0%-os volt a munkanélküliek aránya.) A tagállamok közül Spanyolországban volt a legmagasabb (23%), Németországban pedig a legalacsonyabb (4,7%) az álláskereső aránya.

2015. január–szeptemberben az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye¹³ 2,5%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. (A III. negyedévben a GDP 2,0%-kal bővült, ez az elmúlt másfél év legalacsonyabb növekedési üteme volt.) A bővülést elsősorban a magánszektor fogyasztása és beruházásai okozták: előbbi volumene 3,3, az utóbbi pedig 3,9%-kal nőtt. Kedvezőtlenül alakult viszont a külkereskedelem teljesítménye: a kivitel volumenbővülését (1,9%) jelentősen meghaladta a behozatalé (5,6%). 2015 első kilenc hónapjában a jegybank szerepét betöltő Fed nem változtatott a napi kamatcélján (0,00–0,25%). A mennyiségi lazítás tavalyi befejezése után a monetáris politika további szigorításának kedvezhet a mérséklődő munkanélküliségi ráta (2015. január–szeptemberben 5,4%) és a stagnáló fogyasztói árak.

Kínában folytatódott a gazdasági teljesítmény lassuló ütemű bővülése: a GDP volumene 2015 III. negyedévében és I–III. negyedévében egyaránt 6,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. (Ez a világgazdaság növekedését is lassítja a szoros globális gazdasági kapcsolatokon keresztül.) 2015 első kilenc hónapjában az ágazatok döntő többségében emelkedett a hozzáadott érték volumene, közülük az iparé 5,9, a

¹¹ Munkanaphatással kiigazított. Nem tartalmazza a gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem adatait.

¹² Szezonálisan kiigazított.

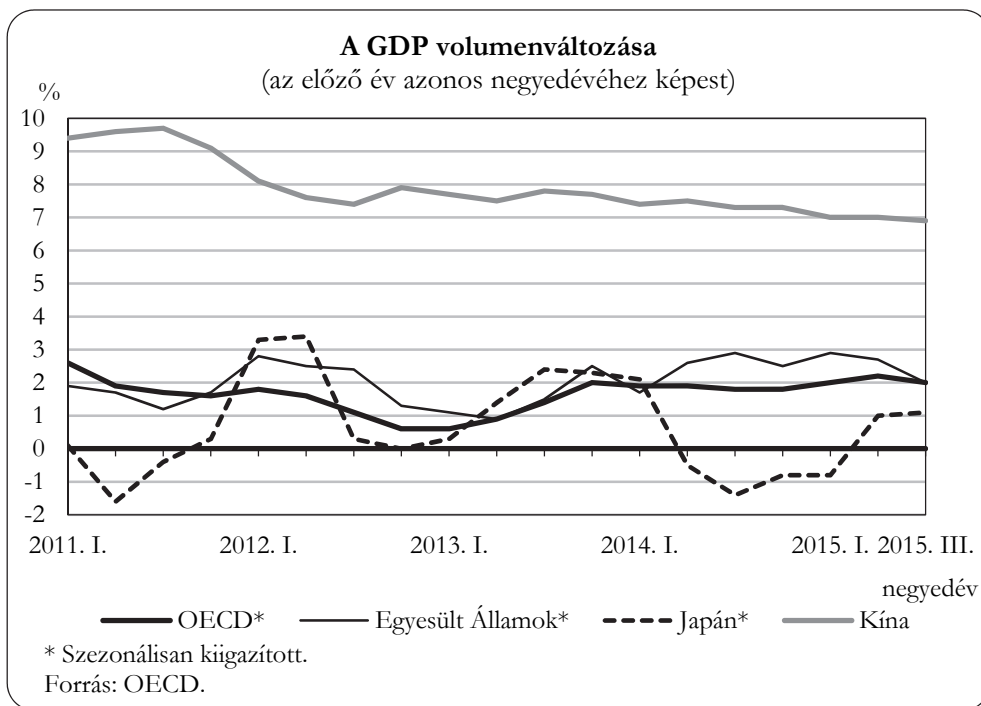
¹³ A bruttó hazai termékre és az egyes felhasználási tételekre vonatkozó volumenindexek szezonálisan kiigazítottak.

kereskedelemé 6,0%-kal, a pénzügyi szektoré – részben a kínai részvénypiac teljesítménye miatt – 17%-kal nőtt. (A sanghaji tőzsdeindex értéke az év első felében több mint 50%-kal emelkedett, majd ezt követően több mint 30%-kal visszaesett.) 2015 január–szeptemberében az ázsiai ország exportforgalma – folyó áron – 1,8, az importforgalma, részben az olcsóbbá vált energiahordozók miatt, 15%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

Japán gazdasági teljesítménye¹⁴ 2015 III. negyedévében 1,1, január–szeptemberében 0,4%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. A növekedést visszafogta a magánszektor belső keresletének csökkenése: a háztartások fogyasztása 0,9, a bruttó állóeszköz-felhalmozás pedig 0,5%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. (A fogyasztás alakulását befolyásolta a 2014. április elseji áfa-emelés.) A GDP volumenváltozására kedvezően hatott a külkereskedelem teljesítménye: a deficit csökkenése mellett a kivitel volumene 4,0, a behozatalé 0,7%-kal bővült. Az exportot a gyengülő jen, az importot pedig a csökkenő belső kereslet alakította. 2015 első kilenc hónapjában a japán jegybank monetáris politikája – az alapkamat változatlansága mellett – továbbra is a likviditás bővítésén alapult. Ennek ellenére a pénzromlás üteme 2015 január–szeptemberében lassult, mértéke 1,0% volt az egy évvel korábbihoz képest. (Az áfa-emelés bázishatását már nem tartalmazó, szeptemberi árszínvonal stagnálást mutat.)

¹⁴ A bruttó hazai termékre és az egyes felhasználási tételekre vonatkozó volumenindexek szezonálisan kiigazítottak.

3. ábra

2015 elején a **nemzetközi pénz- és tőkepiacokon** a befektetői hangulat javult, viszont májusban – elsősorban a görög gazdaságpolitikával kapcsolatos események miatt –, valamint augusztusban – a kínai makrogazdasági folyamatokkal összefüggésben – kedvezőtlen volt. 2015 első kilenc hónapjában az euró nagymértékben veszített az értékéből (az amerikai dollárral szemben 18%-kal), ami részben a fejlett országok monetáris politikájának (például az EKB pénzmennyiséget növelő intézkedései, a svájci frank euróval szembeni árfolyamkorlát eltörlése) következménye. 2015 január–szeptemberében a **forint árfolyamának** mozgását többek között a jegybank kamatvágásai, az európai országok monetáris politikájában bekövetkezett változások (svájci frank árfolyamkorlátjának eltörlése, EKB monetáris lazítása), valamint a görögországi események határozták meg. 2015 júniusa óta a forint árfolyama alapvetően a 310–315 forint/euró árfolyamsávban mozog. Hazánk pénz- és tőkepiaci folyamatait nagymértékben meghatározza a **jegybanki alapkamat**, amely a folytatódó kamatvágások következtében 2015. július végére 1,35%-ra, az eddigi legalacsonyabb szintre süllyedt.

2. tábla

Árfolyamok, 2015. január–szeptember

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	időszak elején	minimum értéke	maximum értéke	időszak végi		értéke	változása az előző év azonos időszakához képest, %
				értéke	változása az egy évvel korábbihoz képest, %		
Forint/amerikai dollár	266,97	266,77	289,17	279,05	13,8	277,40	21,7
Forint/euró	319,14	296,10	321,34	313,32	1,0	309,01	0,1
Forint/svájci frank	265,62	264,44	319,27	286,62	11,5	291,42	15,0
Amerikai dollár/euró	1,2043	1,0552	1,2043	1,1203	−11,0	1,1144	−17,8
Svájci frank/euró	1,2022	0,9816	1,2022	1,0915	−9,5	1,0621	−12,8
Brent (amerikai dollár/hordó)	55,38	41,59	66,33	47,29	−50,0	55,31	−48,1

Forrás: Eurostat, Magyar Nemzeti Bank, U.S. Energy Information Administration.

2015 január–szeptemberében folytatódott az árszínvonal csökkenése a globális **nyers- és alapanyagpiacokon**. A Nemzetközi Valutaalap által vezetett, minden fontosabb alapanyagot tartalmazó árindex¹⁵ 36%-kal alacsonyabb volt az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a visszafogottabb ipari kereslet miatt – és részben a kínai gazdasági folyamatokkal összefüggésben – az ipari alap- és nyersanyagokat tartalmazó árindex 18, az energiahordozóké 46%-kal visszaesett.

2015 januárjában véget ért az olaj árának – több mint fél évig tartó – erőteljes esése. Február–áprilisban emelkedtek, majd május–augusztusban újból csökkentek az árak. Az áralakulást alapvetően a kínai oldali határozta meg. Ennek következtében 2015 január–szeptemberében az Európában irányadó **Brent** ára jóval alacsonyabb szinten mozgott az egy évvel korábbinál: az átlagárfolyam 55,31 dollár volt, ami 48%-os csökkenést jelent. Szeptember utolsó napján 47,29 dollárt adtak egy hordó olajért, az egy évvel korábbinál 50%-kal kevesebbet.

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) **globális élelmiszerár-index**¹⁶ értéke 2015 január–szeptemberében 19%-kal visszaesett az egy

¹⁵ IMF Primary Commodity Price Index.

¹⁶ A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a hűsítőszerek árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.

évvél korábbihoz képest. Az élelmiszerek árindexe több mint öt éve nem volt ilyen alacsony szinten. Mindegyik alindex értéke csökkent, a legnagyobb mértékben (32%) a tejtermékeké.

Külkereskedelem

A **külkereskedelmi termékforgalomban 2015. I–III. negyedévben** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 67,6 milliárd euró volt, 7,2%-kal több, mint 2014 azonos időszakában. A behozatal értéke 61,5 milliárd euró volt, ami 5,9%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Külkereskedelmünk 6,1 milliárd eurós többlettel zárta a január–szeptemberi időszakot, az egyenleg 1,1 milliárd euróval javult az előző év azonos időszakához képest. Az éven belül az első két negyedévben az export euróértéke nagyobb mértékben bővült, mint az importé, az I. félév átlagában a növekedés 7,9, valamint 6,1%-os volt. A III. negyedévben a forgalom mindkét irányban 5,7%-kal bővült.

2015. szeptemberben – szintén az első becslés szerint – az export euróértéke 5,6, az importé pedig 8,2%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. Az egyenlegben 814 millió eurós többlet keletkezett, ami 126 millió euróval kevesebb az egy évvel korábbinál.

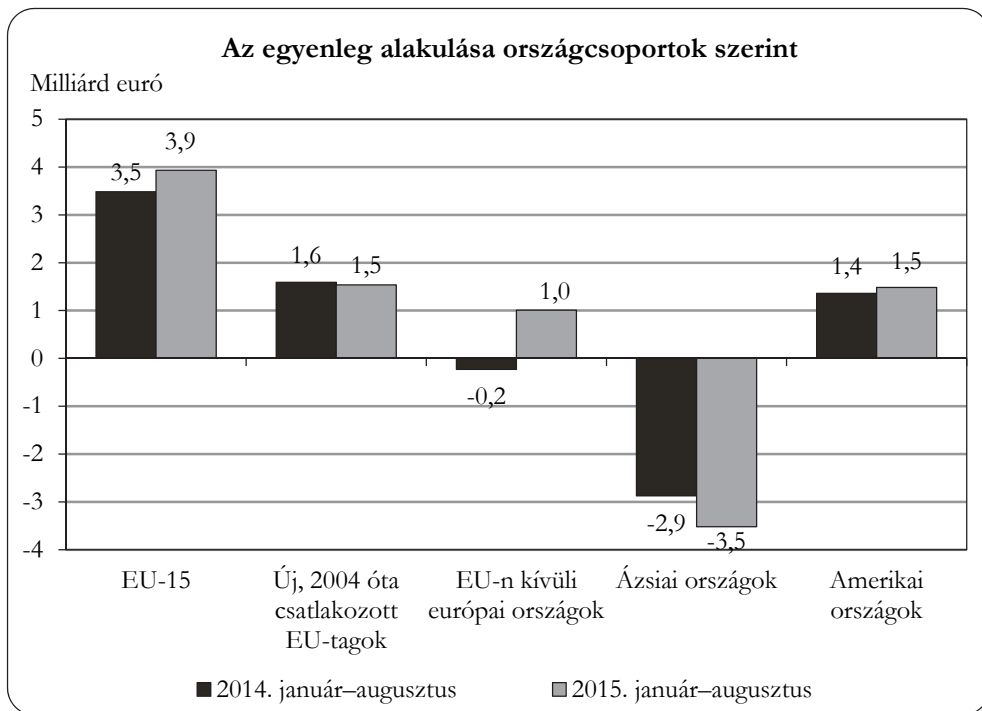
A részletesen feldolgozott, **január–augusztusi** adatok szerint a külkereskedelmi termékforgalom **volumene** az exportban 8,1, az importban pedig 6,9%-kal bővült a 2014. első nyolc havához képest. (A kivitel értéke január–augusztusban 59,4 milliárd, a behozatalé 54,1 milliárd euró volt.) **Augusztusban** a forgalom volumene mindkét irányban 7,0%-kal bővült az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A január–augusztusi időszak során a forgalom **forintban mért árszínvonal**a mérséklődött a 2014 azonos időszakához képest: a kivitelben 0,5, a behozatalban pedig 1,0%-kal. Az import árszínvonalának az exportét meghaladó mértékű csökkenése hatására a **cserearány** kedvezően változott, a javulás mértéke 0,5%-os volt. A **forint** az euróhoz képest némileg (0,1%-kal), a dollárhoz viszonyítva pedig nagymértékben (23%-kal) leértékelődött.

Az első nyolchavi adatok alapján az exportunk közel nyolctizedét, az importunknak pedig több mint háromnegyedét az **Európai Unió tagországaival** bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban az export és az import euróértéke lényegében azonos mértékben – 8,1, illetve 8,2%-kal – emelkedett a 2014. január–augusztusi szinthez képest. A tagországokkal folytatott külkereskedelmünkben 5,5 milliárd eurós aktívum keletkezett az első nyolc hónap során, az egyenleg 393 millió euróval javult a tavaly ilyenkoréhoz képest. Az összes termékforgalom 56%-át a régi tagállamokkal (EU-15) bonyolítottuk

le, ebben a viszonylatban az export euróértéke 8,4, az importé pedig 7,8%-kal nőtt. A velük folytatott kereskedelem mérlege 3,9 milliárd eurós többletet mutat az első nyolc hónapra, 446 millió euróval többet, mint egy évvel korábban. Az új, 2004-ben, illetve azóta csatlakozott tagállamokkal lebonyolított kereskedelemben a behozatal nagyobb mértékben bővült, mint a kivitel (9,1, illetve 7,5%), aminek hatására az aktívum 53 millió euróval, 1,5 milliárd euróra csökkent.

4. ábra

Az **Európai Unió kívüli országokkal** folytatott kereskedelmünkben az export euróértéke 4,7%-kal nőtt, az importé ugyanakkor 2,0%-kal csökkent 2014 első nyolc hónapjához képest. Az eltérő forgalomváltozási ütemek hatására az egyenleg 817 millió euróval javult és 163 millió eurós hiányt mutat. A mérlegjavulás legnagyobb részben az EU-n kívüli európai országokkal lebonyolított külkereskedelem alakulásával magyarázható, amelynek egyenlege – az import 28%-os visszaesése miatt – 1,2 milliárd euróval javult. (A behozatal visszaesése nagyrészt az olcsóbbá vált energiahordozó-importunk következménye.) Az EU-n kívüli európai országokon kívül az amerikai országok viszonylatában is kedvezőbbé vált az egyenleg (az aktívum 125 millió euróval 1,5 milliárd euróra nőtt), az ázsiai országok vonatkozásában ugyanakkor romlott a mérleg (a deficit 647 millió euróval 3,5 milliárd euróra nőtt).

3. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása országcsoportok szerint,
2015. január–augusztus**

(%)

Országcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	érték- index ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	(2014. január– augusztus=100,0)			(2014. január– augusztus=100,0)		
Európai Unió (EU-28)	109,4	108,1	79,1	109,0	108,2	76,7
Régi tagállamok (EU-15)	109,2	108,4	57,2	107,8	107,8	55,5
Új tagállamok	110,1	107,5	21,9	112,1	109,1	21,2
EU-n kívüli országok	103,8	104,7	20,9	100,4	98,0	23,3
ebből:						
EU-n kívüli európai országok	..	93,3	8,7	..	72,1	7,7
Ázsiai országok	..	115,6	5,6	..	119,1	12,7
Amerikai országok	..	114,1	5,0	..	119,5	2,7
Összesen	108,1	107,4	100,0	106,9	105,6	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

A külkereskedelmünk több mint felét kitevő **gépek és szállítóeszközök** változatlan áron számított kereskedelme a forgalom mindkét irányában 11%-kal bővült a 2014. január–augusztusi szinthez képest, ami az árucsoportok közül a legdinamikusabb növekedés. Exportban a legnagyobb forgalmú árucsoport a közúti járművek voltak, amelyek 10,7 milliárd eurós kivitele 22%-kal haladta meg a megelőző év azonos időszakit. Az importban legjelentősebb, 7,0 milliárd eurós forgalmú árucsoport, a villamos gép, készülék és műszerek esetében szintén számottevő növekedést regisztráltunk (12%). A híradástechnikai, hangrögzítő és -lejátszó készülékek folyó áron, euróban számított kivitele ugyanakkor 1,9%-kal mérséklődött, összhangban a mobiltelefonok – a hazai termelőkapacitás visszaesése miatti – csökkenő forgalmával.

A külkereskedelmi forgalom harmadát jelentő **feldolgozott termékek** esetében a kivitel volumene 6,8, a behozatalé 7,2%-kal bővült a megelőző év első nyolc hónapjához képest. Az árucsoporton belül jelentősen, az exportban 18%-kal, az importban pedig ötödével nőtt a gyógyszer és gyógyszerészeti termékek euróban számított forgalma. E csoport exportja 3,0 milliárd euró értékű volt, 596 millió euróval több, mint az importja. A gépjárműgyártáshoz kapcsolódó egyik árucsoportnak, a gumigyártmánynak az exportértéke (1,3 milliárd euró) 13%-kal haladta meg a 2014. január–augusztusit. Jelentősen, folyó áras euró adatokból számítva 17%-kal csökkent

ugyanakkor a szakmai, tudományos ellenőrző műszerek kivitele, a vas és acél behozatala pedig 14%-kal maradt el az egy évvel korábitól.

Az év első nyolc hónapjában az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** exportvolumene 5,4, az importé 6,1%-kal volt magasabb, mint 2014 azonos időszakában. Az ide tartozó árucsoportok közül a legnagyobb értékű exportot a gabona és gabonakészítményekből, importot pedig a zöldségfélék és gyümölcsökből bonyolítottuk le, ezek euróban számított forgalma 14, illetve 21%-kal haladta meg az egy évvel korábit. (A gabona és gabonakészítmények növekedési üteme a legjelentősebb volt a 12, ide sorolt árucsoport közül, míg importban a zöldségfélék és gyümölcsök növekedési ütemét csupán a dohány és dohányárúé haladta meg.)

Az **energiahordozók** importvolumene 11, a jóval kisebb jelentőségű exporté 5,8%-kal csökkent a 2014. január–augusztuséhoz képest. A behozatalban az áruőcsoportok közül a legnagyobb mértékben az energiahordozók árszínvonala csökkent (19%), ami számottevően hozzájárult a cserearányunk javulásához. A kereskedelem mindkét irányában legjelentősebb energiahordozó árucsoport, a kőolaj és kőolajtermék forgalma – euróadatokból számítva – az importban és az exportban egyaránt harmadával esett vissza. A természetes és mesterséges gáz behozatala ugyanakkor még ennél is nagyobb mértékben, 37%-kal csökkent, e révén az import értéke 1,2 milliárd eurót tett ki.

4. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása árufőcsoportok szerint,
2015. január–augusztus**

(‰)

Árufőcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}	volumen- index	értékindex ^{a)}	megoszlás ^{a)}
	(2014. január– augusztus=100,0)			(2014. január– augusztus=100,0)		
Élelmiszerek, italok, dohány	105,4	102,1	7,2	106,1	105,4	5,1
Nyersanyagok	90,5	90,0	2,3	105,8	104,3	2,1
Energiahordozók	94,2	77,8	2,5	89,2	71,6	8,1
Feldolgozott termékek	106,8	105,7	31,4	107,2	107,6	35,7
Gépek és szállítóeszközök	111,0	111,9	56,6	110,8	113,1	49,0
Összesen	108,1	107,4	100,0	106,9	105,6	100,0

^{a)} Euróadatokból számítva.

Államháztartás, központi költségvetés

Az **államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** a Nemzetgazdasági Minisztérium részletes adatai alapján 955 milliárd forint volt 2015. január–szeptemberben, 110 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. Az államháztartás központi alrendszerének nem konszolidált bevétele 11,8 ezer milliárd forint volt, ami folyó áron 1,3%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. A kiadás 12,8 ezer milliárd forint volt, 0,3%-kal alacsonyabb, mint 2014 első kilenc hónapjában.

A **központi költségvetés** 2015. I–III. negyedévi **hiánya** 1007 milliárd forint volt, 30 milliárd forinttal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az alrendszer bevétele 7739 milliárd forintot tett ki, 1,7%-kal kevesebbet az egy évvel korábbiánál. A kiadások 1,8%-kal mérséklődtek, összegük 8745 milliárd forint volt.

A központi költségvetés **bevételének** 43%-a a fogyasztáshoz kapcsolt adókból származott, értékük 4,7%-kal növekedett a 2014. január–szeptemberihez képest. Az idetartozó adónemek közül az áfabevételek 6,8%-kal nőttek, és 2373 milliárd forintot tettek ki. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a feldolgozóiparhoz és a kereskedelemhez köthető. A jövedéki adóból származó bevétel 713 milliárd forint volt január–szeptemberben, 7,1%-kal több, mint 2014 ugyanezen időszakában. A növekedés túlnyomórészt az üzemanyagokhoz kapcsolódó bevételek (419 milliárd forint)

emelkedésével (9,9%) függ össze. (E bővülés elsősorban a gázolaj, másodsorban pedig a benzin forgalomnövekedésének hatására következett be.)

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 1800 milliárd forintot tettek ki, 18%-kal kevesebbet, mint 2014. január–szeptemberben. A legjelentősebb idetartozó tételt a költségvetési szervek bevételei jelentik, amelyek 1229 milliárd forint összegű pénzbeáramlása 1,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbiét. Az idetartozó bevételek hattizedét az államháztartáson belülről jövő működési célú támogatások, 17%-át a működési bevételek, 11%-át pedig az államháztartáson belülről jövő felhalmozási célú támogatások jelentették. A fejezeti kezelésű előirányzatok EU-támogatása során 499 milliárd forint, az egy évvel korábbinál 407 milliárd forinttal kevesebb bevétel keletkezett. A csoporton belül a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret operatív programjainál 372 milliárd forint, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain pedig 112 milliárd forint összegben teljesült bevétel.

A lakossági befizetések a bevételek 18%-át jelentették, az 1382 milliárd forintot kitevő pénzmozgás értéke 6,1%-kal múlta felül a 2014. január–szeptemberit. A lakossági befizetések mintegy kilenctizedét a személyi jövedelemadóból származó bevételek teszik ki, amelyek 5,7%-kal növekedtek egy év alatt.

A gazdálkodó szervezetek befizetései 899 milliárd forintot tettek ki, 12%-kal többet, mint 2014 első kilenc hónapjában. A 16, idetartozó bevételi jogcím közül a legtöbb, 273 milliárd forintnyi bevétel az egyéb központosított bevételekből folyt be, amely 45 milliárd forinttal haladja meg a 2014. első kilenc havit. (Az egyéb központosított bevételeken belül a legnagyobb tételt az elektronikus útdíj képviseli, 105 milliárd forintos összeggel). A társasági adóból származó bevételek 233 milliárd forintra teljesültek, ami 29%-kal magasabb összeg az egy évvel korábbihoz képest. A társaságiadó-befizetések 17%-kal nőttek, míg a kiutalások 8,2%-kal csökkentek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A befizetések emelkedését elsősorban a vállalatok nyereségének növekedése, a kiutalások csökkenését a kiutalási kérelmek alacsonyabb száma magyarázza.

A **kiadások** 63%-át a költségvetési szervek, valamint a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós és nem uniós pénzfelhasználása jelentette. Értékük összességében 5475 milliárd forint volt, 6,7%-kal több a 2014. január–szeptemberinél. A költségvetési szervek kiadásai 2,5%-kal növekedtek, s 2985 milliárd forintot tettek ki. A költségvetési szervek kiadásain belül személyi juttatásokra, munkaadókat terhelő járulékokra, valamint szociális hozzájárulási adóra összességében 1803 milliárd forintot, dologi kiadásokra pedig 893 milliárd forintot fordítottak. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai 1634 milliárd forintot tettek ki, 13%-kal többet, mint 2014 január–szeptemberében. A növekedés oka, hogy a 2007–2013-as programozási időszak operatív programjai esetében még az idén be kell fejezni a projekteket, a kedvezményezetteknek az év végéig el kell költeniük a fennmaradó teljes támogatási

összeget. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok nem uniós kiadása 856 milliárd forint volt, 11%-kal több, mint 2014 első kilenc hónapjában.

Az államháztartás alrendszerének támogatása 987 milliárd forint összegű volt 2015. január–szeptemberben, ami 28%-os visszaesést jelent az egy évvel azelőttihez képest. A csökkenés legnagyobb részét a „garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz” soron következett be, összege 683 milliárd forintról 425 milliárd forintra esett vissza, elsősorban azzal összefüggésben, hogy a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére nyújtott költségvetési hozzájárulás összege (122 milliárd forint) kevesebb, mint felére csökkent a 2014. január–szeptemberihez képest. A társadalombiztosítási ellátásokhoz nyújtott garanciákon és hozzájárulásokon kívül azonban az önkormányzati adósságok törlesztéséhez nyújtott támogatások összege is csökkent, miután csak a tavaly január–szeptemberi időszakot terhelte ilyen jellegű kiadás (69 milliárd forint). A legnagyobb összegű, 456 milliárd forintos támogatáshoz a helyi önkormányzatok jutottak az alrendszerek közül, ez 12%-kal kevesebb a 2014. január–szeptemberihez képest. (A csökkenés számottevő része abból fakad, hogy a segélyezési ellátásokat a járási hivatalokhoz telepítették át.)

A kamatkiadások 869 milliárd forint terhet jelentettek a központi költségvetésnek, 7,6%-kal kevesebbet, mint 2014 I–III. negyedévében. A kamatkiadások közel héttizede a forintban fennálló adósság után jelentkezett, a fennmaradó része pedig a devizában jegyzett adósságot illetően.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai 536 milliárd forintot tettek ki 2015. január–szeptemberben, 3,6%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az idetartozó legnagyobb tételt a családi támogatások jelentik, 314 milliárd forintos összegük 1,0%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. Az Alap kiadásnövekedése a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra kifizetett összegeknek a több mint kétszeresére, 99 milliárd forintra bővülésével magyarázható, azzal összefüggésben, hogy idén januártól itt jelennek meg a járási szociális feladatok ellátásához kapcsolódó kiadások.

Az Európai Unió költségvetéséhez történő hozzájárulásunk január–szeptemberi időszakra vonatkozó összege 214 milliárd forint volt, 4,5%-kal kevesebb, mint 2014 ugyanezen időszakában.

5. tábla

A központi költségvetés fontosabb bevételi és kiadási tételei, 2015. I–III. negyedév

Bevétel			Kiadás		
tétel	érték, milliárd forint	változás, % ^{a)}	tétel	érték, milliárd forint	változás, % ^{a)}
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	3 323	+4,7	Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	5 475	+6,7
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei	1 800	-17,9	Államháztartás alrendszerének támogatása	987	-27,5
Lakosság befizetései	1 382	+6,1	Kamatkiadások	869	-7,6
Gazdálkodó szervezetek befizetései	899	+11,9	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai	536	+3,6

^{a)} 2014. I–III. negyedévhez képest.

A **társadalombiztosítási alapok** a január–szeptemberi időszakot 30 milliárd forintos szufficittel zárták, az egyenleg 128 milliárd forinttal romlott a megelőző év azonos időszakához képest. Az alrendszer bevétele 3727 milliárd forint volt, 1,1%-kal kevesebb az előző év azonos időszakánál, kiadása pedig 3698 milliárd forintra teljesült, 2,4%-kal nagyobb összegre, mint 2014 első kilenc hónapjában. A pénzmozgások 61%-a a Nyugdíjbiztosítási Alapon, a fennmaradó része pedig az Egészségbiztosítási Alapon keresztül valósult meg. Az egyenleg mindkét alap esetében kedvezőtlenebbé vált, a Nyugdíjbiztosítási Alap vonatkozásában 97 milliárd, az Egészségbiztosítási Alapot illetően pedig 31 milliárd forinttal. A mérlegromlás ellenére a Nyugdíjbiztosítási Alapot még mindig többlet jellemezte (32 milliárd forint), az Egészségbiztosítási Alap egyenlege ugyanakkor deficitessé vált (2 milliárd forint).

2015. január–szeptemberben a TB-alapok **bevételeinek** 86%-át a járulékokból és hozzájárulásokból származó bevételek jelentették, 3188 milliárd forintos értékük 6,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Ezen belül a Nyugdíjbiztosítási Alap ilyen jellegű bevételei csökkentek, míg az Egészségbiztosítási Alapé nőttek, ami a szociális hozzájárulási adó két alap közötti megosztási arányának 2015 eleji megváltoztatásával magyarázható. (A Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése 10,84 százalékponttal 85,46%-ra csökkent, az Egészségbiztosítási Alapé ugyanilyen mértékben nőtt.) A központi költségvetési támogatások és térítések összege (429 milliárd forint) ugyanakkor 38%-kal elmaradt a 2014. január–szeptemberitől. A csökkenésben jelentős szerepe volt annak, hogy a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére átvett összeg kevesebb, mint felére, 122 milliárd forintra esett vissza.

A TB-alapok **kiadásainak** valamivel több mint hattizedét a nyugellátások jelentették, összegük 2242 milliárd forint volt, 2,6%-kal több, mint 2014. január–szeptemberben. A nyugdíjkiadások tartalmazzák a költségvetési törvényben előírt, tavaly év végéig megállapított ellátásokra vonatkozó 1,8%-os mértékű emelés hatását is. Egészségbiztosítási természetbeni ellátásokra 1008 milliárd forintot, az egy évvel korábbinál 2,9%-kal nagyobb összeget fordítottak. Ezen belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító, megelőző ellátások 1,1%-kal nőttek, és 707 milliárd forintot tettek ki. A gyógyszerátogatások 240 milliárd forintos értéke 7,3%-kal haladta meg a 2014. január–szeptemberit. Az egészségbiztosítási pénzbeli ellátásokra fordított összeg – 0,9%-os növekedést követően – 421 milliárd forintot tett ki. Az idetartozó tételek közül a legnagyobb értékű csoport, a rokkantsági, rehabilitációs ellátások összege (240 milliárd forint) 5,1%-kal mérséklődött, a gyermekgondozási díjra, valamint a táppénzre fordított kiadás viszont számottevően – 8,4, valamint 14%-kal – nőtt 2014 I–III. negyedévéhez képest.

Az **elkülönített állami pénzalapok** egyenlege 22 milliárd forintos többletet mutat, az egyenleg 12 milliárd forinttal romlott a 2014. I–III. negyedévihez képest. A hét alap közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alaphoz kötődött a teljes pénzmozgás mintegy háromnegyede. A legjelentősebb értékű (12 milliárd forintos) aktívum a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapban keletkezett, a leghatározottabb mértékű egyenlegváltozás (16 milliárd forintos romlás) pedig a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap vonatkozásában alakult ki.

A **központi költségvetés adósságállománya** 2015. szeptember végén 25,1 ezer milliárd forint¹⁷ volt, ami 4,9%-kal meghaladta a 2014. év végét. Az adósságállományból az állampapírok részaránya 87, a hiteleké 10%-ot tett ki szeptember végén. Az első kilenc hónap során az állampapírok állománya 5,1%-kal nőtt, a hiteleké ugyanakkor 12%-kal csökkent az előző év végéhez képest. Az állampapírok közül a lakossági állampapírok állománya 3154 milliárd forint volt szeptember végén, 31%-kal több a 2014 végénél. A külföldi befektetők forint állampapír-állománya csökkent, a 4069 milliárd forintot kitevő állomány 17%-kal maradt el a 2014 végétől. A külföldi befektetők szeptember végén a teljes forint állampapír-állomány 27%-át birtokolták. A költségvetés adósságállományának 64%-a forintban, 33%-a pedig devizában állt fenn. A nettó adósságfelvétel (az adósságfelvételek és -törlesztések különbsége) 771 milliárd forintot tett ki január–szeptemberben, ezen belül a forintadósság növekedése 1356 milliárd forint volt, a devizaadósság esetében ugyanakkor a törlesztés értéke 585 milliárd forinttal meghaladta a felvételét. A devizaadósság értékére az árfolyamváltozás is

¹⁷ Egyéb kötelezettségekkel együtt. Az „egyéb kötelezettségek” az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek, amelyeket a deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében megkötött swapműveletek után helyeznek el. Az egyéb kötelezettségek állománya 2015. szeptember végén 751 milliárd forint volt, 439 milliárd forinttal több, mint 2014 végén. Részesedése a központi költségvetés teljes adósságállományából 3,0% volt.

hatással van. A forint szeptember végén valamivel (0,5%-kal) erősebb volt, mint 2014 végén, ami 37 milliárd forinttal mérsékelte a devizaadósság forintban kimutatott értékét.

2015. január–októberben az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 816 milliárd forint volt, 7 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. A központi költségvetés 893 milliárd forintos hiánnyal zárta az első tíz hónapot, ez 134 milliárd forinttal javult az egy évvel korábbihoz képest. A társadalombiztosítási alapok egyenlege ezzel szemben romlott, a 42 milliárd forintos többlet 143 milliárd forinttal kevesebb, mint a 2014. január–októberi. A legkisebb mértékű egyenlegváltozás az elkülönített állami pénzalapokat jellemezte, amelyek 35 milliárd forintos szufficitje 2 milliárd forinttal több az előző év azonos időszakánál.

A háztartások pénzügyi vagyona

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) előzetes adatai szerint 2015. szeptember végén a **háztartások pénzügyi eszközei**¹⁸ 39,6 ezer milliárd forintot tettek ki, 8,4%-kal többet az egy évvel korábinál.

A pénzügyi eszközökön belül a **részvények és részesedések** csoportja képviselte a legnagyobb arányt (40%) szeptember végén. E csoport állományi értéke a kilencedik hónap végén 16,0 ezer milliárd forintot tett ki, 8,7%-kal többet, mint egy évvel korábban. A csoporton belül a részesedések értéke 11,9 ezer milliárd, a befektetési jegyeké pedig 4,1 ezer milliárd forint volt; a csoport állománynövekedése legnagyobb részben a nem részvény formájában megtestesülő egyéb tulajdonosi részesedéseknek az átértékelődésével magyarázható (959 milliárd forint az 1279 milliárd forintos növekményből). A befektetési jegyek állománya 2,5%-kal emelkedett egy év alatt.

A **készpénz és betétek** csoportja 28%-os arányt képviselt a pénzügyi eszközökből, szeptember végi állományi értékük 11,1 ezer milliárd forint volt, 8,4%-kal több az egy évvel korábinál. A csoporton belül a betétek aránya valamivel több mint kétharmad, a készpénzé közel egyharmad volt, növekedési ütemük sorrendben 2,7, illetve 22%-ot tett ki. A betétek közül a folyószámlabetétek állománya 27%-kal lett nagyobb, az ennél tartósabb lekötéseket magába foglaló egyéb betéteké ugyanakkor 11%-kal csökkent. A készpénzállományon belül a forint- és a valutaállomány egyaránt jelentősen nőtt a 2014.

¹⁸ A Nemzeti Számlák Európai Rendszerének új változatával, az ESA 2010-zel összhangban a Magyar Nemzeti Bank a 2011 I. negyedévében átvett magán-nyugdíjpénztári vagyon értékét az átvétel időpontjáig visszavezetve megjeleníti a háztartások pénzügyi eszközei, illetve az államháztartás kötelezettségei között.

szeptember végihez képest, a forinté 16%-kal lett nagyobb, a devizáé pedig 105 milliárd forintról 303 milliárd forintra emelkedett.

Az **egyéb követelések** állománya 4,2 ezer milliárd forint volt szeptember végén, 1,6%-kal több, mint egy esztendővel korábban. Az idetartozó legfontosabb csoportot a háztartásoknak a 2011. I. negyedévben megvalósult nyugdíjpénztári átlépésekkel kapcsolatos követeléseik jelentik, aminek értéke a kilencedik hónap végén 2,8 ezer milliárd forint volt, 0,2%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

A **biztosítástechnikai tartalékok** állománya 3,5 ezer milliárd forintot tett ki szeptember végén, 3,7%-kal többet, mint egy évvel korábban. A biztosítástechnikai tartalékok valamivel több mint felét az életbiztosítási díjtartalékok, négytizedét pedig a nyugdíjpénztári díjtartalékok jelentették, növekedési ütemük 2,5, illetve 5,9% volt.

A **hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok** állománya 18%-kal emelkedett 2014. szeptember végéhez képest, értékük 3,6 ezer milliárd forint volt a kilencedik hónap végén. Ezen belül a központi kormányzat által kibocsátott, a háztartások tulajdonában lévő értékpapírok szeptember végi állománya 2,9 ezer milliárd forint volt, 29%-kal több az egy évvel korábbinál. A központi kormányzat értékpapírjai közül a hosszú, legalább egyéves lejáratú értékpapírok részesedése mintegy hattized, a rövid lejáratúaké pedig közel négytized volt, az állomány növekedési üteme mindkét csoport esetében megközelítette a 30%-ot. A hitelintézetek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állománya ezzel szemben 521 milliárd forintról 382 milliárd forintra csökkent.

6. tábla

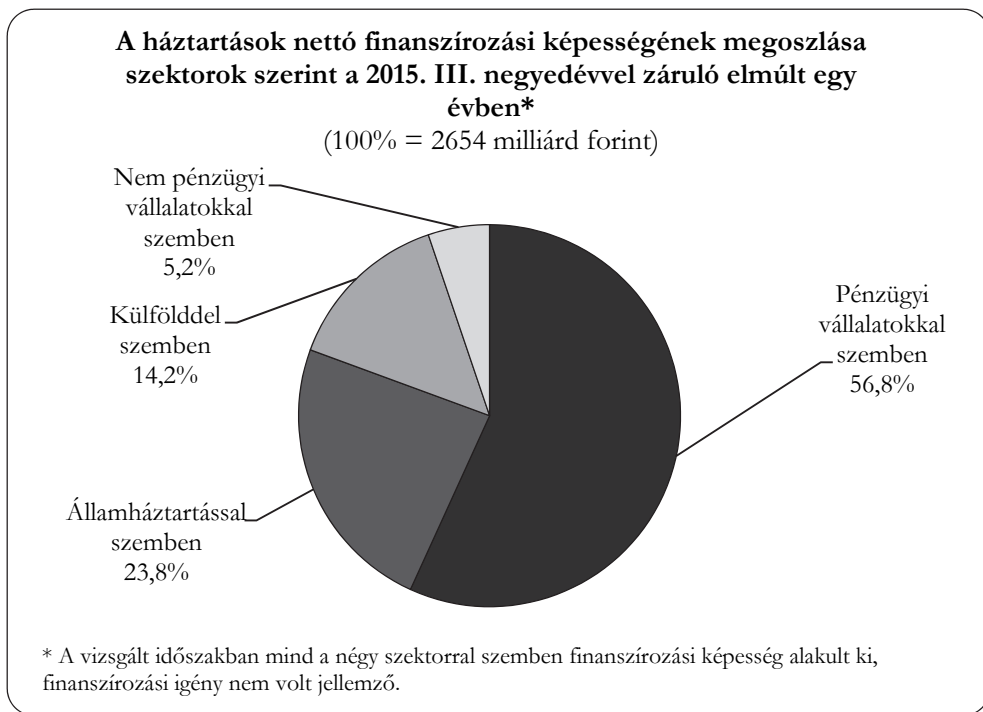
A háztartások pénzügyi vagyona, 2015. szeptember végén

Megnevezés	Érték, milliárd forint	Változás 2014. szeptember végéhez képest, %
Készpénz és betétek	11 122	+8,4
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3 564	+18,5
Hitelek	1 147	+18,7
Részvények és részesedések	16 011	+8,7
Biztosítástechnikai tartalékok	3 529	+3,7
Egyéb követelések	4 201	+1,6
A háztartások pénzügyi eszközei	39 574	+8,4
Hitelek	7 461	-10,8
A háztartások kötelezettségei	8 115	-9,9
A háztartások nettó pénzügyi vagyona	31 459	+14,4

A **kötelezettségek** értéke szeptember végén 8,1 billió forint volt, 9,9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. 2014 végén a devizahitelek és a forinthitelek

kötelezettségeken belüli részaránya még egyaránt 46%-os volt, ami az I. negyedév végére a devizahitelek esetében 6,9%-ra esett vissza, a forinthitelek vonatkozásában pedig 85%-ra nőtt¹⁹. A jelentős változás a devizahitelek 2015. február 1-jei forintosításával áll összefüggésben, ami nem terjedt ki valamennyi devizahitel-szerződésre. A devizahitelek szeptember végén fennálló állománya 387 milliárd forint volt. A kötelezettségekből a hosszú lejáratú hitelek 81, a rövid lejáratúak 11%-os arányban részesedtek a kilencedik hónap végén, állományi értékük 11, illetve 9,0%-kal csökkent a 2014. szeptember végéhez képest.

5. ábra

A pénzügyi eszközök és a kötelezettségek különbségeként előálló **nettó pénzügyi vagyon** 31,5 billió forintot tett ki szeptember végén, 14%-kal többet, mint egy évvel korábban. A 4,0 billió forintos értéknövekmény kétharmada a nettó finanszírozási képességhez, közel háromtizede pedig a nettó átértékelődésekhez kötődik. A **háztartások nettó finanszírozási képessége** (nettó pénzügyi megtakarítása) a 2015 III. negyedévével záruló elmúlt egy évben 2654 milliárd forintot tett ki, ami a GDP²⁰

¹⁹ 2015 II–III. negyedévei során a devizahitelek részaránya további 2,2 százalékponttal mérséklődött, míg a forinthiteleké ugyanilyen mértékben nőtt.

²⁰ 2015 III. negyedévére vonatkozóan az MNB a saját GDP-becslését használta.

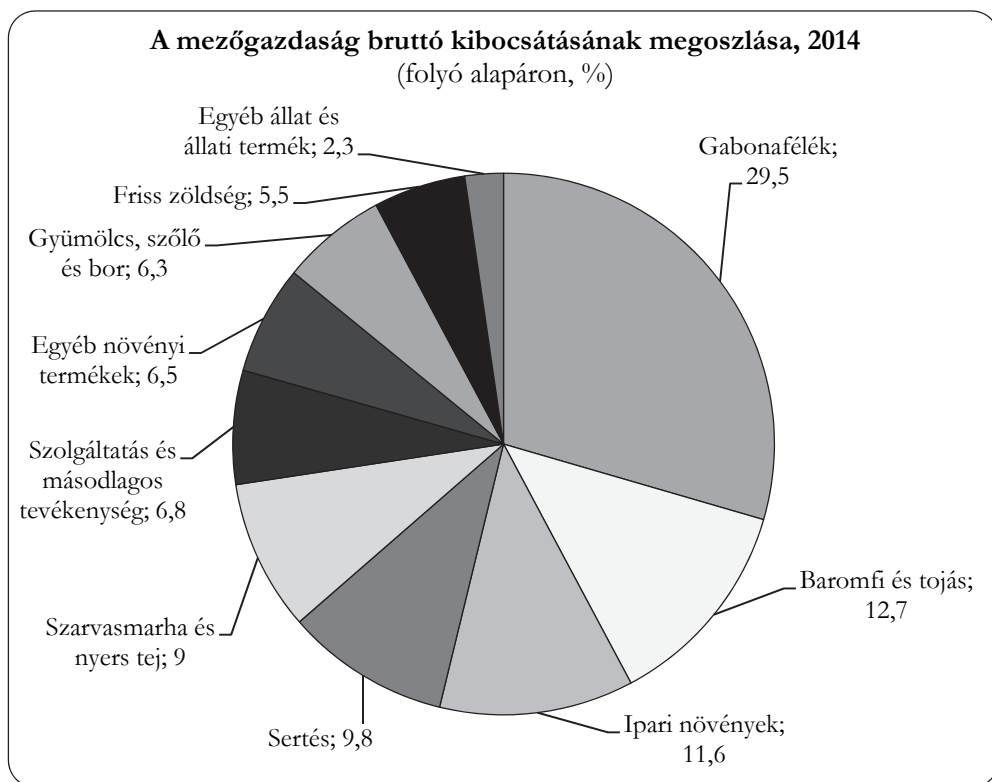
8,0%-ának felelt meg. A pénzügyi eszközöket, illetve kötelezettségeket érintő tranzakciók egyenlegéből számított finanszírozási képesség elmúlt egy évre számított értékéből a pénzügyi eszközök növekedése 1492 milliárd forintot, a kötelezettségek csökkenése 1162 milliárd forintot jelentett. A pénzügyi eszközállomány tranzakciókra visszavezethető emelkedése leginkább a folyószámlabetétekben, készpénzben és a rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban megvalósult felhalmozással magyarázható. A kötelezettségek tranzakciók hatására bekövetkezett csökkenése pedig annak tulajdonítható, hogy a devizahitelek nettó törlesztése meghaladta a forinthitelek – forintosítással is összefüggő – nettó felvételét.

Ágazati teljesítmények

Mezőgazdaság

Az időjárás alakulása nyomán **2014-ben** kedvezően alakultak a terméseredmények, és a főbb állatfajok állománya is bővült. Kukoricából, napraforgóból és repcéből rekord mennyiséget takarítottak be. A szarvasmarha-állomány 2011 óta tartó növekedése folytatódott. Emellett az éveken keresztül csökkenő sertésállomány is növekedésnek indult. A mezőgazdaság kibocsátása az elmúlt években rendszerint a növénytermesztéssel azonos irányban változott. 2014-ben a teljes **bruttó kibocsátás volumene** – a 2013. évihez hasonlóan – 11%-kal nőtt, folyó alapáras értéke 2447 milliárd forint volt. A növekedéshez a **növénytermesztés** járult hozzá nagyobb mértékben (16%-kal nőtt), elsősorban a gabonafélék 23%-os volumenbővülése miatt. Az **élő állatok és állati termékek** termelési volumene – az utóbbi évtized jobbára csökkenő tendenciája után – 4,3%-kal emelkedett.

6. ábra

A termelés során felhasznált ráfordítások (folyó termelőfelhasználás) volumene 3,8%-kal bővült, értéke 1459 milliárd forint volt. A **bruttó hozzáadott érték** 40%-os aránya a teljes kibocsátáson belül 1999-ben volt utoljára ilyen magas. Értéke 2014-ben 988 milliárd forint volt, volumene 14%-kal volt magasabb a 2013. évinél. 2015 I. félévében azonban – részben a magas bázissal összefüggésben – 15%-kal csökkent a hozzáadott érték volumene az előző év azonos időszakához képest.

A **termelési támogatások** összege 2004 óta emelkedik, 2014-ben 527 milliárd forint volt, az előző évinél 8,0%-kal magasabb. A termékhez köthető – bruttó hozzáadott értéket növelő – hányad 10 év alatt 45%-ról 6,7%-ra esett vissza, míg a földalapú, vidékfejlesztési – termékhez nem köthető – támogatások nőttek. A **termelési tényezők** (föld, tőke, munkaerő) **jövedelme** 2014-ben 1199 milliárd forint volt, 14%-kal magasabb az előző évinél. Összegét elsősorban a hozamok és termékárak, valamint a nagy összegű uniós támogatások emelték. A hosszú távon csökkenő tendenciájú, éves munkaerőegységben kifejezett **élőmunka-felhasználás** 2014-ben 4,2%-kal bővült. Az egy teljes munkaidős dolgozóra jutó mezőgazdasági termelésből származó reáljövedelem (**„A” mutató**) 6,2%-kal emelkedett az előző évhez képest, elsősorban a magasabb kibocsátási érték miatt.

A mezőgazdasági kibocsátás közel fele (46%) a dél- és az észak-alföldi régiókban realizálódott 2014-ben. A termelési intenzitás Dél-Alföldön és a Dunántúl egészén az országos átlag (458 ezer forint hektáronként) feletti volt, míg Észak-Magyarországon jelentősen elmaradt tőle.

Az **Európai Unió** 28 tagállamának mezőgazdasági kibocsátása 404 milliárd eurót tett ki 2014-ben az Eurostat előzetes adatai szerint, ami 2,4%-kal elmaradt az előző évitől. Hazánk ennek 2,0%-át állította elő, a növényi termékek 2,3, az állatok és állati termékek 1,7%-át. A kukorica 12, az ipari növények 7,7, a baromfi 4,0%-a származik Magyarországról.

2015-ben a mezőgazdasági területünk 81%-a tartozott a szántó művelési ágba, melynek közel kétharmadát gabonafélékkel vetették be. Az előző évinél 4,6%-kal kisebb területen, 2,8%-kal több, 7,5 millió tonna **kalászos gabonát** arattak. A termésátlagok a rozs kivételével felülmúlták az előző évit. A jó terméshez hozzájárult az előző év őszi és az idei tavaszi csapadékos időjárás. A búza termésátlaga 1991 óta nem volt ilyen magas, az elmúlt öt év átlagát 22%-kal haladta meg.

7. tábla

A kalászos gabonák betakarított területe, termésmennyisége és termésátlaga, 2015

Megnevezés	Betakarított terület		Termésmennyiség		Termésátlag	
	ezer hektár	a 2010–2014. évek átlagában, %	ezer tonna	a 2010–2014. évek átlagában, %	kilogramm/hektár	a 2010–2014. évek átlagában, %
Búza	1 029	97,1	5 284	119,1	5 140	121,8
Árpa	296	108,3	1 428	135,6	4 820	125,2
Tritikálé	128	111,5	510	127,2	3 990	114,0
Zab	45	87,0	130	99,8	2 880	114,7
Rozs	37	106,0	103	117,5	2 790	111,2

A **mezőgazdasági termelői árak** 2015 **január–szeptemberében** 4,7%-kal mérséklődtek, ezen belül a növényi termékek ára 1,8, az élő állatok és állati termékeké 9,2%-kal csökkent. A nagy súlyt képviselő gabonafélék termelői ára 8,9%-kal alacsonyabb lett, ugyanakkor a takarmánynövényeké 90, a gyümölcsöké 16, az ipari növényeké 7,4, a zöldségeké 6,0%-kal emelkedett. A vágóállatok termelői ára összességében 6,7%-kal csökkent, legnagyobb mértékben a vágósertésé (12%). Az állati termékek ára 15, ezen belül a tejé 21%-kal visszaesett, a tojás ára viszont 8,1%-kal emelkedett.

2015 **szeptemberében** a termelői árak 1,2%-kal emelkedtek az előző év szeptemberéhez képest, ami a növényi termékek árának 8,5%-os emelkedéséből, valamint az élő állatok és állati termékek árának 9,1%-os csökkenéséből adódott. Mindegyik kiemelt növénycsoport ára emelkedett, legnagyobb mértékben a gyümölcsöké (23%-kal). Mind az élő állatok (5,4%), mind az állati termékek (17%) árszintje csökkent.

A mezőgazdasági termelés **ráfordítási árai** 2015 I–III. negyedévében 1,8%-kal alacsonyabbak voltak az előző év azonos időszakánál. A folyó termelőfelhasználás árszínvonala 2,5%-kal csökkent, a mezőgazdasági beruházásoké azonban 2,8%-kal növekedett. Az energia- és takarmányárak csökkentek (10,7, illetve 5,4%-kal), az állatgyógyászati termékek, a növényvédő szerek és a műtrágyák ára azonban nőtt (3,7, 2,2 és 2,6%-kal). Az **agrárólló** értéke 97% volt, azaz a termelői árak nagyobb mértékben csökkentek, mint a ráfordítási árak.

A **mezőgazdasági termőföld árak** – a 2012. évi 13, majd a 2013. évi 8,2%-os növekedést követően – **2014-ben** 15%-kal voltak magasabbak az előző évihez képest. Az értékesítésben meghatározó szántóból az országban átlagosan 36%-kal kevesebbet értékesítettek, mint az előző évben. 2014-ben egy hektár szántó átlagára 885 ezer forint

volt. A legdrágább területek – összefüggésben többek között a föld minőségével – Hajdú-Biharban, Békés és Győr-Moson-Sopron megyében cseréltek gazdát. A legolcsóbban Nógrád megyében lehetett szántóföldre jutni, az országos átlagár 55%-áért.

8. tábla

Egy hektár földterület átlagára és földbérleti díja

Művelési ág	(ezer forint)			
	Átlagár		Földbérleti díj	
	2010	2014	2010	2014
Szántó	519	885	29	43
Gyep	252	391	14	22
Szőlő	913	1 438	42	72
Gyümölcsös	721	1 65	35	48
Erdő	400	526	14	18

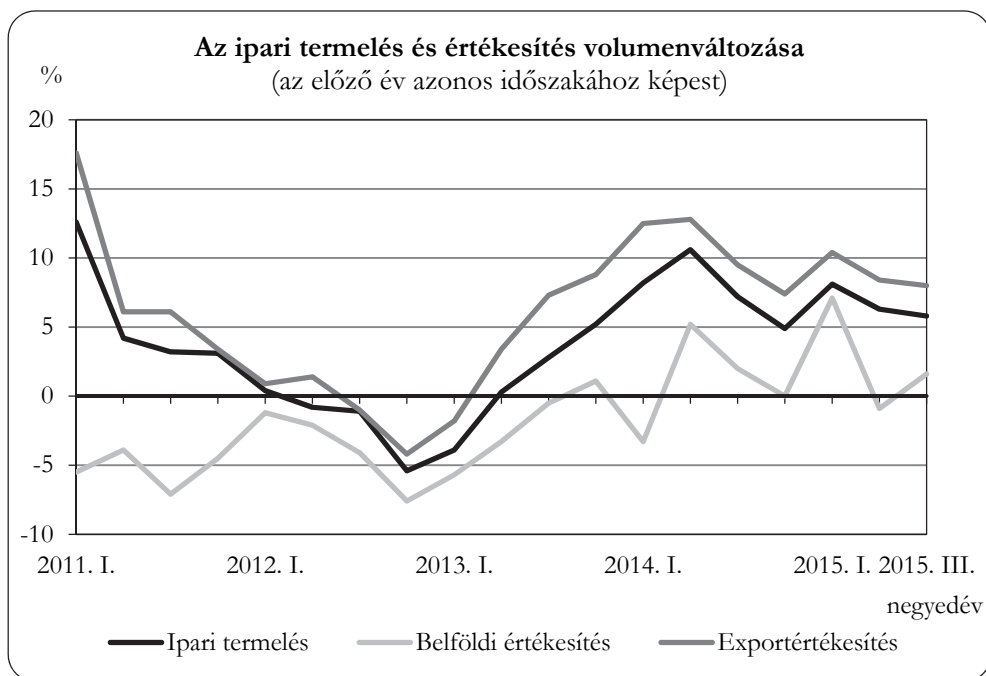
A 2012. évi kétszámjegyű növekedés után a szántók **földbérleti díjának** emelkedése 2013-ban és 2014-ben is 5,2%-os volt, egy hektár bérleti díja 2014-ben 43 ezer forint volt. Legjobban a szőlők és az erdők bérleti díja ugrott meg, 16, illetve 14%-kal. A szántók bérleti díja Dél-Dunántúlon volt a legmagasabb, itt ötödével kellett többet fizetni az átlagnál, míg Közép- és Észak-Magyarországon ugyanennyivel kevesebbet.

Ipar

A hazai ipar bruttó kibocsátása 2013 szeptembere óta folyamatosan emelkedik. Az ipari konjunktúrát elsősorban a nagymértékben exportorientált járműgyártás, illetve az ehhez kapcsolódó beszállítói ágazatok növekedése okozza.

2015 szeptemberében az ipari termelés volumene 7,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbiét. A belföldi és az exportértékesítés volumene egyaránt emelkedett, 1,3, illetve 9,3%-kal. Az előző hónaphoz képest – a megelőző két hónap csökkenését követően – az ipari kibocsátás a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint 2,9%-kal bővült.

7. ábra

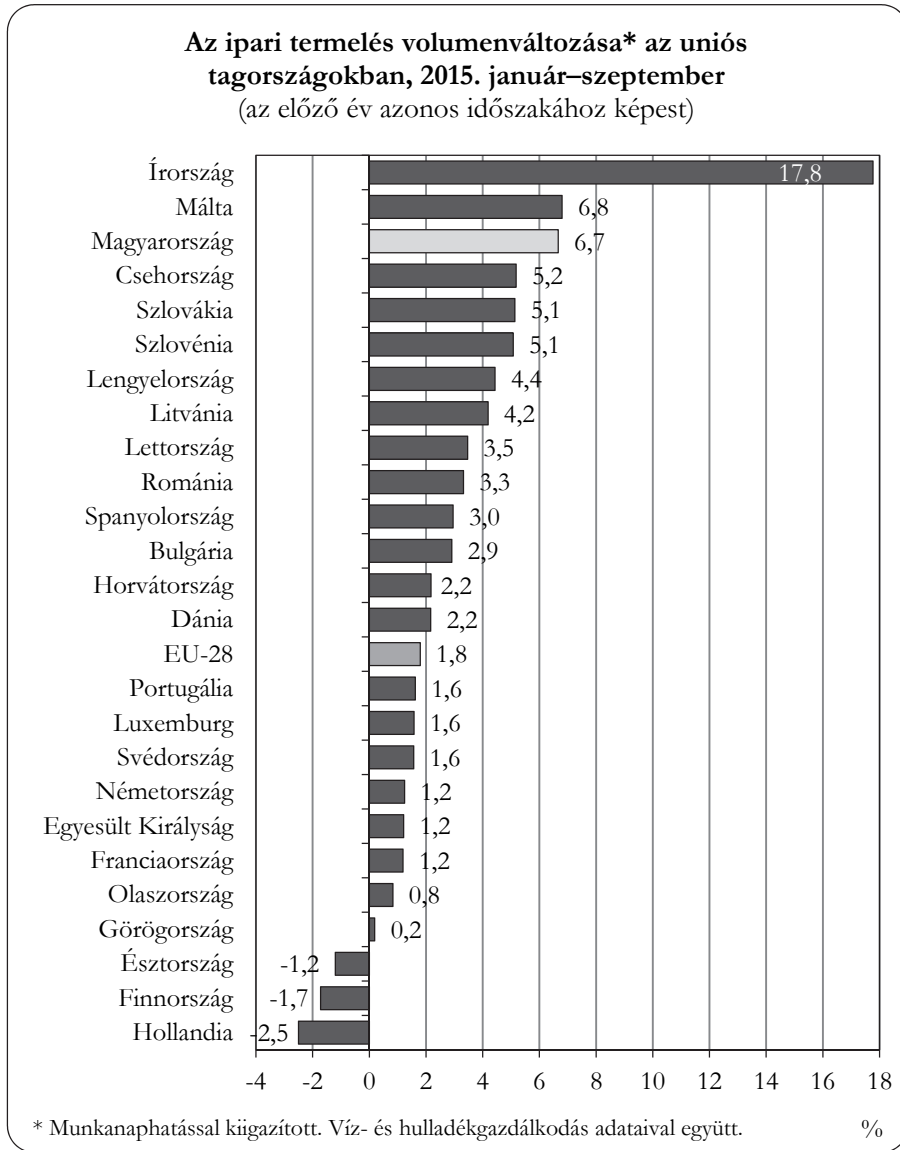

2015 január–szeptemberében az ipari termelés volumene 6,7%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Mindkét értékesítési irányban emelkedtek az eladások: az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 8,9, a több mint egyharmadát adó belföldi eladásoké 2,6%-kal.

Unió összehasonlításban²¹ hazánk ipari kibocsátásának volumenbővülése (6,7%) 2015 január–szeptemberében – az uniós ipari átlagot (1,8%) jelentősen meghaladva – a harmadik legmagasabb volt. A régiós versenytársak (Csehország, Lengyelország, Románia, Szlovákia) mindegyikében az uniós átlagot (1,8%) meghaladóan, hazánk legfontosabb gazdasági partnerének számító Németországban viszont az átlagnál kisebb mértékben emelkedett (1,2%) az ipari termelés.

²¹ Munkanaphatással kijáratott adatok. Az összehasonlítás során használt, Eurostat által publikált statisztika tartalmazza a víz- és hulladékgazdálkodásra vonatkozó termelési adatokat is.

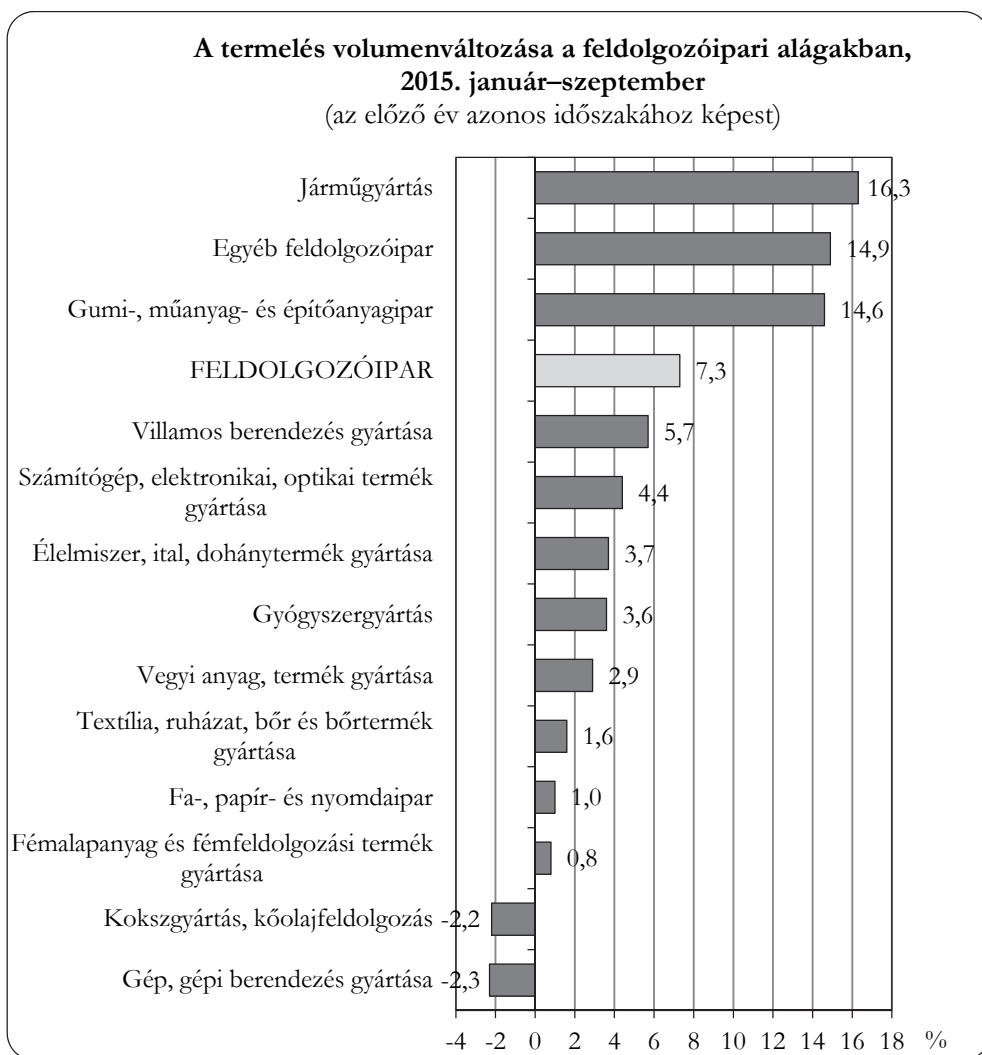
8. ábra

2015 első kilenc hónapjában az ipari nemzetgazdasági ágak közül az **energiaiparban** – alacsony bázis mellett – 5,3, a termelés több mint kilentizedét adó **feldolgozóiparban** 7,3%-kal nőtt a termelés az egy évvel korábbihoz képest, a kis súlyt képviselő **bányászatban** ugyanakkor 9,2%-kal csökkent.

A feldolgozóipari alágak döntő többségében emelkedett a kibocsátás, a legnagyobb mértékben (16%-kal) a feldolgozóipari termelés háromtizedét jelentő **járműgyártásban**. Szintén jelentős mértékben növekedett – az egyaránt bővülő hazai és külföldi eladások következtében – a **gumi-, műanyag- és építőanyagipar** termelése (15%). A második legnagyobb súlyú (11%), szinte teljes egészében exportra termelő **elektronikai ipar** 4,4, ezen belül az – alág legnagyobb alágazatának számító – elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 25%-kal bővült. A termelésből közel 11%-kal részesedő **élelmiszeripar** (élelmiszer, ital, dohánytermék) kibocsátása 3,7, ezen belül a legjelentősebb alágazatnak számító húsiparé 5,3%-kal nőtt. Az alág értékesítésén belül az exporteladások növekedése (10%) jelentősen meghaladta a belföldiét (1,0%).

9. ábra

Mindössze két alágban mérséklődött a termelés, mindkettőben a külpiaci értékesítés csökkenése miatt: a **gép, gépi berendezés gyártásában** 2,3, a **kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás** területén 2,2%-kal maradt el a kibocsátás az egy évvel korábbtól.

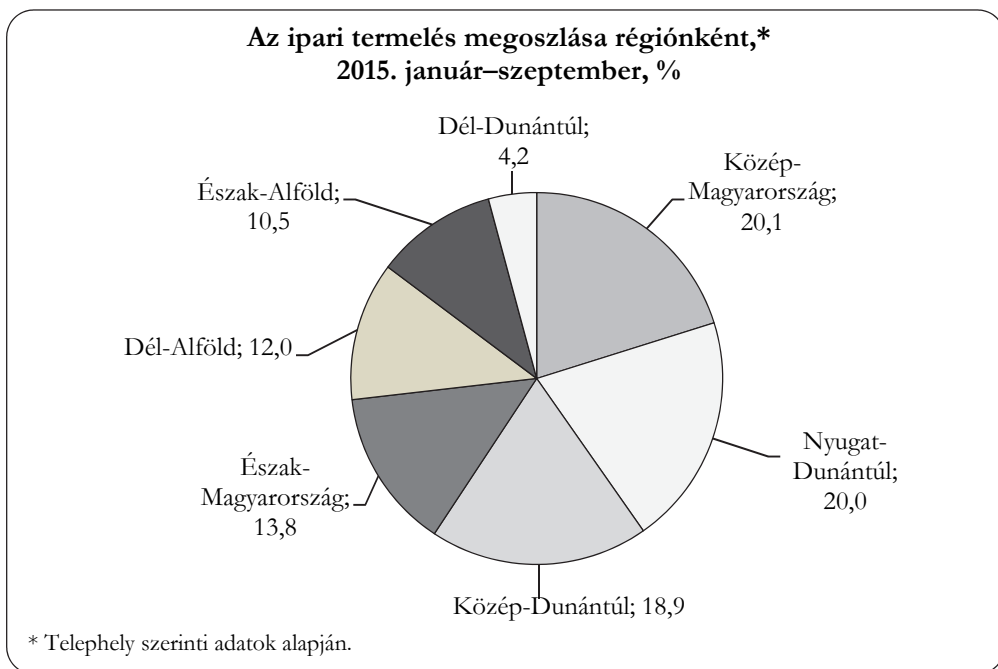
2015 január–szeptemberében a **létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok** mindegyikében bővült a termelés. A kibocsátás közel háromnegyedet adó, erősen exportorientált **nagyvállalatok** (legalább 250 fő) termelési volumene 8,6%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A **közepes** méretű vállalkozások (50–249 fő) kibocsátása 4,3%-kal emelkedett, mindkét értékesítési irányban nőttek az eladások. Az elsősorban hazai piacra termelő **kisvállalkozások** (5–49 fő) termelése 1,0%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban.

A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra számított termelés** 2015 első kilenc hónapjában 4,2%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A termelékenység növekedése 2,8%-os létszámemelkedés mellett következett be. A feldolgozóiparban 4,1, az energiaszektorban 7,8%-kal emelkedett az egy alkalmazásban állóra jutó kibocsátás. A feldolgozóipari alágak döntő többségében nőtt a termelékenység, a legjelentősebb súlyt képviselő járműgyártásban 8,1%-kal. Mérséklődött az egy alkalmazottra jutó termelés a gép, gépi berendezés gyártásában (5,0%), fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártásában (3,0%), valamint a vegyi anyag, termék gyártásában (2,5%).

2015 január–szeptemberében mindegyik **régióban**²² bővült a termelés volumene, a legnagyobb mértékben (11%) Dél-Alföldön, a többi régióban 4,3 és 9,8% közötti mértékben.

²² Telephely szerinti adatok alapján.

10. ábra

2015 szeptemberében a megfigyelt **feldolgozóipari ágazatok összes új rendelése** 5,4%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. Mindkét értékesítési irányban emelkedett a volumen: az új belföldi megrendeléseké 6,1, az új exportrendeléseké 5,2%-kal. Az ipari termelés motorjának számító járműgyártásban az új exportrendelések volumene 13%-kal bővült. Az összes **rendelésállomány** volumene szeptember végén 8,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, ez az elmúlt közel két év legalacsonyabb növekedési üteme. A megfigyelt ágazatok közül a járműgyártás rendelésállománya 29%-kal több, a gyógyszeriparé ugyanakkor 63%-kal kevesebb volt a 2014. szeptemberinél.

Hazánkban az **ipari termelői árak** 2015 január–szeptemberében átlagosan 0,9%-kal elmaradtak az egy évvel korábbitól. (2015 szeptemberében 1,5%-kal mérséklődtek az ipari termelői árak.)

A **belföldi értékesítés árai** 2013 szeptembere óta folyamatosan csökkennek, 2015 első kilenc hónapjában átlagosan 3,0%-kal alacsonyabbak voltak az előző év azonos időszakához képest. A hazai értékesítés több mint harmadát adó energiaipar értékesítési árai – részben a hatósági intézkedések következtében – 2,9, a feldolgozóiparé 3,3%-kal mérséklődtek. A feldolgozóipari alágak többségében emelkedtek az árak, ugyanakkor a

nagy súlyúakban csökkentek: a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás árai 16, a vegyi anyag, termék gyártásáé 3,9, az élelmiszeriparé 1,5%-kal.

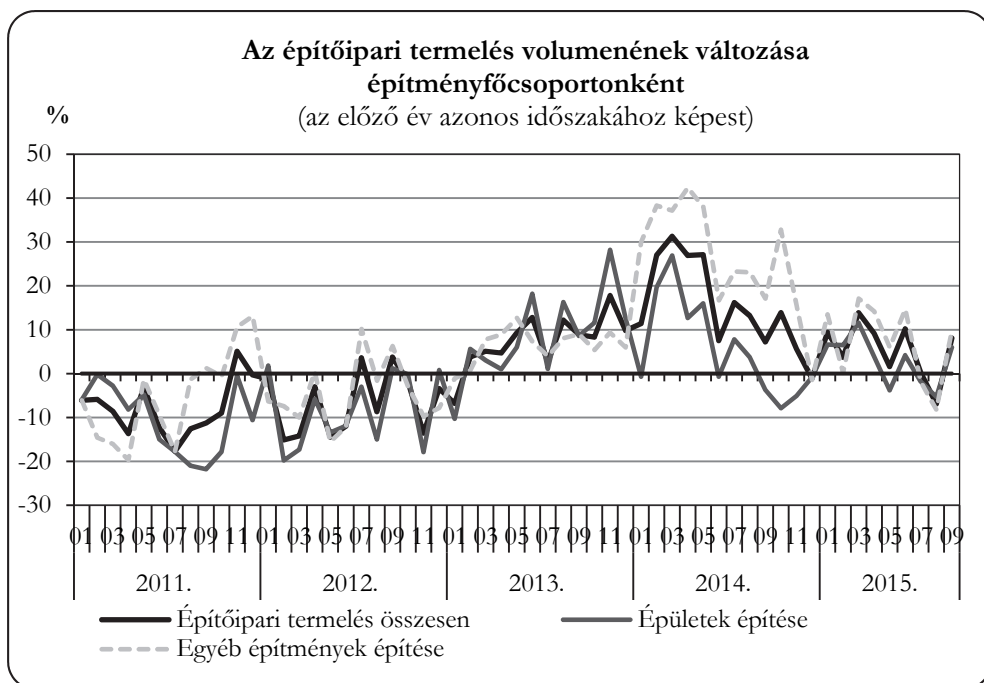
A **külpiaei értékesítés árai** 2015 január–szeptemberében átlagosan 0,4%-kal emelkedtek, szeptemberében viszont – négyhavi növekedést követően – 0,2%-kal mérséklődtek az előző év azonos időszakához képest. 2015 első kilenc hónapjában az exportértékesítés legnagyobb súlyú alágai közül a járműgyártás területén az árak 0,2, a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában pedig 2,3%-kal nőttek. Az energiaipari exportértékesítés árai ugyanakkor 2,0%-kal csökkentek.

Építőipar

A 2013 februárjában bekövetkezett pozitív fordulat óta az építőipar teljesítménye – három hónap kivételével – nő. **Szeptemberben** a változatlan áron számolt termelés 8,1%-kal bővült az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Mindkét építményfőcsoport termelése nőtt: az épületek építése 6,0, az egyéb építmények építésének volumene 9,9%-kal emelkedett. A 2010. év havi átlagához képest szeptemberben a termelés volumene több, mint kétötödével emelkedett.

A szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adatok szerint a termelés szeptemberben 8,3%-kal haladta meg az előző havit.

Az építőipari termelés volumene **2015 I–III. negyedében** 4,7%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, a bővülés üteme azonban lassult a júliusi és augusztusi volumencsökkenéssel összefüggésben. Az építményfőcsoportok közül az épületek építése 2,8, az egyéb építményeké 6,7%-kal bővült.

Az építőipari vállalkozások **új szerződéskötéseinek** volumene 2014 májusától csökkent, amit 2015. **szeptemberben** azonban 16%-os gyarapodás követett az egy évvel korábbihoz képest. Az épületek új szerződésének növekedése sportlétesítmények, illetve kisebb részben egészségügyi épületek építésére kötött nagyértékű szerződésekkel függött össze. Az egyéb építmények vonatkozásában elsősorban kommunális létesítményekre és útfelújításra kötöttek jelentős szerződéseket. **Január-szeptemberben** összességében közel 14%-kal kevesebb volumenű új szerződést kötöttek a vállalkozások, mint az előző év azonos időszakában.

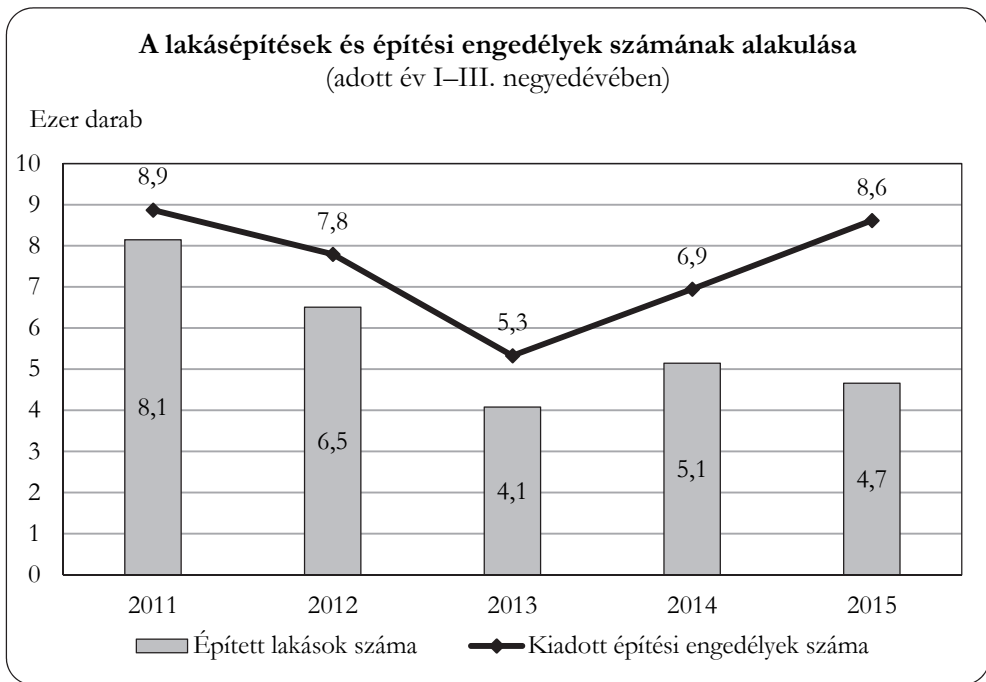
Az új szerződések volumenének szeptemberi növekedése nem tudta ellensúlyozni a több, mint egy éve tartó visszaesést, így a szeptember végi **szerződésállomány** 49%-kal elmaradt a 2014. szeptember végi bázistól. Az épületek építésének rendelésállománya 6,5%-kal gyarapodott, míg az egyéb építményeké 61%-kal elmaradt az egy évvel korábitól.

Az **építőipar termelői árai** az I–III. negyedévben 2,4%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. Az épületek építése ágazatban 2,9, az egyéb építmények építése ágazatban 1,5, a legnagyobb súlyú, speciális szaképítés ágazatban pedig 2,8%-kal nőttek az árak.

Lakásépítés, lakáspiac

A **lakásépítésben** a válság okozta mélypontról 2014-ben elmozdulás volt, éves szinten mintegy 15%-kal több lakást vettek használatba, mint az előző évben. **2015 I–III. negyedévében** azonban nem folytatódott a bővülés, összesen 4657 új lakás épült, 9,5%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az épített és **használatba vett lakások** száma a településtípusok közül egyedül a megyei jogú városokban nőtt, mintegy 15%-kal, a többi városban és községben, valamint a fővárosban csökkent az előző év I–III. negyedévéhez képest. A legnagyobb visszaesés Budapesten volt (21%). Ugyanakkor a hatóságok a 2014. január–szeptemberihez viszonyítva 24%-kal több **lakás építésére adtak ki engedélyt**. Minden településtípusban nőtt az építési kedv, Budapesten 73%-kal több lakás építését tervezik, mint egy évvel korábban, a megyei jogú városokban 9,8%-os volt a növekedés.

12. ábra

Az **építetói kör** vonatkozásában a természetes személyek által épített lakások aránya mérséklődött (61-ről 58%-ra), a vállalkozások által építetteké ugyanakkor nőtt (38-ról 41%-ra). Utóbbiak aránya Budapesten 67-ről 70%-ra emelkedett.

Az **építés célját tekintve** saját használatra a lakások 54, értékesítésre 43%-a épült. Az újonnan épült lakóépületeken belül a családi házak aránya 58-ról 56%-ra, a

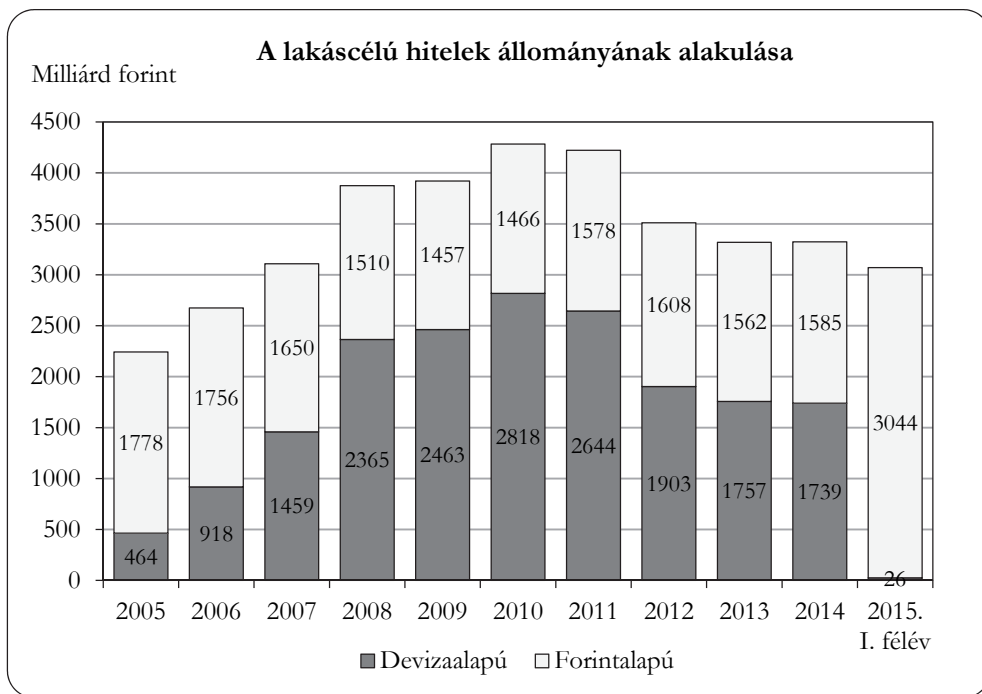
többszintes, többlakásos épületek 38-ról 34%-ra csökkent. A lakóparki lakások aránya ugyanakkor – több fővárosi beruházás befejezésével összefüggésben – 2-ről 7%-ra nőtt.

A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 100 m² volt, 2 m²-rel kevesebb, mint egy évvel korábban.

2015. január–szeptemberben 1001 **lakás szűnt meg**, 17%-kal több az egy évvel korábbinál. A legtöbb lakás a kisebb városokban szűnt meg (302 darab). A megszűnés leggyakoribb oka az avulás volt.

Az elmúlt években a lakáshitelezés szabályozásának²³ eredményeképpen jelentősen átalakult a **lakáshitelepia**c. 2015. június végén a **lakáshitel-állomány** 3070 milliárd forint volt, mely a GDP 9,6%-ának felel meg. (2014 végén ez az arány 10,4% volt.) 2014 végén a lakáshitel-állomány 52%-át a devizaalapú lakáshitelek tették ki, ez az arány a devizahitelek forinhtitelre váltása következtében 2015 közepére 1% alá, 26 milliárd forintra esett vissza.

13. ábra

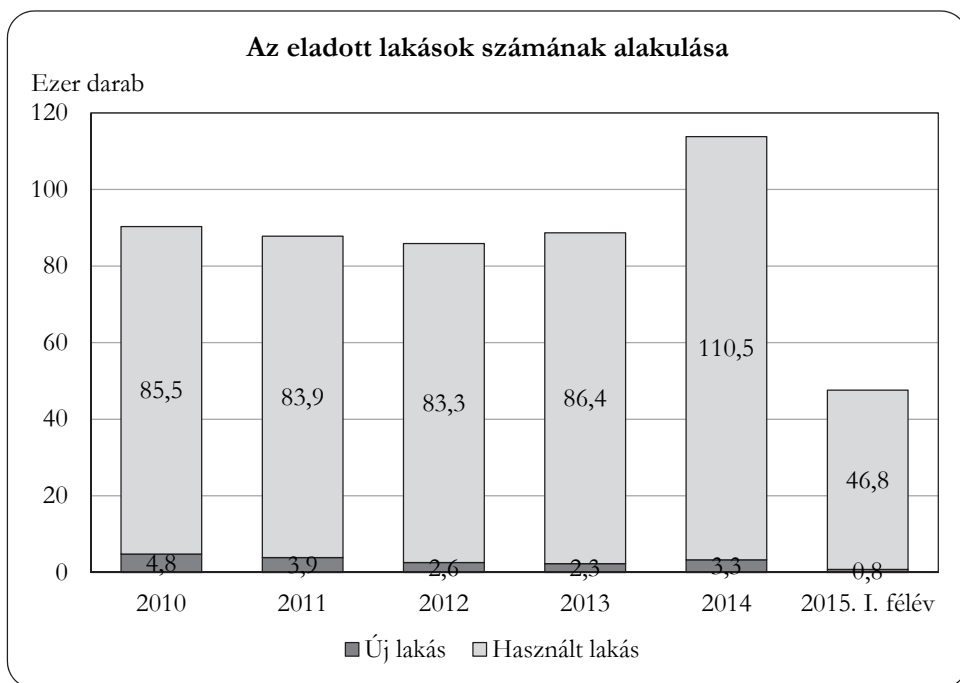
²³ 2013. január 1-től a hitelfelvétel könnyítését célzó változások léptek életbe az állami kamattámogatások rendszerében. Nőtt az 5 év alatt igénybe vehető támogatások összege, a támogatott hitel felső értéke és – használt lakás esetén – a lakás értékének határa. Továbbá a 2014 novemberében született jogszabály kötelezte a pénzügyi intézményeket, hogy 2015 I. félévében a deviza vagy devizaalapú jelzálogkölcsönök fennálló teljes állományát forintkövetelésre váltsák.

Az **engedélyezett hitelek** száma 22, összege 37%-kal nőtt az I. félévben az egy évvel korábbihoz képest. 2015 I. félévében több mint 28 ezer lakáshitelt engedélyeztek, összesen 138 milliárd forint értékben. A hitelek egyre nagyobb hányada támogatás nélküli; az államilag támogatott hitelek száma 34%-kal, összege közel 10 milliárd forinttal csökkent, miközben a támogatás nélküli hitelek száma 39%-kal, összege 47 milliárd forinttal emelkedett 2014 I. félévéhez képest.

A **folyósított új lakáshitelek** számában egyelőre nem mutatkozik bővülés, ugyanakkor a már folyósított hitelek összege 30%-kal emelkedett 2014 I. félévéhez viszonyítva. A lakáshitelezésben továbbra is a használt lakások vásárlása dominál, három lakáshitelből kettőt erre a célra folyósítottak. 2015. I. félévében tovább bővült a használtlakás-vásárláshoz folyósított hitelek összege (105 milliárd forint), ami 38%-kal több mint egy évvel korábban. A folyósított hitelek átlagos összege az egy évvel korábbi 4,0-ről 5,2 millió forintra nőtt. Az új lakásvásárláshoz nyújtott hitelek száma jelentősen, 46%-kal csökkent, ugyanakkor az egy új lakás vásárlására folyósított hitel összege 3,6-ről 5,7 millió forintra emelkedett.

A 2015-ben megkötött adásvételi szerződések eddig ismert, előzetes adatai alapján **2015 első felében** tovább élénkült a **lakáspiaci forgalom**, szinte teljes egészében a használtlakáspiac fellendülésével összefüggésben. Az év folyamán eddig összesen közel 50 ezer adásvétel adata érkezett be, ami – a 2014 azonos időpontjában összesített, hasonló feldolgozottsági szintű – beérkezésekhez képest 30%-kal több. Az értékesített lakások zöme használt lakás volt, az eladott új lakások aránya mindössze 1,6%-ot tett ki.

14. ábra

2015 első felében az eladott használt lakások átlagos ára – a 2014. évi 6,9%-os drágulást követően – 5,2%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az értékesített **új lakások ára** 1,8%-kal emelkedett.

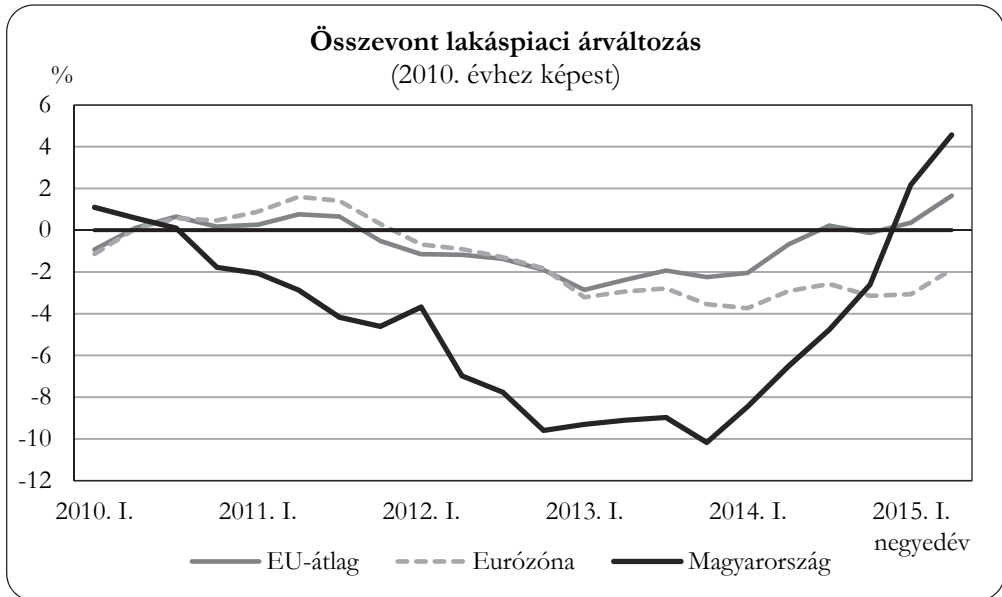
A 2015 I. félévében **eladott használt lakások átlagos ára** 10,8 millió forint volt, 500 ezer forintra több, mint 2014-ben. A **Budapesten** értékesített lakások átlagára 1 millió forintra nőtt, így egy használt lakás átlagos ára 15,5 millió forintra emelkedett. A **megyeszékhelyeken** az átlagár 9,7, a **városokban** 9,0, míg a **községekben** 5,8 millió forint volt, utóbbi két kategóriában nem érte el az egy évvel korábbit. Az **agglomerációkon kívül** eső községekben az árak szintje továbbra is alacsony, és bár 2014-ben elmozdult a mélypontról, 2015-ben nem látszik további emelkedés. Ott egy lakás átlagos ára 4 millió forint körül mozgott.

A **használt lakások négyzetméterára** Budapesten 240-ról 268 ezer forintra nőtt 2015 első felében. A községi lakások négyzetméterára (65 ezer forint) kevesebb, mint egynegyede a budapestinek, az agglomerációkon kívül eső községekben pedig ennél is alacsonyabb, 48 ezer forint.

Az **Eurostat** lakáspiaci árindexe összevontan mutatja a használt és az új lakások árváltozását. 2015. II. negyedévében – az előző év azonos időszakához viszonyítva –

mindössze Románia (1,1%), Málta (0,3%) és Olaszország (0,1%) lakáspiacán csökkentek az árak, a többi, adatot közlő ország 0,1 és 7,4% közötti mértékű áremelkedést regisztrált.

15. ábra

Hosszabb távon is erőteljes a lakáspiaci áremelkedés több skandináv és balti államban, továbbá Ausztriában, Luxemburgban és az Egyesült Királyságban. Az észtországi lakások mintegy felével, Svédországban, Norvégiában és Izlandon közel harmadával drágábbak, mint 2010-ben.

Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi forgalom** volumenének alakulását 2013 óta növekvő tendencia jellemzi. 2015 folyamán az emelkedés mértéke 4,1 és 8,2% között mozgott az előző év azonos hónapjához képest, a legnagyobb mértékű bővülést januárban mértük. **2015 szeptemberében** a forgalom volumene 5,1, **január–szeptemberben** 5,9%-kal nőtt. (A naptárhatástól megtisztított adatok alapján azonos mértékű a bővülés.) Szeptemberben az előző hónaphoz képest a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index szerint a forgalom 0,5%-kal emelkedett.

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2015 I–III. negyedévében 3,7%-kal haladta meg az előző év

azonos időszakit. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké), valamint az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké egyaránt 3,7%-kal emelkedett 2014 azonos időszakához képest.

9. tábla

A kiskereskedelmi forgalom alakulása, 2015. január–szeptember

(%)

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes	47,3	+3,7
Ebből:		
élelmiszer jellegű vegyes	36,7	+3,7
élelmiszer-, ital-, dohányáru	10,5	+3,7
Nem élelmiszertermék	35,4	+7,6
Ebből:		
iparcikk jellegű vegyes	3,4	+11,4
textil-, ruházati és lábbeli	5,5	+11,4
bútor-, műszacikk	10,1	+1,4
könyv-, számítástechnika-, és egyébiparcikk	7,5	+8,6
gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszer	6,3	+5,4
használatcikk-kiskereskedelem	0,5	+12,9
csomagküldő és internetes kiskereskedelem	2,2	+27,3
Üzemanyag	17,4	+8,2
Kiskereskedelem összesen	100,0	+5,9

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** esetében 2015 első kilenc hónapjában 7,6%-os forgalomművekedést mértünk, ezen belül az összes tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások. Legnagyobb mértékben a textil, ruházati és lábbeliüzletek, valamint az iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem forgalma nőtt, egyaránt 11%-kal. Ezt követte a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzleteké 8,6, a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszer-kiskereskedelmé 5,4, a nemélelmiszer-forgalom több mint negyedét adó bútor-, műszacikk-üzleteké pedig 1,4%-kal. A termékek széles körére kiterjedő csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 27%-kal emelkedett.

Az **üzemanyag-kiskereskedelem** forgalma 2015 első kilenc hónapjában 8,2%-kal bővült, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 12%-kal mérséklődött.

2015 I–III. negyedévében a kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** eladási volumene – a 2014 első kilenc havi 3,1%-os emelkedést követően – 5,2%-kal visszaesett az egy évvel korábbihoz képest.

Az **Európai Unióban (EU-28)** – az Eurostat munkanaphatástól megtisztított adatai szerint – a kiskereskedelmi forgalom volumene a 2014. I–III. negyedévi 1,3%-os növekedés után 2015 I–III. negyedévében átlagosan 3,0%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához mérten. A rendelkezésre álló adatok szerint egyedül Luxemburgban mérték csökkenést (9,5%), a legnagyobb mértékű bővülés (7,3%) Lengyelországban volt.

Turizmus, vendéglátás

2015 január–szeptemberében a **kereskedelmi szálláshelyeken** 8,2 millió vendég szállt meg, összesen 20,7 millió vendégéjszakára. A vendégek száma 8,4, a vendégéjszakáké 6,4%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

Az év első kilenc hónapjában 3,9 millió **külföldi vendég** 10,4 millió éjszakát töltött a kereskedelmi szálláshelyeken, ami 8,1, illetve 6,5%-kal több az előző év azonos időszakánál. Az első kilenc hónapban regisztrált vendégéjszakák száma alapján vizsgálva a legjelentősebb küldőpiacunk – a teljes külföldi kereslet 16%-ával – Németország, bár az onnan érkező turisták kereslete továbbra is csökkent (0,3%). A következő 5 legnagyobb küldőország együttes forgalma a teljes külföldi forgalom 28%-át fedte le. Ezen országok közül Ausztria, Lengyelország, Csehország és Olaszország turistáinak forgalma 4,4 és 10% közötti mértékben, a briteké ennél jelentősebben, 23%-kal gyarapodott. A brit keresletben mért markáns növekedéshez a font 12%-os erősödése is hozzájárult. Az orosz vendégforgalom csökkenése miatt Oroszország – az évkezdettől kumulált adatok alapján – a nyolcadik helyre csúszott vissza, miközben két évvel ezelőtt még a harmadik helyen állt volumenét tekintve.

A kereskedelmi szálláshelyekre 2015 első kilenc hónapjában 4,3 millió **belföldi vendég** érkezett, 8,6%-kal több, mint egy évvel korábban. Az általuk eltöltött éjszakák száma 10,3 millió volt, ami 6,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. 2015 szeptemberében az összes működő szálláshely mintegy héttizedében mód volt rá, hogy a vendég Széchenyi Pihenőkártyával rendezze a számlát. 2015 első kilenc hónapjában összesen 14 milliárd forint értékben fizettek SZÉP-kártyával a belföldi vendégek, ami folyó áron 4,8%-kal meghaladja az egy évvel korábbi szintet.

A kilenc **turisztikai régió** közül nyolcban nőtt a vendégéjszakákban mért forgalom, Dél-Dunántúlon, Dél-Alföldön és Észak-Alföldön kiemelkedő, 9,8–10,8% közötti volt a növekedés üteme. Ugyanakkor a Balatonnál lényegében stagnált a

kereslet, melyben az oroszországi vendégforgalom csökkenése is szerepet játszott. (2015 január–szeptemberében a Balatonnál regisztrált orosz vendégéjszaka-szám a 65%-ára esett vissza.) A forgalom alakulását befolyásolta az is, hogy a Balatonnál dinamikusan emelkedtek a szobaárak, Dél-Dunántúlon viszont csökkentek. Ugyanakkor az észak-alföldi forgalombővülés a szobaárak erőteljes növekedésével párhuzamosan ment végbe.

A **szállodák** szobakihasználtsága átlagosan 55,3% volt január–szeptemberben, 3,0 százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban. A szállodai szobaárak 7,7%-kal haladták meg az egy évvel korábbit, az egy kiadható szállodai szobára jutó szállásdíjbevétele (REVPAR) 14%-kal nőtt.

A **kereskedelmi szálláshelyek** 2015 első kilenc hónapjában összesen 283 milliárd forint bruttó **árbevételt** realizáltak, folyó áron 12%-kal többet, mint egy évvel korábban. A bevételek majdnem hattizede a szállásdíjakból származott, bővülésük 14%-os volt. Az összes bevétel 20%-át adó vendéglátási bevételek 8,4, a 21%-ot adó egyéb bevételek 9,0%-kal haladták meg előző évi szintjüket.

2015. január–szeptemberben a **vendéglátóhelyek** eladási forgalma – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek forgalmával együtt – összesen 678 milliárd forint volt, ennek 87%-a a kereskedelmi, 13%-a a munkahelyi forgalomban keletkezett. A forgalom volumene az időszak átlagában 10,8%-kal nőtt, ami a kereskedelmi vendéglátás forgalmának 11,1%-os, illetve a munkahelyi vendéglátás bevételének 9,0%-os növekedéséből adódott. Az éven belül júliusban és augusztusban kiugró mértékben, 20, illetve 17%-kal bővült a vendéglátóhelyek forgalma, ami a kereskedelmi vendéglátás erőteljes élénkülésével magyarázható.

Szállítás, közlekedés

2015 I–III. negyedévében a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 0,5%-kal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. A növekedés a szállított tömeg 3,8%-os emelkedésével magyarázható, miközben az átlagos szállítási távolság rövidebbé vált. A teljesítményből 69%-os aránnyal részesedő közúti áruszállítás esetében 1,3%-os bővülés, a második legnagyobb forgalmú vasúti áruszállítás vonatkozásában 1,5%-os csökkenés következett be. Valamennyi szállítási mód teljesítményét figyelembe véve a belföldi forgalom 5,2%-kal nőtt, a – 75%-os részaránnyal rendelkező – nemzetközié 1,0%-kal mérséklődött 2014. január–szeptemberhez képest.

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye a január–szeptemberi időszakban 2,3%-kal magasabb volt az egy évvel korábinál. A teljesítmény növekedése

az átlagos utazási távolság hosszabbá válásának következménye, az utazások száma ugyanis 1,1%-kal mérséklődött. A közlekedési eszközök közül a repülőgépek teljesítménye 11%-kal emelkedett 2014 I–III. negyedévéhez képest; a teljesítmény változásához hasonlóan az utasszám bővülése (7,0%) is a leghatározottabb volt a közlekedési módozatok közül. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma** 7,9 millió fő volt az első kilenc hónap során, 13%-kal több²⁴ az egy évvel korábbinál. Az összteljesítményből 51%-os aránnyal részesedő autóbuzos közlekedés teljesítménye 1,4%-kal bővült, a vasúti közlekedése ezzel szemben 1,5%-kal mérséklődött. A kedvezően alakuló légi szállítás, valamint – kisebb részben – a nemzetközi autóbuzsforgalom dinamikus, 18%-os növekedésének hatására a nemzetközi forgalom összteljesítménye számottevően emelkedett (12%). A **nemzetközi forgalomban** a légi közlekedés részesedése volt a legnagyobb, közel háromnegyed, az autóbuzosé valamivel több mint egyötöd. A nemzetközi autóbuzos forgalom esetében az átlagos utazási távolság növekedése (11%-kal 525 kilométerre) nagyobb mértékű volt, mint az utasszámé (6,5%). A **belföldi forgalom** teljesítménye ezzel szemben 0,8%-kal elmaradt az egy évvel korábitól, miután a két meghatározó közlekedési mód közül a vasút teljesítménye 1,6, az autóbuzos közlekedése pedig 0,3%-kal mérséklődött a 2014 január–szeptemberihez képest.

A **helyi személyszállításban** 1,6 milliárd utazást regisztráltunk január–szeptemberben, 2,1%-kal többet a 2014. I–III. negyedévinél. Az emelkedés túlnyomórészt a metró és a földalatti forgalmának 8,5%-os bővülésével magyarázható, összhangban a 4-es metró 2014. március 28-ai megnyitásával. (A II. és III. negyedév átlagában a növekedés üteme már alacsonyabb mértékű, 2,4% volt.) Az utazások 52%-a autóbuzszokon történt, ahol az utazók száma 0,7%-kal mérséklődött. Az utazások számából mintegy egyötödös aránnyal részesedő, és ezzel a második legfontosabb helyi közlekedési eszközt jelentő villamosok esetében 3,7%-kal bővült a forgalom 2014 első kilenc hónapjához képest.

2015 I–III. negyedévében 146 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 22%-kal többet az egy évvel korábbinál. A bővülés nagyrészt a használt – kétévesnél idősebb – személygépkocsik forgalomba helyezésének emelkedésével magyarázható (30%), az új személygépkocsik forgalma ennél kisebb mértékben nőtt (11%-kal). A január–szeptemberi időszak során forgalomba helyezett személygépkocsik 60%-a használt volt, ami 4 százalékponttal magasabb az egy évvel korábbinál.

²⁴ A repülőtér utasforgalma a külföldi légitársaságok forgalmát is magában foglalja, míg a teljesítmény kizárólag a magyar légi szállítók forgalmára vonatkozik.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

Demográfiai helyzet

Az alapvető népmozgalmi mutatók szerint **2015 I–III. negyedévé**t a születések számának kismértékű emelkedése, illetve a halálozások számottevő növekedése jellemezte, ami együttesen a népességfogyás ütemének gyorsulását okozta.

Az előzetes adatok szerint 2015 január–szeptemberében 68 647 **újszülött jött világra**, 0,7%-kal (461 fővel) több az egy évvel korábbinál, így a születési arányszám 0,1 ezrelékponttal 9,3 ezrelékre emelkedett. Az év első öt hónapját a születések számának emelkedése jellemezte, ezt követően június–szeptemberben átlagosan 2,0%-kal kevesebb csecsemő született, mint 2014 ugyanezen időszakában.

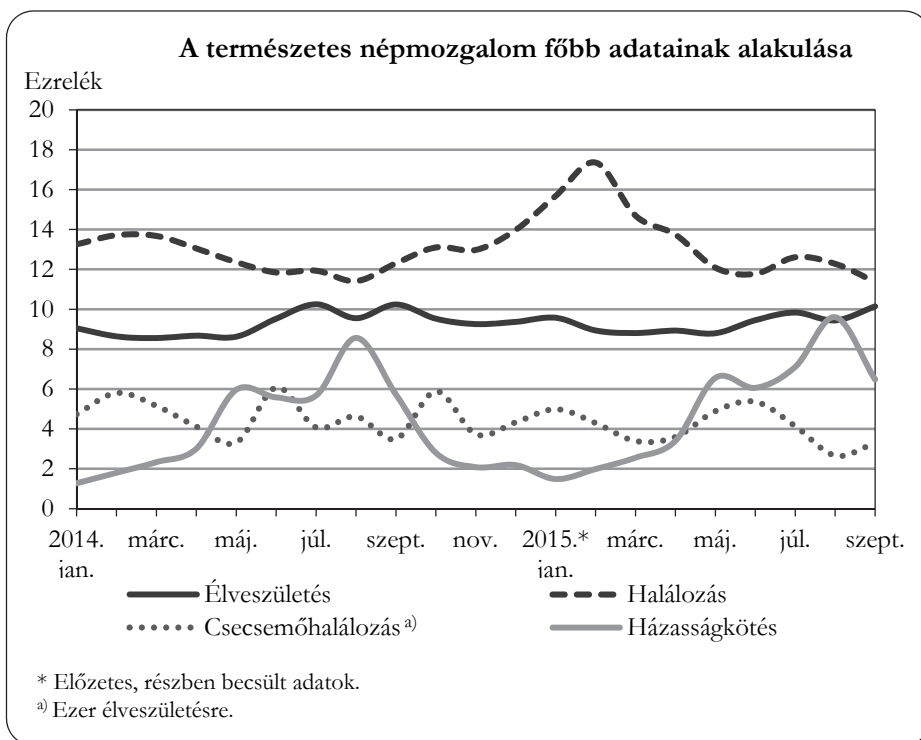
Az **elhunytak** 99 286 fős száma 2015 első kilenc hónapjában 6,7%-kal (6191 fővel) haladta meg az előző év azonos időszakit, a halálozási arányszám pedig 0,9 ezrelékpontos növekedés mellett 13,5 ezreléket tett ki. A halálozások száma három hónapban mérséklődött, hat hónapban viszont nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A halálozási többlet január–februárban volt kiemelkedő mértékű (átlagosan 22%), ebben a tetőző influenzajárvány és az előző év alacsony bázisértéke is szerepet játszhatott, a július–augusztusi átlagos 6,3%-os emelkedés hátterében pedig a tartós nyári kánikula állhat. A **csecsemőhalandóság** első kilenchravi 4,1 ezrelékes mutatója 0,5 ezrelékponttal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál.

2015. január–szeptemberben a **természetes fogyás** üteme gyorsult: a halálozások száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a születéseké. A természetes fogyásból adódó népességcsökkenés (30 639 fő) az egy évvel korábbihoz viszonyítva 5730 fővel növekedett.

2015 I–III. negyedévében többen kötöttek **házasságot** az egy évvel korábbinál. Az időszak során 37 215 házasságot anyakönyveztek, ami 13%-kal (4300-zal) haladta meg az előző év hasonló időszakit.

A **regionális népmozgalmi folyamatokat** tekintve 2015 első kilenc hónapjában a születések száma két régióban (Dél-Dunántúlon 1,3, illetve Észak-Magyarországon 0,8%-kal) csökkent, öt régióban pedig tovább emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A születésszám növekedése Dél-Alföldön volt a legjelentősebb (2,5%). A halálozások száma valamennyi régióban nőtt, a leginkább, 10%-kal Közép-Dunántúlon, a legkisebb ütemben (2,1%) pedig Észak-Magyarországon. 2015 I–III. negyedévében a természetes fogyás dinamikája mindegyik régióban gyorsult, legnagyobb mértékben Közép-Magyarországon (49%-kal).

16. ábra

Foglalkoztatottság, keresetek

2015 I–III. negyedében javultak a főbb munkaerő-piaci mutatók: a gazdaságilag aktívak rétege tovább szélesedett, ezen belül a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliség csökkent, az inaktívak számának és arányának mérséklődése mellett.

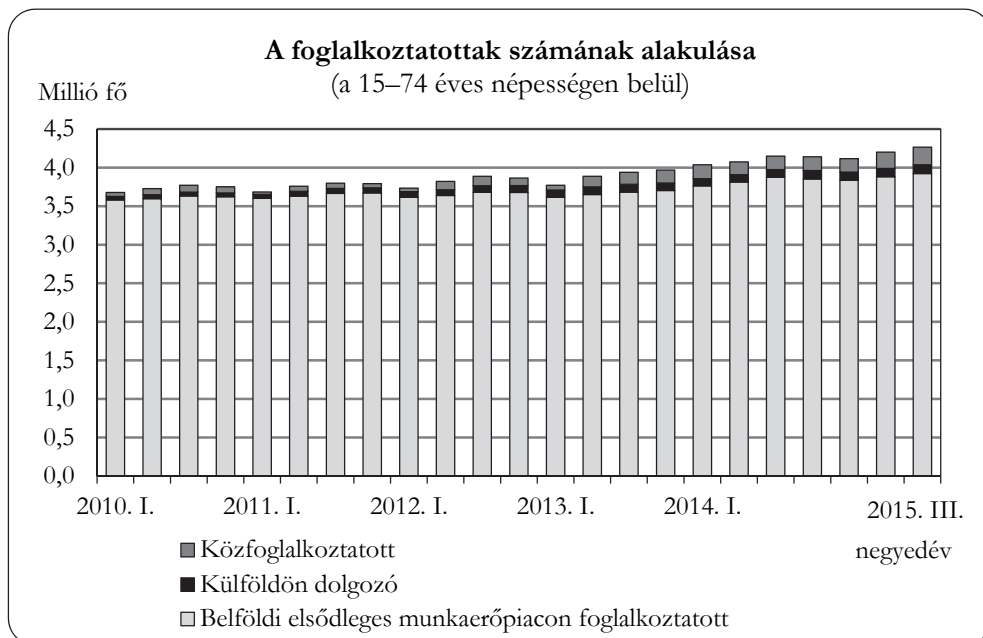
Uniós összehasonlításban szintén javult hazánk munkaerő-piaci pozíciója. A hazai foglalkoztatási arány jelentős mértékű növekedése következtében az uniós átlaghoz viszonyított hátrány a felére (3,4-ről 1,7 százalékpont) csökkent, eközben a munkanélküliség szintje jelentősen alacsonyabb volt (2,7 százalékponttal) az uniós mutatónál. Magyarország stabilan az unió foglalkoztatási és munkanélküliségi rangsorának középmezőnyében szerepel.²⁵

2015 III. negyedében a foglalkoztatottak száma – a 15–74 éves népességen belül – az előző év azonos időszakához képest 116 ezerrel, 4 millió 265 ezer főre

²⁵ A rendelkezésre álló legfrissebb adatok 2015 II. negyedévére és a 15–64 éves népességre vonatkoznak. Az adatok forrása az Eurostat adatbázisa.

bővült. A foglalkoztatás növekedéséhez a hazai elsődleges munkaerőpiac 49 ezer fővel járult hozzá, a közfoglalkoztatottak száma 52 ezer fővel, a külföldi telephelyen dolgozóké pedig 15 ezer fővel emelkedett. A foglalkoztatottak közül 4 millió 228 ezer fő tartozott a 15–64 évesek korcsoportjába, 111 ezer fővel (2,7%-kal) többen, mint 2014 III. negyedévében. Ez utóbbi korcsoporthoz tartozó **foglalkoztatási arány** 64,8%-os értéke egy év alatt 2,2 százalékponttal nőtt.

17. ábra

A férfiak foglalkoztatási szintje (71,3%) meghaladta a nőkéét (58,4%), egyúttal az előző év III. negyedévéhez viszonyítva a férfiak körében nagyobb mértékben javultak a foglalkoztatási mutatók. Mindhárom fő **korcsoportban** nőtt a foglalkoztatottak száma és aránya. Ez utóbbi mutató a munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok körében 26,7, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseknél 81,3, az idősebb, 55–64 éveseknél pedig 46,4% volt. A foglalkoztatási arány mindegyik, az **iskolai végzettség** alapján képzett csoport esetében nőtt, ennek mértéke 1,2–3,0 százalékpont közötti volt. Annak ellenére, hogy a legfeljebb alapfokú végzettségűek foglalkoztatási aránya nőtt leginkább továbbra is körükben a legkisebb az esélye a foglalkoztatottá válásnak, míg a felsőfokúaké a legnagyobb. Előbbiek foglalkoztatási aránya 35,6, utóbbiaké 81,9% volt 2015 III. negyedévében.

10. tábla

**A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és a munkanélküliségi rátája
főbb jellemzők szerint
(adott év III. negyedév)**

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2014	2015	2014	2015
(%)				
Nemek szerint				
Férfiak	68,9	71,3	7,2	6,2
Nők	56,4	58,4	7,8	6,8
Korcsoportok szerint				
15–24 éves	23,8	26,7	21,6	16,7
25–54 éves	80,1	81,3	6,2	5,6
55–64 éves	42,6	46,4	6,4	5,4
Legmagasabb iskolai végzettség szerint				
Legfeljebb alapfokú	32,7	35,6	18,1	15,8
Középfokú, érettségi nélkül	70,7	72,5	7,7	6,8
Középfokú, érettségivel	64,7	67,1	6,4	5,4
Felsőfokú	80,7	81,9	3,1	2,7
Összesen	62,6	64,8	7,4	6,5

A **nemzetgazdasági ágak** közül a mezőgazdaságban, az építőiparban és a szolgáltató szektorban többen dolgoztak, mint 2014 III. negyedévében, míg az iparban némileg csökkent a foglalkoztatottak száma. A nemzetgazdaság 2,7%-os létszámnövekedési átlagát meghaladó bővülés a mezőgazdaság, a szolgáltatás ágazatain belül pedig a szállítás és raktározás, a vendéglátás, az információ és kommunikáció, az adminisztratív szolgáltatás, valamint a művészet és szabadidő területét jellemezte. A közszféra három ágazatában ellentétes folyamatok történtek: míg a közigazgatásban nőtt a foglalkoztatottak száma, addig az oktatás és az egészségügy területén mérséklődött. (A szféra létszámalkulását elsősorban a közfoglalkoztatottak számának változása befolyásolta.) Az ipari ágazatok közül a bányászat, a víz- és hulladékgazdálkodás és az energiaipar létszámvesztő ágazatok voltak, míg a feldolgozóiparban lényegében annyian dolgoztak, mint 2014 III. negyedévében. A szolgáltató ágazatok közül számottevően mérséklődött a foglalkoztatottak száma a kereskedelem, az ingatlanügyletek, valamint a pénzügyi szolgáltatás területén.

2015 III. negyedévében a **munkanélküliek száma** – szintén a 15–64 éves népesség körében – 39 ezerrel (12%-kal) 292 ezer főre esett vissza az előző év III. negyedévéhez képest, míg a **munkanélküliségi ráta** ugyanezen időszak alatt 0,9 százalékponttal 6,5%-ra csökkent.

A férfiakat alacsonyabb szintű (6,2%) munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket (6,8%), ugyanakkor az egy évvel korábbihoz viszonyított mérséklődés a két nem esetében megegyezett: 1,0 százalékpont volt. A három fő **korcsoport** munkanélküliségi mutatói egyaránt csökkentek. A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 16,7, a 25–54 éveseké 5,6, az 55–64 éveseké pedig 5,4%-ra mérséklődött. A munkanélküliségi ráta mindegyik **iskolai végzettség** szerinti kategóriában alacsonyabb lett az egy évvel korábbinál, leginkább (2,2 százalékponttal) a legfeljebb alapfokú végzettségűek körében. Az iskolai végzettség szintje erősen befolyásolja a munkanélkülivé válást, mivel a legfeljebb alapfokú végzettségűek munkanélküliségi rátája hatszorosa a felsőfokú végzettségűeknek.

A **munkakeresés átlagos időtartama** egy év alatt 18,9-ről 19,3 hónapra nőtt, míg a munkanélküliek 49,2%-a **tartósan**, vagyis legalább egy éve **állástalan**.²⁶

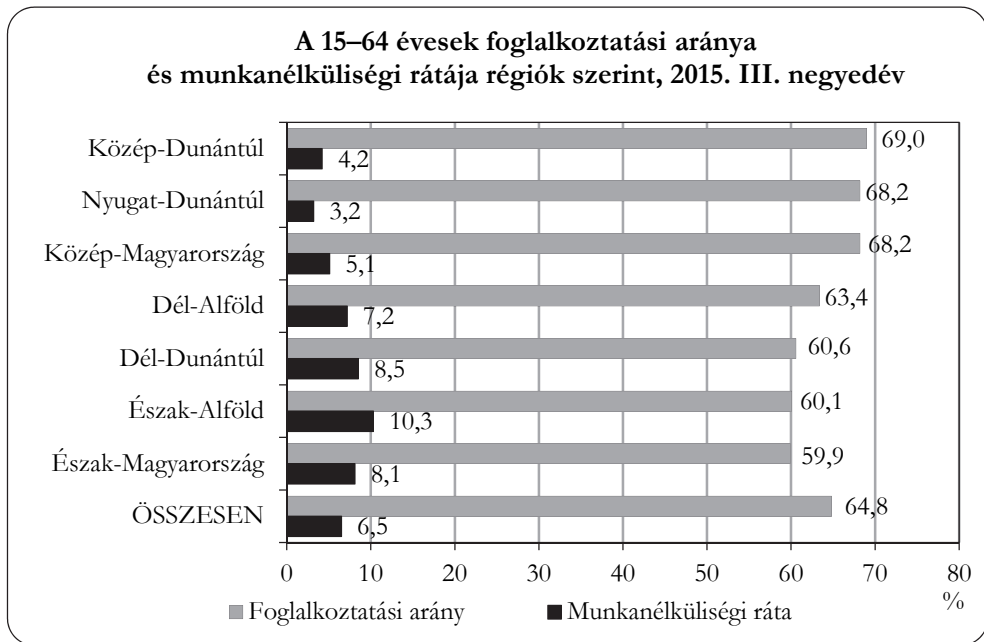
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint 2015. szeptember végén a **nyilvántartott álláskereső** 342 ezer fős száma tizedével volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál. A fontosabb mutatók mindegyikét jelentős mértékű csökkenés jellemezte: a pályakezdő álláskereső fiatalok száma egy év alatt 16, a diplomásoké 11, a – nagy létszámú – szakképzetlen álláskeresőké pedig 8%-kal esett vissza.

2015 III. negyedévében területi szinten mindegyik **régiót** növekvő foglalkoztatás és – Dél-Dunántúl kivételével – csökkenő munkanélküliség jellemezte az előző év azonos időszakához képest. Egy év alatt Észak-Magyarország munkaerő-piaci pozíciója javult leginkább, a foglalkoztatási arány 3,7 százalékponttal nőtt, a munkanélküliségi ráta pedig 3,4 százalékponttal visszaesett. A foglalkoztatás szintje Közép-Magyarországon, Közép- és Nyugat-Dunántúlon volt a legmagasabb, egyúttal itt a legalacsonyabb a munkanélküliségi ráta, miközben – a számottevő rátanövekedés ellenére – Észak-Magyarországon volt a legkisebb a foglalkoztatási arány, a legnagyobb munkanélküliséget pedig Észak-Alföldön mértük. A régiók közötti különbségek a foglalkoztatás terén csökkentek, ugyanakkor a munkanélküliség tekintetében változatlanok maradtak. **Megyei szinten** a legkedvezőbb munkaerő-piaci helyzetben Fejér, Vas és Veszprém megye, illetve a főváros volt, a foglalkoztatási arány itt a legnagyobb (68,5–71,4%), a munkanélküliség pedig a legkisebb (2,7–5,0%). A legkedvezőtlenebb pozíciót Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye foglalta el: a foglalkoztatás szintje a legalacsonyabbak közé tartozott (59,5 és 58,2%), a munkanélkülisége pedig itt volt a legmagasabb (11,4 és 11,8%). Egy év alatt Borsod-Abaúj-Zemplén és Fejér megyében javultak leginkább a munkaerő-piaci mutatók: a foglalkoztatási arány 4,7 és 5,2 százalékponttal nőtt, míg a munkanélküliségi ráta 3,9 és 2,9 százalékponttal visszaesett. Ezzel szemben Csongrád, Somogy és Tolna megyében a

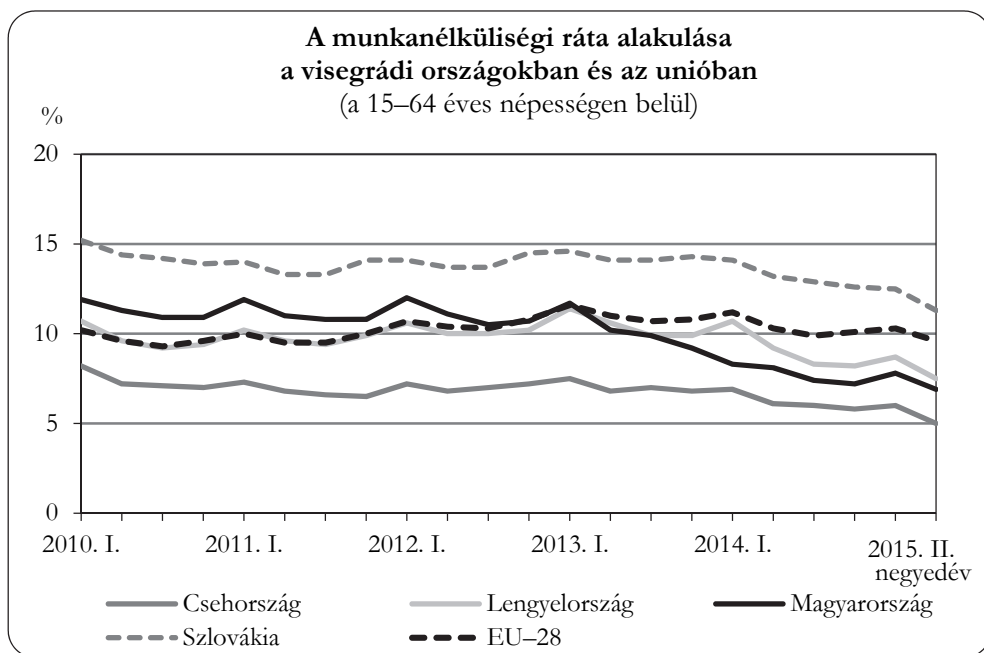
²⁶ A 15–74 éves népességben belül.

foglalkoztatás alacsonyabb lett (0,6–1,7 százalékponttal), a munkanélküliség pedig (0,8–1,9 százalékponttal) emelkedett.

18. ábra

A rendelkezésre álló legfrissebb, **2015 II. negyedévi** adatok alapján – a 15–64 évesek körében – mind az unió átlagát, mind a tagországok döntő többségét a foglalkoztatási arány növekedése és a munkanélküliségi ráta csökkenése jellemezte az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az **EU-28** átlagában a foglalkoztatási arány 65,5, a munkanélküliségi ráta 9,6% volt. Ez a két főbb munkaerő-piaci mutató egy év alatt leginkább Görögországban, Írországban, Litvániában, Magyarországon, Portugáliában, Spanyolországban és Szlovákiában javult. Ezzel szemben Ausztriában, Belgiumban és Finnországban a foglalkoztatás csökkent, míg a munkanélküliség nőtt 2014 II. negyedévéhez viszonyítva. A foglalkoztatás szintje Dániában, az Egyesült Királyságban, Hollandiában, Németországban és Svédországban volt a legmagasabb (72,3–75,6%), a legalacsonyabb pedig Görögországban, Horvátországban és Olaszországban (51,0–56,3%). Görögországban és Spanyolországban – az egy év alatt bekövetkezett jelentős munkanélküliségirata-csökkenés ellenére – továbbra is kiemelkedő ez a mutató (24,8 és 22,5%), emellett az ifjúsági munkanélküliség szintje szintén ezekben az országokban a legmagasabb. (A 15–24 éves görög és spanyol fiatalok munkanélküliségi rátája megközelítette az 50%-ot. Az unió átlaga 20,4, a magyar pedig 17,8% volt.) A munkanélküliségi ráta értéke – a 15–64 éves népességben belül – Németországban és Csehországban volt a legalacsonyabb, 4,8 és 5,0%.

2015. január–szeptemberben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten²⁷ átlagosan havi bruttó 243 000 forintot kerestek, ennek – családi kedvezmény nélkül számított – **nettó** összege 159 200 forint volt (Ugyanakkor a kedvezményt is figyelembe véve a nettó bér 166 000 forintra becsülhető.) A kereseteket terhelő járulékok és a személyijövedelemadó-szabályok változatlanlansága következtében a bruttó és a nettó átlagkeresetek azonos mértékben, 3,9%-kal nőttek 2014 első kilenc hónapjához viszonyítva. A közfoglalkoztatottak átlagkereseti adatait figyelmen kívül hagyva a növekedés szintén megegyezett: 4,0% volt. (Az éven belül a III. negyedévet jellemezte a legnagyobb mértékű, 4,5%-os keresetnövekedés, aminek háttérében döntően a fegyveres testületek²⁸ illetményemelése, valamint a szociális területen dolgozók részére kifizetett kiegészítő pótlék állt.) A vállalkozásoknál alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete 169 100 forint volt, 3,8%-kal magasabb a 2014. január–szeptemberinél. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a költségvetésben dolgozók 162 600 forintot kerestek, 4,6%-kal többet az egy évvel korábinál. A nonprofit szervezeteknél alkalmazottak nettó keresete egy év alatt 3,3%-kal, 154 000 forintra nőtt.

²⁷ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

²⁸ Ezen belül a keresetek a honvédelemben 34, a közbiztonság, közrend és a tűzvédelem területén egyaránt 23%-kal voltak magasabbak az előző év III. negyedévinél.

(A költségvetési intézményeknél és a nonprofit szervezeteknél alkalmazzák a közfoglalkoztatottak 94%-át.)

11. tábla

A nettó átlagkeresetek alakulása, 2015. I–III. negyedév

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	az előző év azonos időszaka = 100,0	forint	az előző év azonos időszaka = 100,0
Versenyszféra	169 100	103,8	170 000	103,7
Költségvetés	140 400	103,8	162 600	104,6
Nonprofit szervezetek	141 200	104,4	154 000	103,3
Nemzetgazdaság összesen	159 200	103,9	167 500	104,0

A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak érintett körének, mintegy 188 ezer főnek – a korábbi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációt** fizettek. Ezen a címen a költségvetésben átlagosan havi bruttó 9700, a nonprofit szervezeteknél 9300 forint juttatást kaptak 2015 első kilenc hónapjában.

Közfoglalkoztatottként – szinte kizárólag teljes munkaidőben – átlagosan 189 ezer főt alkalmaztak, számuk 2,3%-kal magasabb volt az egy évvel korábinál. Körükben a bruttó átlagkereset összege 79 900 forint volt, 2,4%-kal több a 2014. január–szeptemberinél.

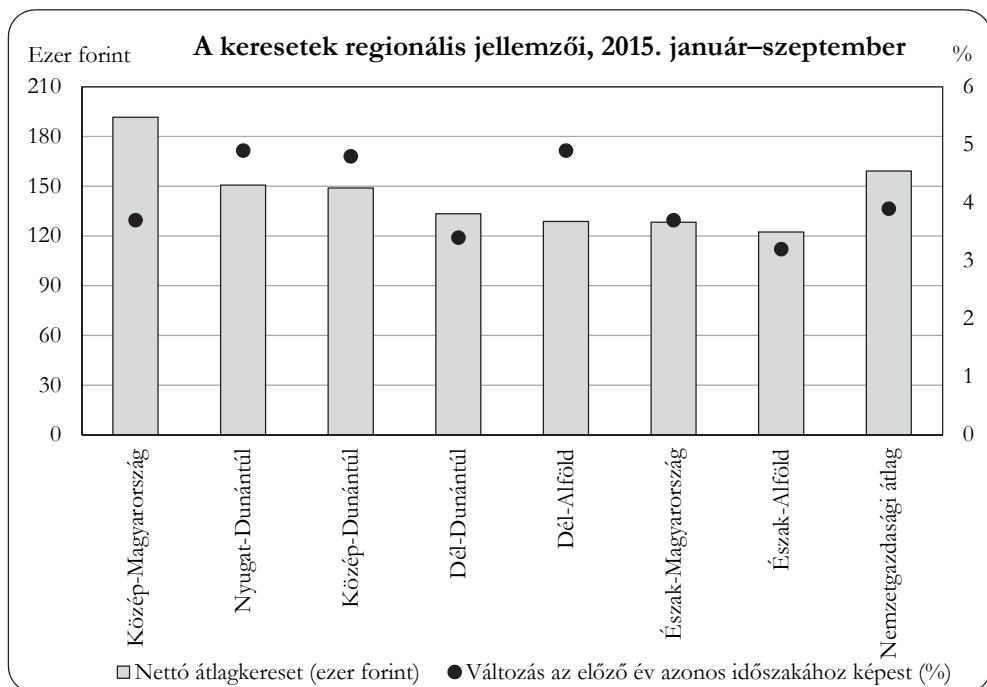
A **nemzetgazdasági ágak** közül a legmagasabb nettó átlagkereset továbbra is a pénzügyi szolgáltatás (322 ezer forint), valamint az információ és kommunikáció (299 ezer forint) területén volt, az itt alkalmazottak bére mintegy kétszerese volt a nemzetgazdasági átlagnak. Ezzel szemben a legkevesebbet az egészségügyben (96 ezer forint) és a vendéglátásban (102 ezer forint) dolgozók kerestek, ez 40, illetve 36%-kal maradt el az átlagtól. A nettó keresetek növekedése egyedül a művészet és szabadidő területén volt alacsonyabb (5,7%-kal) a 2014. január–szeptemberinél, a többi nemzetgazdasági ágat kisebb-nagyobb mértékű (1,3–8,6%) bővülés jellemezte. Leginkább a mezőgazdaság, az építőipar, az adminisztratív szolgáltatás, a tudományos és műszaki tevékenység, illetve az egyéb szolgáltatás területén történt a nemzetgazdaság átlagát jelentősen meghaladó (6,1–8,6% közötti) béremelkedés.

A **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) havi **bruttó átlagkereset** összege 228 700 forint volt, 3,7%-kal több a 2014. január–szeptemberinél. (A rendszeres keresetek növekedési üteme 0,2 százalékponttal maradt el az átlagkeresetektől.) Ezen belül a versenyszférát 3,6, a költségvetést pedig 3,9%-os emelkedés jellemezte. A költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – alapilletménye egy év alatt 4,7%-kal nőtt.

A nemzetgazdasági szintű átlagos havi **munkajövedelem** az előző év azonos időszakához képest 3,8%-kal, 255 600 forintra emelkedett. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 4,9%-át jelentette, akárcsak egy évvel korábban. A munkajövedelem kereseten felüli része a bányászat, a szállítás és raktározás, valamint a közigazgatás területén volt a legmagasabb (7,7–8,4% közötti), az egészségügyben és az oktatásban pedig a legalacsonyabb (2,8 és 3,2%).

A fogyasztói árak 0,3%-os csökkenése mellett a – családi adókedvezmény nélküli nettó átlagkereseti indexből számított – **reálkereset** 4,2%-kal emelkedett 2014 január–szeptemberéhez viszonyítva.

20. tábla

2015 I–III. negyedévben a nettó nominális kereset növekedése a **régiók** közül Közép- és Nyugat-Dunántúlon, illetve Dél-Alföldön meghaladta a nemzetgazdaság átlagát, ugyanakkor Közép-Magyarországon, Dél-Dunántúlon, Észak-Magyarországon és Észak-Alföldön elmaradt attól. (A megyei szintű kereseteknél Csongrád megyében nőtt legnagyobb mértékben, 6,0%-kal a nettó átlagbér, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig legkevésbé, mindössze 1,0%-kal.) Változatlanul Közép-Magyarországon volt a legmagasabb, Észak-Alföldön pedig a legalacsonyabb a nettó

átlagbér összege, 192 és 122 ezer forint. Az országon belüli bérkülönbségek növekedtek, mivel az előbbi két régió közötti bédifferencia egy év alatt közel 3 ezer forinttal, 69 ezer forintra emelkedett.

Fogyasztói árak

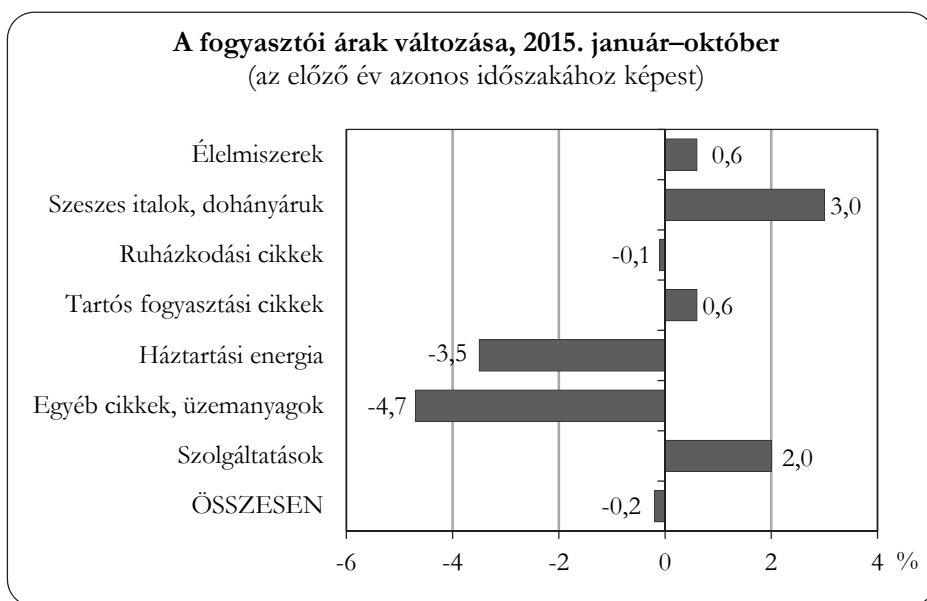
A **fogyasztói árak** alakulását 2015 első tíz hónapjában mérsékelt hullámváz jellemezte, az előző évhez képest a változás mértéke $-1,4$ és $+0,6\%$ között mozgott. Az év eleji mérséklődés májustól növekedésbe fordult, szeptemberben azonban az árszínvonal $0,4\%$ -kal elmaradt az egy évvel korábitól. **Októberben** – az üzemanyagárak jelentős csökkenése ellenére – újra kismértékben emelkedtek a fogyasztói árak ($+0,1\%$), ebben a szeszes italok és dohányárak drágulásán túl az élelmiszerárak, azon belül is a zöldségek és a gyümölcsök áremelkedésének gyorsulása is szerepet játszott.

Összességében **2015 január–októberében** a fogyasztói árak átlagosan $0,2\%$ -kal maradtak el az előző év azonos időszakától. A tíz hónap alatt a legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárak drágultak, miközben leginkább az egyéb cikkek, üzemanyagok, valamint a háztartási energia ára csökkent.

2015 első tíz hónapjában a **javak főbb csoportjai** közül a legnagyobb mértékben, $4,7\%$ -kal az **egyéb cikkek** (lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos cikkek, gyógyszerek, járműüzemanyagok, valamint kulturális cikkek) árszínvonala csökkent, ezen belül a járműüzemanyagokért 13% -kal kellett kevesebbet fizetni, mint egy évvel korábban. (Az üzemanyagok ára egy év alatt, a 2014. októberihez képest mintegy 70 forinttal süllyedt.) Szintén jelentős mértékben, $3,5\%$ -kal csökkent a **háztartási energia** fogyasztói ára, ezen belül az elektromos energiáért $5,1$, a távfűtésért $3,2$, a vezetékes gázért $2,5$, a palackos gázért pedig 10% -kal kellett kevesebbet fizetni. A tűzifa és a szén ára ugyanakkor $2,3$, illetve $3,0\%$ -kal emelkedett. Az **élelmiszerárak** – az októberi, egyhavi $1,7\%$ -os drágulással összefüggésben – a korábbiaknál gyorsabb ütemben, $0,6\%$ -kal emelkedtek, bár a csoporton belül jellemzőek a szélsőségek. A hús, hal és készítményeik $1,3$, ezen belül a sertéshús $2,9$, a baromfi $2,0\%$ -kal került kevesebbe. A tej $6,5$, a sajt $6,8$, a liszt $4,2$, a cukor pedig – a magas bázishoz képest – 13% -kal lett olcsóbb, miközben a tojás $5,7\%$ -kal drágult. Az idényáras élelmiszerek, azaz a burgonya, a friss zöldség, gyümölcs átlagosan 10% -kal kerültek többbe, ezen belül a zöldségek, valamint a hazai és déligyümölcsök 11% -kal drágultak, miközben a burgonya $3,7\%$ -kal lett olcsóbb. A házon kívüli étkezés is többbe került, az előző év azonos időszakához képest $2,5\%$ -kal. 2015 január–októberében a **ruházkodási cikkek** árszínvonala $0,1\%$ -

kal mérséklődött. A **tartós fogyasztási cikkek** árai az éveken át tartó mérséklődés után idén áprilistól enyhe emelkedésnek indultak, az első tíz hónap átlagában 0,6% volt a növekedés mértéke. Ezen belül – a korábbi trendnek megfelelően – a kulturális cikkek évről évre olcsóbbak, a televízió ára 5,1%-kal csökkent egy év alatt. A járművek ára azonban átlagosan 2,7%-kal emelkedett, ezen belül az új személygépkocsiké 3,6, a használtaké 0,9%-kal. A főcsoportok közül továbbra is a legnagyobb mértékben, 3,0%-kal a **szeszes italok, dohányárúk** drágultak, ezen belül leginkább a tömény italok ára kúszott felfelé, az egy évvel korábbihoz képest 9,2%-kal. A **szolgáltatások** árszínvonala 2,0%-kal emelkedett, ezen belül a pénzügyi szolgáltatásoké 2,8, a közlekedési szolgáltatásoké 1,5, a lakbér, lakásszolgáltatás díja pedig 1,3%-kal nőtt. Az egyes szolgáltatások közül a legnagyobb mértékben az egészségügyi szolgáltatások és a szemétszállítás drágult, 6,6, illetve 5,3%-kal.

21. ábra

Az árváltozások a **lakosság egyes csoportjait** különböző mértékben érintik, eltérő jövedelmi szintjük és – részben ebből adódóan – eltérő fogyasztási szerkezetük miatt. 2015 január–októberében az alacsony jövedelmű háztartások esetében stagnáltak, a közepes, valamint magas jövedelműek esetében 0,3, illetve 0,2%-kal mérséklődtek a fogyasztói árak. A legnagyobb mértékben (0,4%) az aktív, valamint a nagycsaládos háztartások esetében csökkent az átlagos árszínvonal, miközben a nyugdíjasok esetében enyhe áremelkedés (0,3%) volt tapasztalható. Ez elsősorban a járműüzemanyagok árának jelentős, 13%-os süllyedésével magyarázható, hiszen az aktív, valamint a több

gyermekes háztartások fogyasztási szerkezetében magasabb arányt képviselnek a közlekedéssel, azon belül is az üzemenyagokkal kapcsolatos költségek, mint a nyugdíjasokéban.

12. tábla

A fogyasztói árak változása a kiemelt lakossági csoportokban

(az előző év azonos időszakához képest)

Lakossági csoport	2014	2015.	
		2015.	
		október	január–október
Aktív háztartások	-0,1	-0,1	-0,4
Alacsony jövedelmű háztartások	0,2	0,7	0,0
Közepes jövedelmű háztartások	-0,3	0,0	-0,3
Magas jövedelmű háztartások	0,0	0,0	-0,2
3 és több gyermekes háztartások	-0,1	0,0	-0,4
Nyugdíjasok	-0,6	0,7	0,3
Összes háztartás	-0,2	0,1	-0,2

Az **Európai Unió (EU-28)** előzetes harmonizált fogyasztóiár-indexe stagnálást mutat 2015 január–októberében az előző év azonos időszakához képest. Legnagyobb mértékben Cipruson és Görögországban csökkentek az árak (1,6, illetve 1,4%), miközben a legnagyobb mértékben, 1,2%-kal Máltán emelkedtek.

Személyes közúti közlekedési balesetek

A **2015 január–szeptemberében** történt több mint 12 ezer **személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetben** 469 volt a halálos áldozatok száma, több mint 4 ezren súlyosan, közel 11,5 ezren pedig könnyebben megsérültek. A sérültek közül 1152-en, az elhunytak közül 8-an gyermekkorúak voltak. 2014 első kilenc hónapjához képest a halálos balesetek aránya magasabb lett: a balesetek 3,7%-os növekedése mellett a halálos közúti balesetek száma 8,5%-kal emelkedett.

A baleseteket legnagyobb arányban (61%) személygépkocsik okozták. A kerékpárosok 12, a tehergépkocsi vezetők 9,8, a gyalogosok 5,4, a segédmotort és motort vezetők 4,5–4,5%-os arányban szerepeltek az okozók között. Az esetek 31%-ában a közlekedők nem megfelelően választották meg a sebességet, negyedében nem tartották be az irányváltoztatás, bekanyarodás szabályait, 24%-ában pedig nem adták meg az elsőbbséget.

Alkohol befolyása alatt 1130 balesetet okoztak, az összes baleset 9,2%-át. 760 esetben motoros jármű vezetője volt ittas. A kerékpárosok és a segédmotoros-kerékpárt vezetők összes baleseteik közel ötödében fogyasztottak alkoholt. A balesetet okozó motorkerékpárosok 11, a személygépkocsi vezetők 8%-a volt ittas.

A balesetek 70%-a lakott területen belül történt. Az autópályák ugyan a balesetek csak 2,9%-ának voltak helyszínei, ám itt a balesetek 7,3%-a halállal végződött, míg az összes balesetnek csak 3,4%-a. Az M6-oson a balesetek több mint ötödében, az M5-ösön 15%-ában volt halálos áldozat.

IDŐSZAKI INFORMÁCIÓK

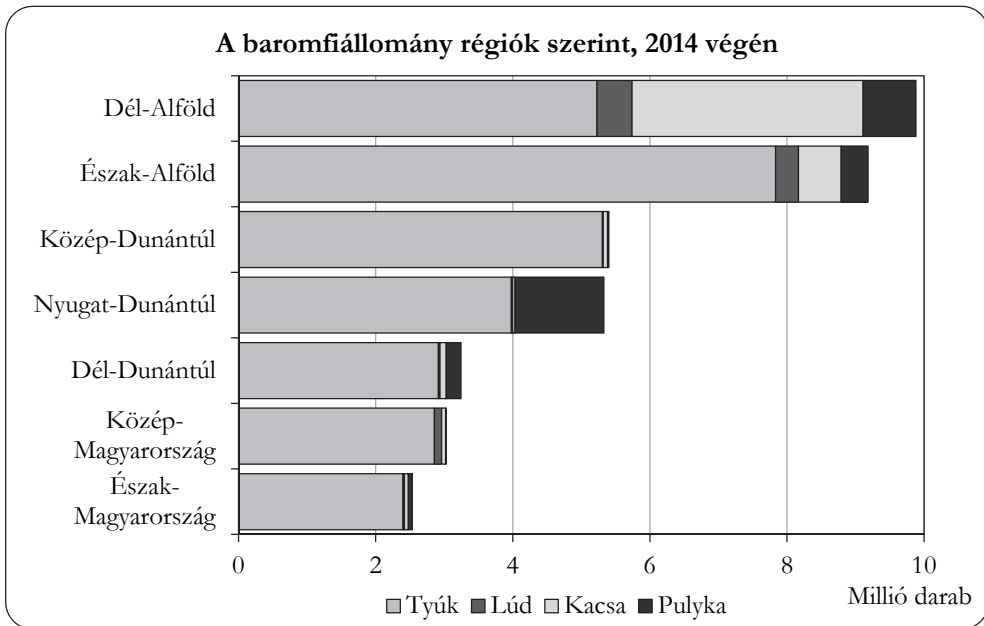
Pillanatkép a magyar baromfiágazatról

Hazánk élelmiszerellátásában – a sertés mellett – fontos szerepet tölt be a baromfiágazat, az állattartástól egészen a fogyasztásig.

Az ezredforduló óta stagnál a baromfiállomány

A hazai baromfiállomány nagysága a 2000-es évek eleje óta 40 millió közelében mozog, 2014 végén 38,6 millió darab volt. (Hazánkban 1970-ben tartották a legtöbb baromfit, amikor számuk több mint 72 millió volt.) 2015. június 1-jén az állomány 77%-a tyúk volt, a kacsák 11, a pulykák és a ludak 6,2–6,2%-kal részesedtek. A tyúkállomány 30%-a volt tojó. Tyúkot 528, kacsát 84, ludat 33, pulykát 15 ezer háztartásban tartottak, amelyből sorrendben 247, 45, 20, illetve 10 ezer tekinthető egyéni gazdaságnak. A baromfiállomány közel felét a két alföldi régióban tartják.

22. ábra

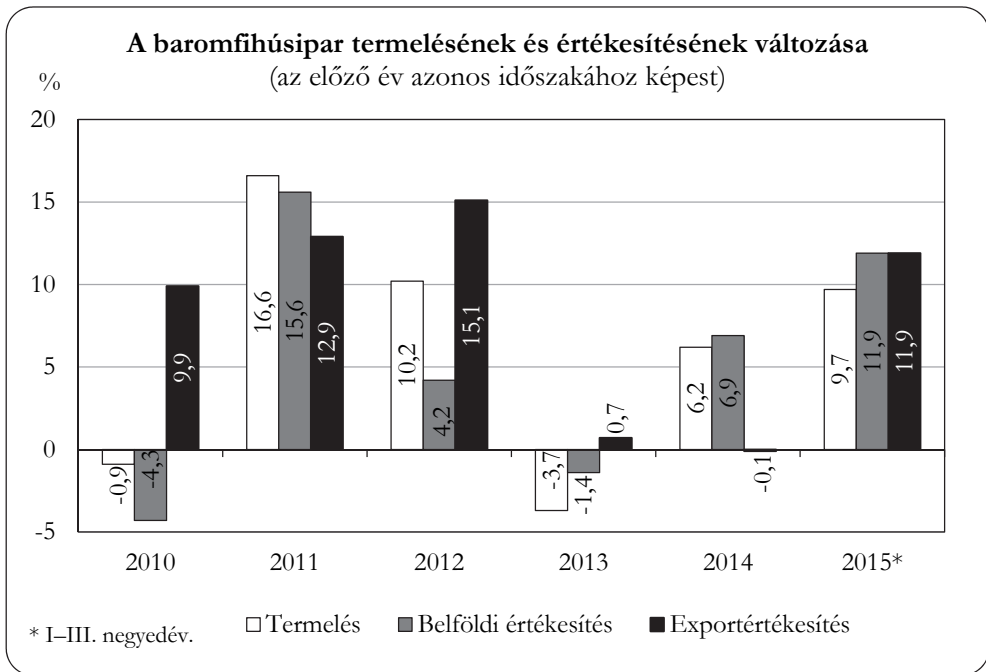
A baromfihús-ipar a legfontosabb élelmiszeripari szakágazat

A 2010. évi mérsékelt csökkenést követően a baromfihús-ipari **termelés**²⁹ volumene – 2013 kivételével – 2011 óta növekszik. 2014-ben az előző évhez képest 6,2, az ezredfordulóhoz képest 31%-kal bővült a termelés. A növekedés 2015. január–szeptemberében folytatódott, a kibocsátás 9,7%-kal haladta meg az egy évvel korábbi.) Az élelmiszer-ipari átlagot meghaladó termelésnövekedéssel összefüggésben 2014-ben a baromfihúsipar – a termelési érték alapján – a legnagyobb élelmiszeripari szakágazattá vált, szemben a szakágazati rangsor 2010. évi negyedik helyével. A 2014. évi kibocsátás értéke (258 milliárd forint) az élelmiszeriparból 9,4, az feldolgozóiparból 1,1%-kal részesedett. (Ezek az arányok 2010-ben 7,9, illetve 0,9% voltak.) A legtöbb ipari szakágazathoz hasonlóan a baromfihús-ipari termelés legnagyobb részét a legalább 250 főt foglalkoztató vállalkozások adják. A szakágazat nagyvállalati koncentrációja (2014-ben 54%) viszont számottevően elmarad a feldolgozóipari átlagtól (74%), de kismértékben meghaladja az élelmiszeripart (52%).

A szakágazat alapvetően a **hazai piacra** értékesít, az elmúlt években az eladások mintegy 60%, 2014-ben 59%-a része realizálódott belföldön. Ez hasonló az élelmiszeripari átlaghoz (62%). 2014-ben a belföldi árbevétel a teljes feldolgozóipari értékesítés 0,6, az élelmiszeriparénak az 5,6%-át tette ki. A belföldi értékesítés volumene 2010 és 2014 között 27, 2014-ben – az előző évhez képest – 6,9%-kal bővült. A baromfihús-ipar értékesítése kisebb mértékben tolódott el az **exportértékesítés** irányába, mint az élelmiszeripar: 2010-hez képest az exporteladások aránya az élelmiszeriparban 2014-re 6,9, míg a baromfihúsiparban ennél kisebb mértékben, 4,4 százalékponttal nőtt. 2014-ben a szakágazat árbevételének 41%-a realizálódott a külföldi értékesítésből. Az exportértékesítés volumene 2010 és 2014 között összességében 31%-kal nőtt, 2014-ben – az egy évvel korábbihoz képest – gyakorlatilag stagnált (–0,1%).

²⁹ Baromfihús-ipari tevékenységet nem kizárólag a baromfihús-ipari szakágazatba sorolt vállalkozás folytathat, továbbá egyes baromfihús-ipari cégek termelése más szakágazathoz (például a hús-, baromfihús-készítmény gyártásába) tartozhat, amelyek további ágazati bontás hiányában nem számszerűsíthetők. Az ipari tevékenységre vonatkozó adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások adatait tartalmazza.

23. ábra

A szakágazat legfontosabb terméke a friss vagy hűtött baromfihús, melynek a termelése az elmúlt években fokozatosan emelkedett: a 2010. évi 238,4 ezer tonnáról 2014-re 292,5 ezer tonnára bővült, ez négy év alatt 23%-os növekedést jelent.

Egyre több a regisztrált vállalkozás a baromfihúsiparban

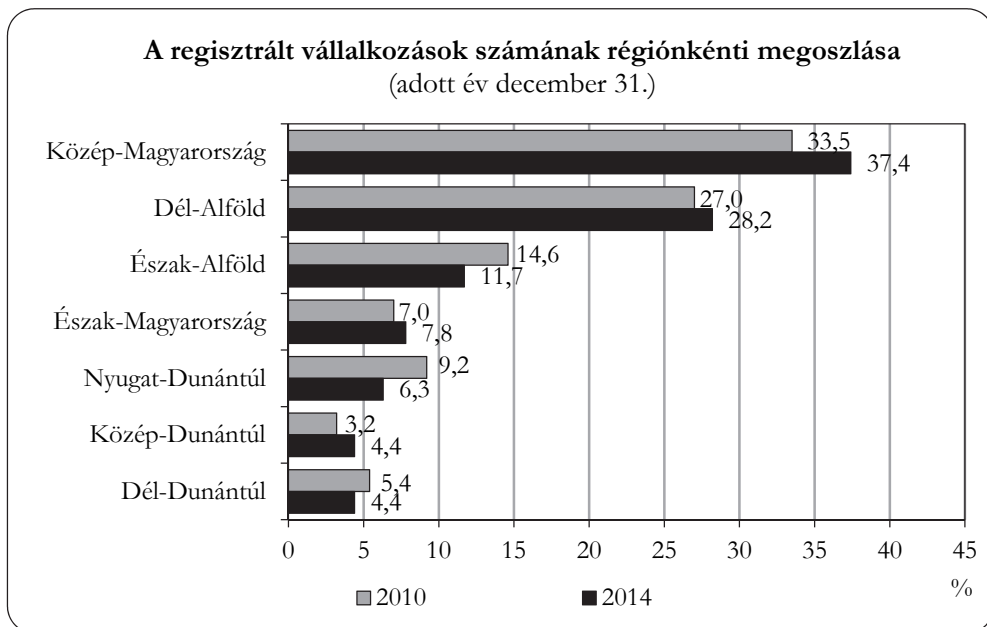
Az élelmiszeripari termelésben betöltött jelentős részesedése ellenére a baromfihúsiparban viszonylag alacsony a regisztrált vállalkozások száma. 2014. december 31-én 206 vállalkozást tartottak nyilván a szakágazatban, ez mindössze 1,6%-a az élelmiszeripari cégeknek. (A működő vállalkozások tekintetében az arány némileg magasabb, 1,8% volt 2013-ban.) Az elmúlt években folyamatosan bővült a baromfihús-ipari **vállalkozások száma**, 2010 és 2014 között összességében 11%-kal.

A baromfihúsipar regisztrált vállalkozásai – **gazdálkodási forma** szerint – döntően társas formában tevékenykedtek, az önálló vállalkozások aránya csupán 13% volt 2014 végén. (Az arányok az elmúlt években nem változtak.) Mind a társas, mind az önálló vállalkozások száma emelkedett 2010–2014 között, előbbieké 161-ről 179-re, utóbbiaké 23-ról 27-re.

A regisztrált vállalkozások **területi megoszlása** döntően két régióra koncentrálódott: Közép-Magyarországon és Dél-Alföldön tartották nyilván a

baromfihúsiparban tevékenykedő vállalkozások mintegy kétharmadát, míg a többi régió részesedése 4,4–12% között alakult 2014 végén. (Észak-, illetve Dél-Alföld nagy súlya összefüggésben állhat azzal, hogy a baromfiállomány legnagyobb részét szintén ezekben a régiókban tartják.) 2010 és 2014 között némi átrendeződés volt megfigyelhető, egyrészt a két legnagyobb arányú régió részesedése nőtt (akárcsak Közép-Dunántúl és Észak-Magyarországnak), másrészt Nyugat- és Dél-Dunántúl, valamint Észak-Alföldé mérséklődött.

24. ábra

A **vállalkozásstruktúrát** tekintve a baromfihús-ipari regisztrált vállalkozások között nagyobb arányban találunk közepes méretű és nagyvállalatot az élelmiszeriparban nyilvántartott vállalkozásokéhoz képest, ugyanakkor a kis-, azon belül pedig a mikrovállalkozások aránya alacsonyabb. 2014 végén a baromfihúsipar vállalkozásainak 84%-a tartozott – a legfeljebb 49 főt foglalkoztató – kisvállalati kategóriába, ezen belül a tíz főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások aránya 67% volt. (Az élelmiszeriparban a kisvállalati arány jóval magasabb, meghaladta a 97%-ot.) Az 50–249 főt foglalkoztató közepes vállalkozások aránya 13, a – szakágazati termelés meghatározó részét adó – legalább 250 főt foglalkoztató nagyvállalatoké pedig 3,4%-ot tett ki 2014 végén. (Az élelmiszeriparban a vállalkozások 2,3%-a közepes, 0,5%-a pedig nagyvállalati kategóriába tartozott 2014. december 31-én.)

Folyamatosan bővül a baromfihúsiparban alkalmazásban állók száma³⁰

Az alkalmazotti létszámot tekintve a baromfihúsipar jelentős szerepet tölt be az élelmiszeriparon belül, arányuk az elmúlt években folyamatos emelkedett. 2015. január–augusztusban majd minden tizedik élelmiszer-ipari alkalmazott a baromfihús-iparban dolgozott, ez az arány 2010-ben még 8,0% volt. (A baromfihúsipar és az élelmiszeripar területén az egy működő vállalkozásra jutó alkalmazotti létszámokban nagy különbségeket tapasztalhatunk: míg előbbinél egy működő vállalkozásra 71, addig utóbbinál 16 alkalmazott jutott.) A szakágazati **alkalmazottak száma** (2014-ben 8240 fő) folyamatosan növekedett az elmúlt években, 2010 és 2014 között összesen 6,8%-kal, 2014-ben – 2013-hoz képest – 2,6%-kal. A létszámbővülés 2015 első nyolc hónapjában is folytatódott, ekkor valamivel több mint 9 ezer fő állt alkalmazásban, ami 11%-kal haladta meg az egy évvel korábbi.

A szakágazatban döntően fizikai munkakörben dolgoznak, a szellemi foglalkozásúak aránya mindössze 14% volt 2015. január–augusztusban. Mindkét **állománycsoport** létszámát bővülés jellemezte 2010–2014 időszakában, mértéke a fizikaiaknál 6,8, a szellemieknél 19% volt. 2015 első nyolc hónapjában szintén bővült a létszám: egy év alatt ez a fizikaiak esetében 12, a szellemiek körében pedig 4,3% volt.

13. tábla

A baromfihúsiparban alkalmazásban állók létszámának alakulása

Megnevezés	2010	2014		2015. január–augusztus	
	fő	fő	változás az előző évhez képest, %	fő	változás az előző év azonos időszakához képest, %
Fizikai foglalkozású	6 557	7 003	+1,7	7 733	+11,6
Szellemi foglalkozású	1 043	1 237	+8,2	1 284	+4,3
Összesen	7 600	8 240	+2,6	9 016	+10,5

A baromfihúsipart a **teljes munkaidős** alkalmazás túlsúlya jellemezte: 92%-uk dolgozott ebben a formában 2015 első nyolc hónapjában. A **részmunkaidőben** történő foglalkoztatás így kevésbé elterjedt, 8,3%-os arányuk megközelítőleg fele az élelmiszeriparra jellemzőnek. 2010–2014 között mind a teljes, mind a részmunkaidős állások esetében növekedett a szakágazati alkalmazottak létszáma, előbbi 8,3, utóbbi 9,5%-kal. Ez a tendencia folytatódott 2015 első nyolc hónapjában, az előző év azonos

³⁰ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál.

időszakához képest a teljes munkaidőben alkalmazottak száma 11, a részmunkaidősöké pedig 8,1%-kal lett magasabb.

A baromfihús-ipari keresetek elmaradnak az élelmiszeriparra jellemző bérektől³¹

2010 és 2014 között mind a baromfihúsiparban, mind az élelmiszeriparban folyamatosan nőttek a nettó átlagkeresetek, és a növekedés mértéke négy év alatt összességében 23, illetve 26% volt. 2015 első nyolc hónapjában a szakágazatban folytatódott a béremelkedés: a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havonta átlagosan **nettó** 111,8 ezer forintot kerestek, 2,2%-kal többet mint egy évvel korábban. A baromfihúsiparra jellemző bér összege ötödével volt alacsonyabb az élelmiszeripari nettó átlagkeresetnél. (Az elmaradás még nagyobb, amennyiben a feldolgozóipar, vagy a nemzetgazdaság egészéhez viszonyítunk, 34, illetve 30%.) A szakágazat átlagkeresetéhez képest a fizikai munkakört betöltő alkalmazottak 11%-kal kevesebbet (99,5 ezer forintot), míg a szellemiek 65%-kal többet (184,3 ezer forintot) kerestek.

14. tábla

A baromfihúsiparban alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének alakulása

Megnevezés	2010		2014		2015. január–augusztus	
	forint	forint	változás az előző évhez képest, %	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %	
Fizikai foglalkozású	82 288	97 802	+8,4	99 534	+4,1	
Szellemi foglalkozású	148 560	191 396	+9,1	184 263	-0,1	
Összesen	91 544	112 192	+9,2	111 800	+2,2	

A baromfiágazat külkereskedelmében hagyományosan aktívum keletkezik

A baromfiágazat **külkereskedelme** két meghatározó termékcsoport forgalmából áll, az élő baromfifélékből és a baromfihúséból. Mindkét termékcsoportot kiviteli többlet jellemezte az elmúlt években. A több feldolgozási szakasz révén előálló baromfihús esetében az export kiemelkedő értékű (2014-ben 516 millió euró) volt.

Az **élő baromfifélék** exportja 2014-ben 79 millió eurót, importja pedig 44 millió eurót tett ki, amely értékek mindössze 1%-át jelentik az élelmiszerek, italok, dohány árufőcsoport forgalmának. A 2010-es évek többségében mindkét irányban nőtt a

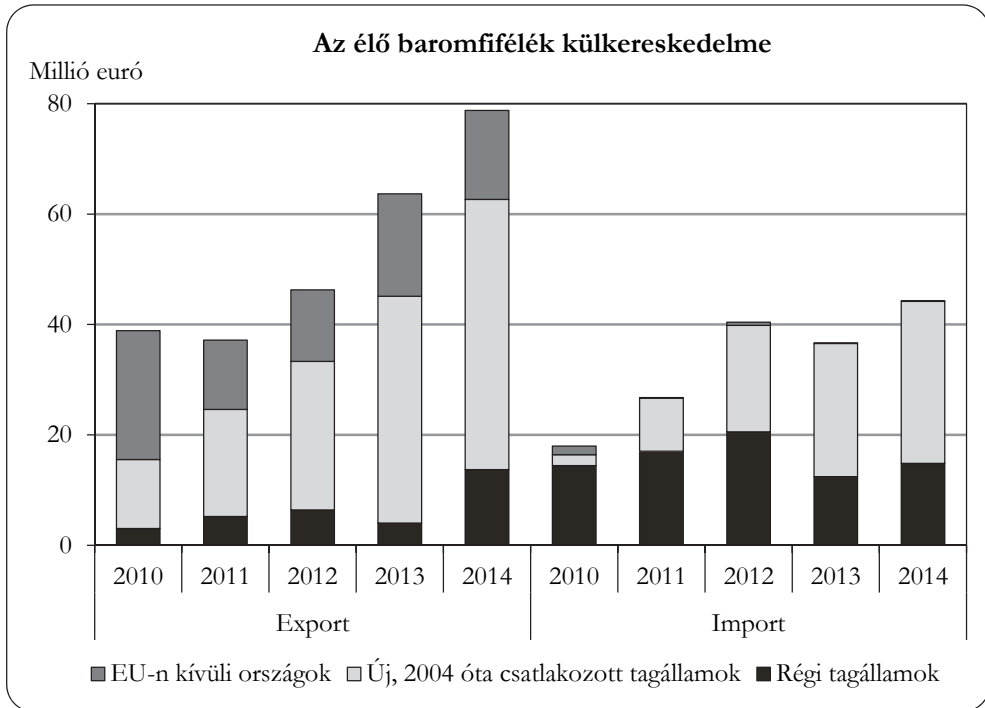
³¹ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál.

kereskedelem: az export euróértéke 2010 és 2014 között 2,0-szeresére, az importé pedig 2,5-szeresére.

2014-ben az **élő baromfiexportunk** értékének legnagyobb részét, közel hattizedét a naposcsibék (a tyúkfaj legfeljebb 185 gramm súlyú egyedeinek) forgalma jelentette. 2014-ben 69 millió naposcsibét szállítottunk külfocokra. A naposcsibéken kívül a forgalom értékének több mint negyedét adta a legalább 186 gramm tömegű többi baromfifajok (kacsa, lúd, pulyka vagy gyöngytyúk) exportja.

Értékadatokból számítva 2014-ben az élő baromfiexport legnagyobb része (23%-a) Romániába irányult. További fontos exportpiacunk volt még Lengyelország és Ausztria, ide a kivitel 17, illetve 12%-a került. A régi európai uniós tagállamok közül Ausztrián kívül csak Németország szerepelt az első tíz exportcélországunk között, ahol leginkább kelet-, vagy kelet-közép-európai országok találhatóak (mint például Ukrajna, Csehország, Szlovákia, Bulgária, Horvátország). 2014-ben 46 országba szállítottunk élő baromfit.

25. ábra

2014-ben az **élő baromfi-behozatal** legnagyobb részét (55%-át) a tyúkfaj nem naposcsibének számító – legalább 186 gramm tömegű – egyedei jelentették, amelyekből 11 millió darabot importáltunk. Ezenkívül a napospulykák (a legfeljebb 185 gramm súlyú

pulykák) importja számottevő, 8 millió eurós forgalmuk 18%-kal részesedett a kereskedelemből.

Ami az élőbaromfi-behozatalunk országos megoszlását illeti: a forgalom ezen irányában is Románia vezet a rangsort, részesedése 45% volt. A második és a harmadik helyen Szlovákia és Ausztria található, részarányuk egyaránt 17%-ot képviselt. Az importban – az exporthoz képest – lényegesen több régi uniós (EU-15) tagország szerepel a legfontosabb partnerországok között: Ausztrián és Németországon kívül az első tíz között található Franciaország, az Egyesült Királyság és Olaszország is. 2014-ben – az exporthoz képest kevesebb – 28 országgal bonyolítottunk le importforgalmat élő baromfiból.

A **baromfihús** exportja 2014-ben 516 millió eurót, importja 75 millió eurót tett ki. Hazánk baromfihús-kivitele 8,1%-kal részesedett az élelmiszerek, italok, dohány árucsoport exportjából. A forgalom értéke mindkét irányban emelkedett a 2010-es évek többségében, a 2014. évi szint a kivitelen 37, a behozatalban pedig 82%-kal haladta meg a négy évvel korábit. A baromfihús külkereskedelmében rendre számottevő aktívum keletkezik, amelynek összege 2014-ben 440 millió euró volt, 104 millió euróval több a 2010. évinél.

2014-ben a **baromfihúsexportunk** legnagyobb részét, értékadatból számítva lényegében harmadát, mennyiség szerint pedig mintegy felét a tyúkhúsexport jelentette. Ezek a részarányok ugyanakkor lényegesen elmaradnak mind a tyúkfajnak a baromfiállományban elért arányától (2014 végén 77%), mind a vágóállat-termelésben tapasztalható részesedésétől (59%). A különbség oka, hogy a tyúkfaj kisebb élősúlyú a többi baromfifajhoz képest³², felnevelésük pedig rövidebb ideig tart. A gyorsabb felnevelés alacsonyabb termelési költségekkel jár, ami a felvásárlási árakban, valamint az export egységáraiban egyaránt tükröződik.

A csekély forgalmú gyöngytyúkhústól eltekintve a legmagasabb kiviteli egységár a lúdhúsról adódik a baromfifajok közül. Ebben az igen drága libamájnak a hatása is észrevehető: 2014-ben 468 tonna libamáját exportáltunk 10,1 millió euró értékben, vagyis átlagosan 21,5 eurót fizettek egy kilóért. A legfontosabb célország Belgium és Franciaország volt. Az Eurostat 2014. évi adatai szerint hazánk a legnagyobb libamáj-exportőr az uniós tagállamok közül, kivitelünk értéke és mennyisége egyaránt több mint 60%-kal részesedett az uniós forgalomból.

³² A számosállat-mutatók szerint egy tyúk 2 kilogramm élősúlyú, míg a többi baromfifaj átlagában 4 kilogrammos élősúly adódik egy egységre.

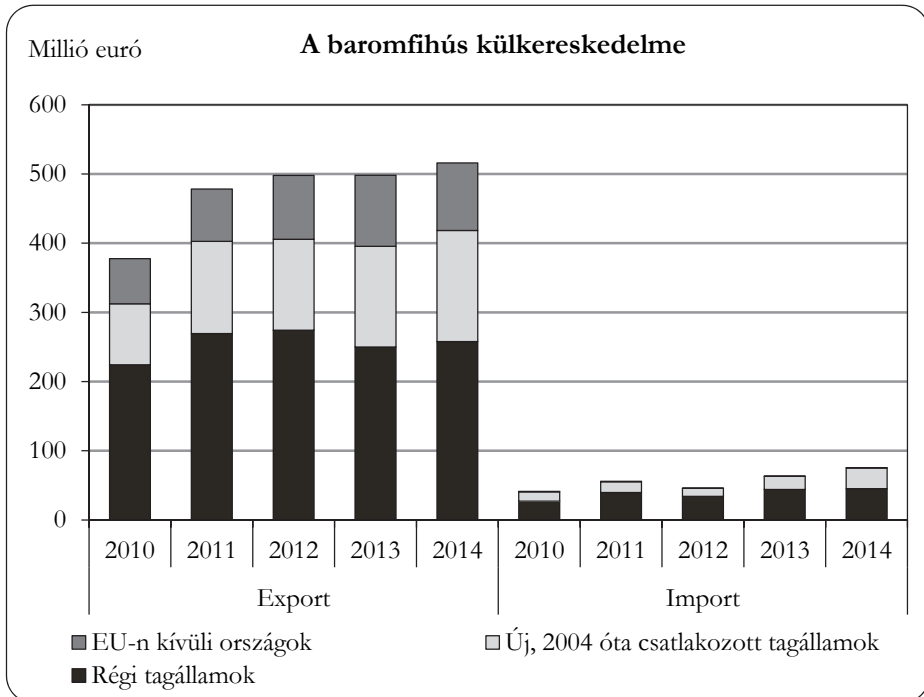
15. tábla

A baromfihúsexport főbb jellemzői, 2014

Termék	Nettó tömeg, tonna	A nettó tömeg megoszlása, %	Érték, millió euró	Az érték megoszlása, %	Egységár, euró/kilogramm
Baromfihús összesen	212 172	100,0	515,9	100,0	2,43
ebből:					
Tyúkhús	102 782	48,4	169,0	32,8	1,64
Pulykahús	41 040	19,3	123,5	23,9	3,01
Kacsahús	41 237	19,4	120,6	23,4	2,92
Lúdhús	18 271	8,6	81,1	15,7	4,44
Gyöngytyúkhús	5	0,0	0,0	0,0	4,68

A baromfihús-kivitel legfontosabb célországa Ausztria, amelyet Németország és Románia követett a 2014. évi rangsorban. A tíz legfontosabb exportpiac között számos fejlett ország található, a már említetteken kívül Franciaország, Svájc, Belgium, Japán és az Egyesült Királyság. 2014-ben 61 országba szállítottunk baromfihúst.

26. ábra

A **baromfihúsimportunk** legnagyobb része tyúkhúsból áll, ez 2014-ben a 47 millió eurós forgalmú behozatal 63%-át jelentette. Jelentős volt még a pulykahús importja, amely a forgalomból 19%-kal részesedett. A legfontosabb partnerországnak – a termékcsoport exportjához hasonlóan – Ausztria bizonyult.

A baromfihoz kapcsolódó termékek külkereskedelmében a harmadik legnagyobb forgalmat a **toll** jelentette. 2014-ben a baromfifajok kültakarójából készített termékekből 70 millió eurót tett ki a kivitel és 38 millió eurót a behozatal. A forgalom számottevő részét mindkét irányban a töltelékanyagoknak szánt toll és pehely jelentette. Kivitelben a legnagyobb forgalom (15 millió euró) az Egyesült Államokkal valósult meg, de 10 millió eurót meghaladó értékben szállítottunk Vietnámba is e termékekből.

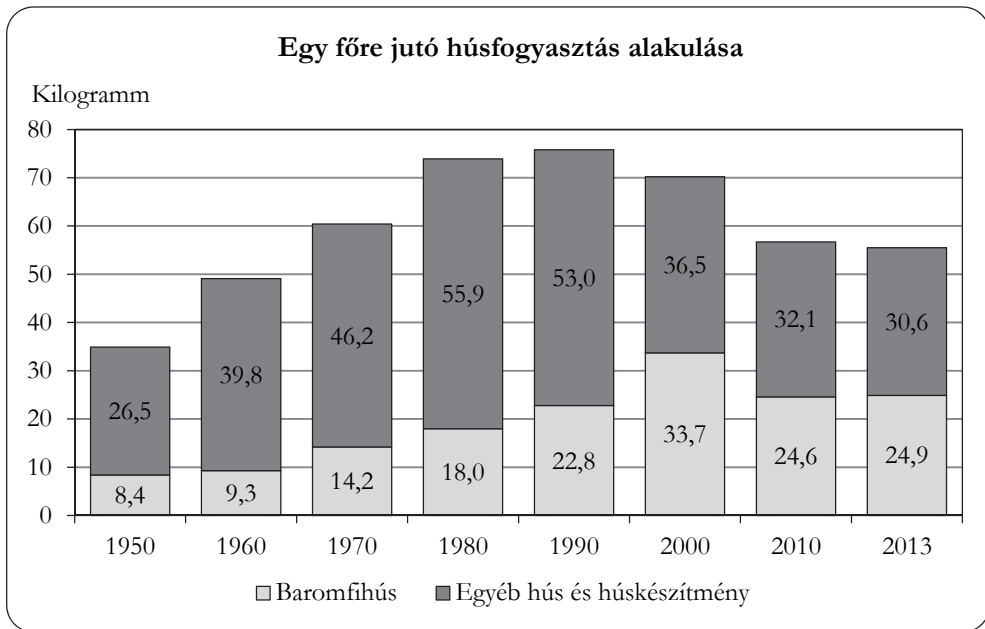
Az előbbi termékkör értékénél valamivel kevesebb, de szintén számottevő forgalmat képvisel a **tojás**. Az export értéke 46 millió, az importé 34 millió euró volt 2014-ben. Előbbi csoporton belül a legnagyobb forgalom a keltetésre szánt tyúktojásból valósult meg, ebből 124 millió darabot vittünk ki és 32 millió darabot hoztunk be. A legnagyobb értékű exportot tavaly Oroszországgal bonyolítottuk le.

A húsfogyasztásunk közel fele baromfihúsból áll

Hazánkban az elfogyasztott baromfihúst alapvetően hazai forrásból fedezzük, miután a baromfihúsimport mérsékelte, valamint a baromfihúsipar számottevő az élelmiszeriparon belül. 1950 és az ezredforduló között jelentősen emelkedő baromfihús-fogyasztás 2000-ben volt a legmagasabb (34 kilogramm/fő). A 2000-es években egy erőteljes visszaesés zajlott, ami 2010 után gyakorlatilag stagnált. 2013-ban átlagosan közel 25 kilogrammot fogyasztott minden magyar baromfihúsból. Az egy főre jutó baromfihús-fogyasztás aránya az összes húsfogyasztásból 2000-ben volt a legmagasabb (48%), 2013-ban pedig 45%.

A háztartási költségvetési felvétel adatai szerint az átlagos baromfifogyasztásnál többet fogyasztanak az egyszemélyes háztartásokban (+34%), valamint a gyermek nélküli háztartásokban (+24%). Ugyanakkor a gyermekes családokban az átlagnál 22, azon belül a két felnőttből és 3 vagy annál több gyermekből álló háztartásokban 28%-kal kevesebbet fogyasztanak fejenként.

27. ábra

A baromfiárakat több tényező befolyásolja

Mire a baromfi a végső fogyasztóhoz eljut, a termék árát számos tényező (elsősorban piaci folyamatok, jogszabályváltozások) befolyásolhatja. 2010 és 2014 között a baromfifélék **termelői ára** mintegy negyedével nőtt. Ezzel párhuzamosan a termelési költséget leginkább befolyásoló tényezők közül a – termelési költség mintegy harmadát kitevő – takarmányoké 31, az állatgyógyászati termékek ára 13%-kal emelkedett, míg az épület-fenntartási költségek 7%-kal lettek magasabbak a mezőgazdaságban.

A **baromfihús fogyasztói árát** elsősorban a kereslet és a kínálat alakulása határozza meg, viszont a termelő és a kereskedő között kialakult felvásárlási ár is befolyásolja. A baromfihús fogyasztói ára összességében 2010 és 2014 között 12%-kal drágult, 2015 első kilenc hónapjában azonban 2,0%-kal elmaradtak az árak az előző év azonos időszakától.

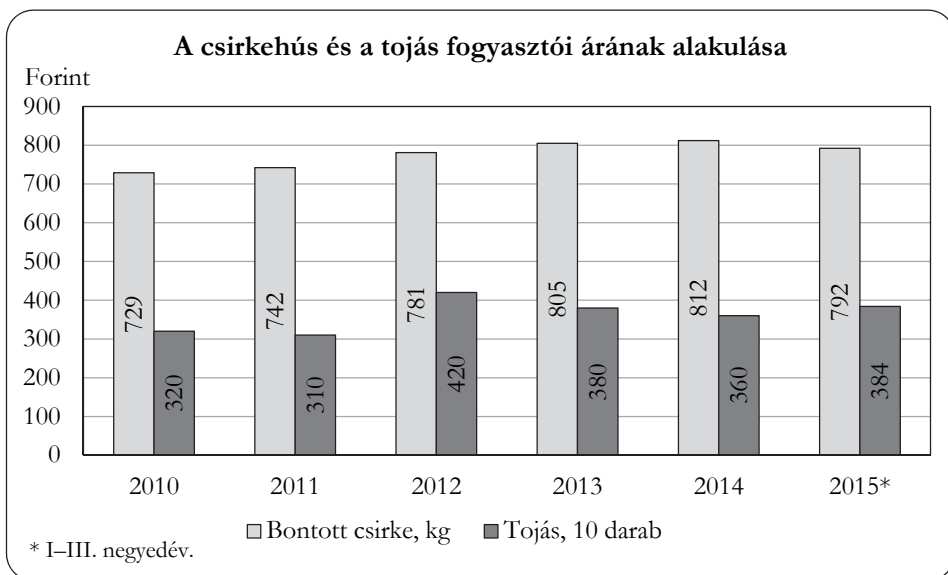
A legnépszerűbb baromfihústermék, a **vágócsirke** felvásárlási átlagára 2014-ben 274 forint/kg volt, amely 60 forinttal magasabb a 2010. évinél, a 2013. évinél azonban 18-cal kevesebb. A piaci átlagára 2014-ben 659 forint volt kilónként, az egy évvel korábbihoz képest csaknem 100 forinttal lett olcsóbb.³³ Végül, amivel a lakosság leginkább találkozik és tapasztal a mindennapokban, a **bontott csirke** fogyasztói átlagára 812 forint volt

³³ A felvásárlási átlagár a termékekért fizetett, áfa nélküli érték, a piaci átlagár pedig a termelők által a piacokon és az állatvásárokon közvetlenül a lakosságnak értékesített mezőgazdasági termékek, állatok és állati termékek kínálati átlagára. (A termékek piaci átlagára a felhozatali mennyiségek módszerrel beszorzott értéke.)

kilónként, amely 83 forinttal magasabb a 2010. évinél és 7 forinttal több a 2013. évinél. A 2015. január–szeptemberi adatok szerint a bontott csirke kilója átlagosan 792 forint volt, tehát az előző évhez képest némi árcsökkenést lehet tapasztalni.

Az **étkezési tyúktojás** felvásárlási átlagára 2014-ben – tíz darabra átszámítva – 176 forint volt, 28 forinttal magasabb a 2010. évinél. A piaci átlagára 2014-ben 357 forint volt, ez a 2010. évihez képest 63 forinttal drágább, az egy évvel korábbihoz képest azonban 16 forinttal olcsóbb. Fogyasztói átlagára 2014-ben 360 forint volt, ez a 2010. évihez képest 40 forinttal több. Az elmúlt években a tojás fogyasztói átlagára 2012-ben volt a legmagasabb, elsősorban a kötelező technológiai váltással összefüggésben, ekkor 420 forintot kellett fizetni tíz tojásért. A legfrissebb adatok szerint 2015 január–szeptemberében újra emelkedésnek indultak az árak, így átlagosan 384 forintba került tíz tojás.

28. ábra

Uniói összehasonlításban³⁴ a csirkehús (friss egész csirke, 1 kilogramm) átlagára 2014-ben Luxemburgban volt a legmagasabb (5,83 euró), Lengyelországban pedig a legalacsonyabb (1,75 euró). Hazánkban ekkor – a felmérés szerint átszámítva – 2,63 euróba került 1 kilogramm csirke. A tojás fogyasztói ára az Egyesült Királyságban volt 2014-ben a legdrágább (10 tojás 3,12 euró), Csehországban pedig a legolcsóbb (1,12 euró), utóbbit csak kismértékben múlták felül a hazai tojásárak (1,18 euró).

³⁴ Forrás: [Detailed average prices report, October 2015, European Commission, 2015.](#)

TÁBLÁZATOK

Az adatok forrása, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól. Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek.

Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

A táblázatos anyag a legfőbb statisztikai adatokat tartalmazza. Részletesebb adatok és módszertan a KSH honlapján (www.ksh.hu)

Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- + = előzetes adat
- R = revidált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

1. Havi konjunktúra-jelzőszámok

1.1. Ipari, építőipari termelés

Időszak	Ipari termelés*			Építőipari termelés		
	előző hó = 100,0 ^a	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző hó = 100,0 ^a	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2013.						
január	100,3	98,4	98,4	96,4	93,2	93,2
február	100,0	93,9	96,1	98,2	103,8	98,6
március	100,1	96,2	96,1	98,6	105,1	101,3
április	101,0	105,0	98,2	103,1	104,7	102,3
május	98,9	97,5	98,1	101,9	109,3	104,1
június	100,7	98,7	98,2	105,9	112,8	106,1
július	100,9	105,1	99,1	98,1	102,6	105,4
augusztus	102,9	98,3	99,0	104,0	112,2	106,5
szeptember	100,0	104,6	99,7	102,6	108,9	106,9
október	101,0	105,2	100,3	97,2	108,3	107,0
november	99,6	103,9	100,6	105,4	117,8	108,3
december	99,3	106,7	101,1	100,7	109,8	108,5
2014.						
január	101,2	105,9	105,9	97,1	111,4	111,4
február	102,1	108,0	107,0	109,1	127,0	119,7
március	99,9	110,6	108,2	99,8	131,3	124,8
április	102,5	109,9	108,7	100,6	126,9	125,4
május	99,6	110,4	109,0	103,0	127,1	125,9
június	101,6	111,6	109,4	91,8	107,5	121,5
július	101,7	112,4	109,9	106,6	116,2	120,6
augusztus	95,3	100,6	108,8	101,7	113,2	119,4
szeptember	101,8	108,0	108,7	94,9	107,2	117,4
október	98,0	101,8	107,9	104,0	113,9	116,9
november	103,1	105,7	107,7	98,0	105,6	115,5
december	99,0	107,7	107,7	95,6	98,9	113,5
2015.						
január	104,5	106,6 ^R	106,6 ^R	106,2	109,5 ^R	109,5 ^R
február	99,1	105,9 ^R	106,2 ^R	102,0	103,7	106,2
március	102,5	111,4 ^R	108,1 ^R	107,6	114,0 ^R	109,8 ^R
április	100,1	106,3 ^R	107,6 ^R	97,3	109,3 ^R	109,6
május	99,9	101,5 ^R	106,3 ^R	96,4	101,4 ^R	107,4
június	101,0	110,9 ^R	107,2 ^R	100,0	109,4 ^R	107,8 ^R
július	99,5	103,5 ^R	106,6 ^R	96,1	98,1 ^R	106,1 ^R
augusztus	98,2	106,2	106,6	97,3	93,1 ^R	104,1 ^R
szeptember	102,9	107,8	106,7	108,3	108,1	104,7
október						
november						
december						

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgyév végéig, az előző év azonos időszak = 100,0.

1.2. Energiafelhasználás, fogyasztóiár-index

Időszak	Energiafelhasználás ^a			Fogyasztóiár-index		
	petajoule	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2013.						
január	101,5	95,3	95,3	100,8	103,7	103,7
február	86,6	79,6	87,4	99,9	102,8	103,2
március	92,9	106,8	92,9	100,3	102,2	102,9
április	75,7	112,9	96,6	100,3	101,7	102,6
május	64,7	93,1	96,0	99,9	101,8	102,4
június	64,1	99,0	96,4	100,2	101,9	102,3
július	66,7	97,2	96,5	99,7	101,8	102,3
augusztus	62,5	92,7	96,1	99,7	101,3	102,1
szeptember	72,2	102,8	96,8	100,5	101,4	102,1
október	82,9	96,5	96,7	99,7	100,9	101,9
november	91,7	97,7	96,8	99,9	100,9	101,9
december	98,7	96,5	96,8	99,5	100,4	101,7
2014.						
január	92,3	91,0	91,0	100,3	100,0	100,0
február	81,1	93,6	92,2	100,1	100,1	100,0
március	81,3	87,6	90,6	100,2	100,1	100,0
április	70,2	92,8	91,1	100,1	99,9	100,0
május	67,6	104,4	93,1	99,8	99,9	100,0
június	64,3	100,3	94,1	100,1	99,7	99,9
július	71,6	107,4	95,7	100,2	100,1	100,0
augusztus	65,0	104,0	96,5	99,8	100,2	100,0
szeptember	73,9	102,4	97,2	99,8	99,5	99,9
október	86,0	103,7	97,9	99,7	99,6	99,9
november	91,8	100,1	98,1	99,6	99,3	99,8
december	110,4	111,9	99,5	99,3	99,1	99,8
2015.						
január	99,3	107,6	107,6	99,8	98,6	98,6
február	86,0	106,0	106,9	100,5	99,0	98,8
március	91,3	112,3	108,6	100,6	99,4	99,0
április	77,5	110,4	109,0	100,4	99,7	99,1
május	69,5	102,8	107,9	100,7	100,5	99,4
június	69,8	108,6	108,0	100,2	100,6	99,6
július	74,1	103,5	107,4	100,0	100,4	99,7
augusztus				99,4	100,0	99,8
szeptember				99,4	99,6	99,7
október				100,2	100,1	99,8
november						
december						

^a Adatforrás: Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal.^b A tárgy hó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.3. A mezőgazdaság termelőiár-indexe

Időszak	Növényi termékek	Élő állatok és állati termékek	Összesen	Növényi termékek	Élő állatok és állati termékek	Összesen
	előző év azonos hó = 100,0			évkezdettől ^a		
2013.						
január	124,2	107,4	118,1	124,2	107,4	118,1
február	122,9	106,5	117,0	123,9	107,1	117,8
március	120,5	104,2	114,6	122,8	106,0	116,7
április	115,9	103,2	111,5	122,0	105,0	115,8
május	112,4	103,2	109,2	120,2	104,0	114,4
június	106,8	106,0	106,5	117,6	104,2	112,8
július	92,6	107,8	97,7	107,0	104,8	106,2
augusztus	85,4	107,2	92,6	104,1	104,9	104,4
szeptember	77,2	104,7	86,3	97,4	104,8	100,0
október	76,1	101,8	84,6	90,8	104,4	95,5
november	78,2	99,1	85,4	85,8	103,8	91,9
december	79,9	100,1	86,8	86,3	103,4	92,2
2014.						
január	80,4	99,3	86,6	80,4	99,3	86,6
február	83,0	101,7	89,1	81,3	100,2	87,5
március	85,3	99,0	89,8	82,9	99,7	88,4
április	86,4	100,9	91,1	83,3	100,2	88,8
május	85,2	102,2	90,8	83,0	101,2	88,9
június	84,2	101,9	90,2	81,9	101,1	88,2
július	91,6	99,6	94,9	85,2	100,8	90,6
augusztus	95,1	99,2	96,7	86,3	100,4	91,3
szeptember	93,8	96,5	94,9	88,3	99,9	92,6
október	93,9	94,8	94,3	90,6	99,6	94,0
november	91,7	95,5	93,2	90,9	99,3	94,1
december	93,1	93,8	93,4	90,8	98,9	93,9
2015.						
január	92,6	93,1	92,8	92,6	93,1	92,8
február	92,1	91,5	91,9	92,7	92,5	92,6
március	90,9	93,4	91,8	91,6	92,7	92,1
április	92,6	91,0	92,0	92,6	92,2	92,4
május	93,3	89,6	91,9	92,7	91,5	92,2
június	96,4	89,6	93,8	94,1	91,4	93,1
július	98,1	88,8	94,4	96,4	91,1	94,3
augusztus	100,9	88,9	96,2	96,7	90,8	94,4
szeptember	108,5	90,9	101,2	98,2	90,8	95,3
október						
november						
december						

^a A tárgyév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.4. Az ipar termelőiár- és belföldi értékesítésiár-indexe

Időszak	Az ipar termelőiár-indexe			Az ipar belföldi értékesítésiár-indexe		
	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^a	előző hó = 100,0	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^a
2013.						
január	101,4	99,1	99,1	99,8	99,8	99,8
február	100,4	100,8	99,9	101,1	100,6	100,2
március	101,6	102,2	100,7	99,9	100,7	100,4
április	98,8	100,7	100,7	99,2	99,4	100,1
május	98,8	98,7	100,3	99,7	98,5	99,8
június	100,3	100,6	100,3	100,2	99,8	99,8
július	100,2	101,3	100,5	100,4	99,8	99,8
augusztus	100,7	102,4	100,7	100,6	100,4	99,9
szeptember	100,0	101,6	100,8	99,7	99,8	99,9
október	98,2	100,2	100,8	98,8	98,7	99,7
november	99,7	100,6	100,7	98,7	98,1	99,6
december	100,5	100,5	100,7	100,5	98,6	99,5
2014.						
január	100,7	99,9	99,9	100,0	98,8	98,8
február	100,7	100,2	100,0	100,3	98,0	98,4
március	99,4	98,1	99,4	99,4	97,5	98,1
április	99,2	98,5	99,1	99,8	98,1	98,1
május	99,2	98,9	99,1	99,2	97,6	98,0
június	100,8	99,4	99,1	100,3	97,7	97,9
július	100,5	99,7	99,2	100,2	97,5	97,9
augusztus	100,7	99,6	99,3	100,2	97,1	97,8
szeptember	100,1	99,7	99,3	100,3	97,7	97,8
október	99,1	100,7	99,5	99,4	98,3	97,8
november	99,6	100,6	99,6	99,2	98,8	97,9
december	100,0	100,1	99,6	99,2	97,5	97,9
2015.						
január	99,6	99,0	99,0	98,1	95,6	95,6
február	98,5	96,8	97,9	99,9	95,3	95,4
március	100,2	97,6	97,8	100,8	96,6	95,8
április	99,9	98,3	98,0	99,7	96,4	96,0
május	101,9	101,0	98,6	101,6	98,8	96,5
június	101,3	101,5	99,0	100,5	98,9	96,9
július	99,3	100,3	99,2	99,5	98,2	97,1
augusztus	99,5	99,2	99,2	98,8	96,8	97,1
szeptember	99,5	98,5	99,1	99,8	96,3	97,0
október						
november						
december						

^a A tárgyév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.5. Kereset

Időszak	Alkalmazásban állók bruttó nominális keresete ^a		Alkalmazásban állók nettó nominális keresete ^a	
	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^b
2013.				
január	102,9	102,9	104,3	104,3
február	102,8	102,9	104,1	104,2
március	103,2	103,0	104,4	104,3
április	104,6	103,4	106,0	104,7
május	102,9	103,3	104,3	104,6
június	103,8	103,4	105,2	104,7
július	102,0	103,2	103,7	104,6
augusztus	104,7	103,4	106,1	104,8
szeptember	105,0	103,5	106,5	105,0
október	105,7	103,8	107,2	105,2
november	104,2	103,8	105,9	105,3
december	99,0	103,4	100,5	104,9
2014.				
január	100,9	100,9	100,9	100,9
február	101,9	101,4	101,9	101,4
március	102,8	101,8	102,8	101,8
április	104,0	102,4	104,0	102,4
május	105,1	102,9	105,1	102,9
június	103,5	103,0	103,5	103,0
július	103,1	103,0	103,1	103,0
augusztus	102,0	102,9	102,0	102,9
szeptember	102,4	102,8	102,4	102,8
október	103,2	102,9	103,2	102,9
november	101,1	102,7	101,1	102,7
december	106,9	103,0	106,9	103,0
2015.				
január	103,9	103,9	103,9	103,9
február	103,3	103,6	103,3	103,6
március	105,1	104,1	105,1	104,1
április	103,7	104,0	103,7	104,0
május	101,5 ^R	103,5	101,5 ^R	103,5
június	103,5 ^R	103,5	103,5 ^R	103,5
július	103,1	103,5	103,1	103,5
augusztus	105,4	103,7	105,4	103,7
szeptember	105,1	103,9	105,1	103,9
október				
november				
december				

^a A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

^b A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.6. Külkereskedelmi termékforgalom

(millió euró)

Időszak	Behozatal		Kivitel		Egyenleg	
	tárgyhóban	évkezdettől ^a	tárgyhóban	évkezdettől ^a	tárgyhóban	évkezdettől ^a
2013.						
január	6 115	6 115	6 396	6 396	281	281
február	5 861	11 976	6 507	12 903	645	927
március	6 132	18 108	6 813	19 716	681	1 608
április	6 254	24 362	6 844	26 560	590	2 198
május	6 432	30 795	6 827	33 387	394	2 592
június	6 164	36 958	6 669	40 055	505	3 097
július	6 259	43 217	6 691	46 746	432	3 529
augusztus	5 773	48 990	6 269	53 015	496	4 025
szeptember	6 465	55 456	7 319	60 334	854	4 878
október	6 976	62 432	7 672	68 006	696	5 574
november	6 631	69 064	7 387	75 394	756	6 330
december	5 675	74 739	5 900	81 294	225	6 555
2014.						
január	6 085	6 085	6 591	6 591	506	506
február	5 968	12 052	6 786	13 377	819	1 325
március	6 676	18 729	7 305	20 682	629	1 954
április	6 504	25 233	7 019	27 701	515	2 468
május	6 730	31 964	7 038	34 739	307	2 776
június	6 629	38 593	7 078	41 817	448	3 224
július	6 906	45 499	7 344	49 161	438	3 662
augusztus	5 703	51 202	6 137	55 298	434	4 097
szeptember	6 827	58 029	7 767	63 065	940	5 037
október	7 229	65 258	7 512	70 577	283	5 320
november	6 876	72 133	7 585	78 162	709	6 029
december	6 098	78 232	6 344	84 506	246	6 274
2015.						
január	6 100	6 100	6 766	6 766	666	666
február	6 325	12 425	7 181	13 947	856	1 522
március	7 312	19 737	8 299	22 246	987	2 509
április	7 205	26 942	7 643	29 889	438	2 947
május	6 728	33 670	7 186	37 074	457	3 404
június	7 261	40 931	8 062	45 136	801	4 206
július	7 085	48 016	7 731	52 868	646	4 852
augusztus	6 064 ^R	54 079 ^R	6 518 ^R	59 386 ^R	455 ^R	5 307 ^R
szeptember ^b	7 386	61 465	8 200	67 586	814	6 121
október						
november						
december						

^a A tárgyhó végéig.^b Első becslés.

1.7. A külkereskedelmi termékforgalom ár- és volumenindexei

Időszak	Behozatali árindex ^a		Kiviteli árindex ^a		Volumenindex évkézdettől ^b	
	előző év azonos hó = 100,0	évkézdettől ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkézdettől ^b	behozatal	kivitel
2013.						
január	95,4	95,4	96,4	96,4	102,3	102,0
február	99,3	97,3	99,4	97,8	101,4	100,5
március	100,7	98,4	101,9	99,2	100,3	99,6
április	99,3	98,6	100,4	99,5	103,2	102,7
május	97,1	98,3	97,8	99,1	103,8	102,0
június	97,5	98,2	99,1	99,1	103,3	101,0
július	100,4	98,5	100,2	99,3	103,7	101,7
augusztus	101,7	98,9	101,4	99,5	103,2	101,5
szeptember	101,0	99,1	101,2	99,7	104,1	102,7
október	100,3	99,2	100,1	99,8	104,5	103,3
november	100,5	99,3	100,9	99,9	104,4	103,5
december	100,1	99,4	101,2	100,0	105,0	104,2
2014.						
január	99,5	99,5	100,2	100,2	103,4	106,1
február	100,6	100,1	101,9	101,1	104,8	106,9
március	99,2	99,8	98,7	100,2	107,8	108,8
április	98,9	99,5	99,3	100,0	107,9	108,0
május	99,6	99,6	100,5	100,1	108,1	107,8
június	100,3	99,7	100,7	100,2	108,7	108,1
július	100,9	99,8	102,1	100,5	109,7	108,8
augusztus	100,0	99,9	102,1	100,7	108,8	107,7
szeptember	100,4	99,9	101,9	100,8	109,0	107,9
október	101,0	100,0	102,4	101,0	108,9	106,9
november	100,5	100,1	101,6	101,0	108,6	106,7
december	100,3	100,1	101,6	101,1	108,8	106,9
2015.						
január	100,1	100,1	101,4	101,4	105,0	106,0
február	97,8	99,0	97,6	99,5	106,8	107,2
március	96,9	98,3	97,5	98,8	107,9	109,5
április	97,9	98,2	98,0	98,6	108,6	109,2
május	99,9	98,5	100,6	99,0	106,8	107,7
június	100,6	98,9	101,5	99,4	107,5	108,9
július	100,0	99,0	100,1	99,5	106,9	108,3
augusztus	98,9	99,0	99,2	99,5	106,9	108,1
szeptember						
október						
november						
december						

^a Az árindexek a forintárszint változását jelzik.^b A tárgy hó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.8. Kiskereskedelmi forgalom

Időszak	A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe ^a				
	előző hó = 100,0 (szezónális és naptárhatástól megtisztítva) ^b	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^c	előző év azonos hó = 100,0	évkezdettől ^c
	naptárhatástól megtisztítva		kiigazítás nélkül		
2013.					
január	99,4	97,5	97,5	97,2	97,2
február	100,0	97,6	97,6	97,6	97,4
március	100,3	97,4	97,5	99,5	98,2
április	101,8	102,6	98,8	100,6	98,8
május	100,6	102,2	99,5	102,2	99,6
június	99,8	99,6	99,5	99,1	99,5
július	101,0	102,6	99,9	103,1	100,1
augusztus	100,6	103,4	100,4	102,9	100,5
szeptember	99,7	102,2	100,6	102,7	100,7
október	100,5	104,5	101,0	104,5	101,1
november	100,7	106,5	101,5	106,0	101,6
december	99,7	103,5	101,6	104,0	101,8
2014.					
január	100,3	106,1	106,1	106,1	106,1
február	101,1	106,9	106,5	106,9	106,5
március	101,0	108,0	107,0	105,8	106,2
április	100,1	105,5	106,6	108,2	106,8
május	99,7	104,1	106,1	104,1	106,2
június	99,9	104,2	105,8	104,2	105,8
július	100,1	102,8	105,4	102,8	105,3
augusztus	101,0	102,9	105,1	102,4	104,9
szeptember	100,8	104,6	105,0	105,1	104,9
október	100,8	105,2	105,0	105,2	105,0
november	100,6	105,1	105,0	105,1	105,0
december	100,5	105,7	105,1	106,2	105,1
2015.					
január	101,4	108,7	108,7	108,2	108,2
február	99,9	106,4	107,5	106,4	107,3
március	100,0	105,1	106,7	106,5	107,0
április	100,1	105,0	106,3	104,1	106,2
május	100,5	105,4	106,1	104,4	105,8
június	100,6	106,2	106,1	107,2	106,1
július	100,4	106,8	106,2	106,8	106,2
augusztus	99,8	104,6	106,0	104,6	106,0
szeptember	100,5	105,1	105,9	105,1	105,9
október					
november					
december					

^a Gépjármű-kiskereskedelem nélkül, a korábbi közléstől eltérően üzemanyag-forgalommal együtt.

^b A teljes időszak minden publikációval módosulhat.

^c A tárgyhó végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

1.9. Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege

(milliárd forint)

Időszak	Az államháztartás egyenlege ^a		Ebből: a központi költségvetés egyenlege ^a	
	tárgyhóban	évkezdettől ^b	tárgyhóban	évkezdettől ^b
2013.				
január	-2,5	-2,5	-90,7	-90,7
február	-337,0	-339,5	-360,4	-451,1
március	-154,1	-493,6	-137,6	-588,7
április	-35,0	-528,6	-79,4	-668,1
május	-30,8	-559,4	-59,8	-727,9
június	-162,3	-721,7	-186,4	-914,3
július	-129,5	-851,2	-179,1	-1 093,3
augusztus	-110,0	-961,2	-137,4	-1 230,8
szeptember	12,1	-949,0	13,9	-1 216,9
október	61,4	-887,7	24,5	-1 192,4
november	11,3	-876,3	195,5	-996,8
december	-56,5	-932,8	11,5	-985,3
<i>december</i>	..	-820,0	-	-
2014.				
január	-75,4	-75,4	-166,6	-166,6
február	-407,9	-483,3	-415,4	-582,0
március	-217,9	-701,2	-214,1	-796,1
április	-249,9	-951,2	-235,4	-1 031,5
május	269,4	-681,7	214,2	-817,3
június	-132,0	-813,7	-148,6	-965,9
július	-37,7	-851,4	-65,2	-1 031,1
augusztus	-7,4	-858,8	-22,0	-1 053,1
szeptember	14,2	-844,6	16,3	-1 036,8
október	35,0	-809,6	9,5	-1 027,3
november	95,9	-713,7	89,0	-938,2
december	-89,3	-803,0	121,6	-816,6
<i>december</i>	..	-713,5	-	-
2015.				
január	-53,8	-53,8	-104,4	-104,4
február	-256,9	-310,7	-275,4	-379,8
március	-226,0	-536,7	-178,5	-558,3
április	-73,1	-609,8	-85,3	-643,6
május	98,7	-511,1	55,1	-588,5
június	-312,2	-823,3	-279,6	-868,1
július	-70,8	-894,1	-85,7	-953,7
augusztus	-20,8	-914,9	-26,5	-980,2
szeptember	-39,7	-954,6	-26,4	-1 006,6
október	138,4	-816,2	113,1	-893,5
november				
december				
<i>december</i>				

^a Adatforrás: Nemzetgazdasági Minisztérium.^b A tárgyhó végéig.^c Helyi önkormányzatokkal együtt.

2. Negyedéves konjunktúra-jelzőszámok

2.1. Bruttó hazai termék és a háztartások fogyasztása

Időszak	Bruttó hazai termék (GDP)			Háztartások tényleges fogyasztása (makroadat)		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^{a, c}	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.						
I. n.év	100,6	99,6 ^R	99,6 ^R	..	99,7	99,7
II. n.év	100,8	101,5 ^R	100,6 ^R	..	101,1	100,5
III. n.év	101,1	102,5 ^R	101,3 ^R	..	100,2	100,4
IV. n.év	101,0	103,6 ^R	101,9 ^R	..	101,0	100,6
2014.						
I. n.év	100,7	103,8 ^R	103,8 ^R	..	100,4	100,4
II. n.év	101,1	104,1 ^R	104,0 ^R	..	102,1	101,3
III. n.év	100,7	103,4 ^R	103,8 ^R	..	101,1	101,2
IV. n.év	100,7	103,3 ^R	103,7 ^R	..	102,5	101,5
2015.						
I. n.év	100,5	103,5	103,5	..	102,1	102,1
II. n.év	100,5	102,7	103,1	..	102,3	102,2
III. n.év	100,5	102,3	102,8	..		
IV. n.év						

^a Szezonálisan és naptárhatással kiigazított indexek 2005. évi áron. A teljes idősor minden publikációval változhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

^c A nemzeti számlákban végrehajtott felülvizsgálat utáni, szezonálisan kiigazított részletes adatok 2015. december 4-én kerülnek publikálásra.

2.2. Beruházás és a mezőgazdasági termékek felvásárlása

Időszak	Beruházás			Mezőgazdasági termékek felvásárlása	
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^{b,c}	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.					
I. n.év	100,0	93,5	93,5	94,7	94,7
II. n.év	101,5	100,9	97,7	93,0	93,8
III. n.év	102,6	107,7	101,6	102,9	98,2
IV. n.év	116,0	116,9	106,9	128,3	106,9
2014.					
I. n.év	103,2	122,8	122,8	115,9	115,9
II. n.év	99,9	124,5	123,8	111,3	113,5
III. n.év	100,5	113,6	119,6	111,0	112,3
IV. n.év	101,1	109,7	115,8	117,6	114,2
2015.					
I. n.év	98,5	96,1	96,1	115,4	115,4
II. n.év	101,0	105,7	101,7	115,4	115,4
III. n.év	99,1	96,6	99,7	111,7	113,4
IV. n.év					

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval változhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

^c Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak, és eltérhetnek az éves adatoktól. A 2013. évi adatok szerint a beruházások volumene az előző évhez képest 5,9%-kal növekedett. A 2014. évi előzetes adatok szerint a volumen 14,0%-kal emelkedett.

2.3. Ipari és építőipari termelés

Időszak	Ipari termelés*			Építőipari termelés		
	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0 ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^{b,c}
2013.						
I. n.év	100,5	96,1	96,1	97,9	101,3	101,3
II. n.év	100,6	100,3	98,2	105,0	109,2	106,1
III. n.év	103,0	102,8	99,7	106,1	108,0	106,9
IV. n.év	101,5	105,2	101,1	103,9	111,8	108,5
2014.						
I. n.év	101,9	108,2	108,2	105,2	124,8	124,8
II. n.év	103,4	110,6	109,4	102,5	119,5	121,5
III. n.év	100,0	107,2	108,7	101,0	111,8	117,4
IV. n.év	99,2	104,9	107,7	98,2	105,6	113,5
2015.						
I. n.év	105,1	108,1 ^R	108,1 ^R	106,3	109,8 ^R	109,8 ^R
II. n.év	101,7	106,3 ^R	107,2 ^R	100,2	106,5 ^R	107,8 ^R
III. n.év	99,9	105,8	106,7	95,8	100,2	104,7
IV. n.év						

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Szezonális hatásoktól megtisztított és munkanaptényezővel korrigált index. A teljes idősor minden publikációval módosulhat.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszak = 100,0.

^c Az adatok az évközi adatgyűjtésből származnak, és eltérhetnek az éves adatoktól.

2.4. Külkereskedelmi termékforgalom

Időszak	Behozatal volumene		Kivitel volumene	
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.				
I. n.év	100,3	100,3	99,6	99,6
II. n.év	106,4	103,3	102,4	101,0
III. n.év	105,7	104,1	106,1	102,7
IV. n.év	107,9	105,0	109,0	104,2
2014.				
I. n.év	107,8	107,8	108,8	108,8
II. n.év	109,6	108,7	107,4	108,1
III. n.év	109,6	109,0	107,5	107,9
IV. n.év	108,1	108,8	104,1	106,9
2015.				
I. n.év	107,9	107,9	109,5	109,5
II. n.év	106,9	107,5	108,1	108,9
III. n.év				
IV. n.év				

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszak = 100,0.

2.5. Foglalkoztatottak száma és a munkanélküliség

Időszak	Foglalkoztatottak száma ^a			Munkanélküliség ^a		
	ezer fő	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	ezer fő	előző év azonos negyedév = 100,0	rátája (%)
2013.						
I. n.év	3 742,0	101,1	101,1	494,2	97,8	11,7
II. n.év	3 855,6	101,8	101,5	439,7	93,4	10,2
III. n.év	3 907,5	101,4	101,5	429,0	94,6	9,9
IV. n.év	3 934,9	102,7	101,8	398,1	86,8	9,2
2014.						
I. n.év	4 007,8	107,1	107,1	363,8	73,6	8,3
II. n.év	4 044,3	104,9	106,0	358,5	81,5	8,1
III. n.év	4 117,3	105,4	105,8	330,6	77,1	7,4
IV. n.év	4 110,2	104,5	105,4	317,6	79,8	7,2
2015.						
I. n.év	4 086,5	102,0	102,0	347,1	95,4	7,8
II. n.év	4 167,2	103,0	102,5	309,2	86,2	6,9
III. n.év	4 228,1	102,7	102,6	291,8	88,3	6,5
IV. n.év						

^a A munkaerő-felmérés adatai alapján, a 15–64 éves népességen belül.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.6. Alkalmazásban állók nettó nominális keresete és fogyasztóiár-index

Időszak	Alkalmazásban állók nettó nominális keresete ^a		Fogyasztóiár-index		
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b	előző negyedév = 100,0	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^b
2013.					
I. n.év	104,3	104,3	100,8	102,9	102,9
II. n.év	105,2	104,7	100,4	101,8	102,3
III. n.év	105,4	105,0	99,8	101,5	102,1
IV. n.év	104,5	104,9	99,7	100,7	101,7
2014.					
I. n.év	101,8	101,8	100,1	100,0	100,0
II. n.év	104,2	103,0	100,0	99,8	99,9
III. n.év	102,5	102,8	99,9	99,9	99,9
IV. n.év	103,7	103,0	99,1	99,3	99,8
2015.					
I. n.év	104,1	104,1	99,8	99,0	99,0
II. n.év	102,9	103,5	101,5	100,3	99,6
III. n.év	104,5	103,9	99,7	100,0	99,7
IV. n.év					

^a A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

^b A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.7. A folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg egyenlege

(millió euró)

Időszak	Folyó fizetési mérleg egyenlege ^a		Tőkemérleg egyenlege ^a	
	tárgynegyedévben	évkezdettől ^b	tárgynegyedévben	évkezdettől ^b
2013.				
I. n.év	849	849	608	608
II. n.év	825	1 674	831	1 439
III. n.év	1 584	3 258	615	2 054
IV. n.év	779	4 037	1 559	3 613
2014.				
I. n.év	796	796	353	353
II. n.év	110	907	639	992
III. n.év	1 182	2 089	926	1 918
IV. n.év	267	2 356	1 995	3 913
2015.				
I. n.év	1 461	1 461	1 056	1 056
II. n.év	1 042	2 503	1 289	2 346
III. n.év				
IV. n.év				

^a Adatforrás: MNB. Az adatok visszamenőlegesen folyamatosan változhatnak. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül.

^b A tárgynegyedév végéig.

2.8. Szállítás

Időszak	Áruszállítás, árutonna-kilométer alapján		Helyközi személyszállítás, utaskilométer alapján		Helyi személyszállítás, utaskilométer alapján	
	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a	előző év azonos negyedév = 100,0	évkezdettől ^a
2013.						
I. n.év	97,5	97,5	98,1	98,1	97,9	97,9
II. n.év	102,4	99,9	103,4	100,8	98,9	98,4
III. n.év	105,3	101,7	103,0	101,5	104,7	100,3
IV. n.év	114,6	104,8	102,5	101,8	101,8	100,7
2014.						
I. n.év	108,2	108,2	105,2	105,2	104,7 ^R	104,7 ^R
II. n.év	105,1	106,6	106,5	105,9	106,0 ^R	105,3
III. n.év	103,8	105,7	108,5	106,8	105,8	105,5 ^R
IV. n.év	99,3	104,0	102,6	105,7	106,9 ^R	105,8
2015.						
I. n.év	101,1	101,1	101,3 ^R	101,3 ^R	104,6	104,6
II. n.év	101,8 ^R	101,4 ^R	101,5 ^R	101,4	103,1 ^R	103,9 ^R
III. n.év	98,6	100,5	103,9	102,3	102,2	103,3
IV. n.év						

^a A tárgynegyedév végéig, az előző év azonos időszaka = 100,0.

2.9. Telefon- és internet-előfizetések száma

Időszak	Vezetékes telefon-		Mobiltelefon-		Internet- előfizetések az időszak végén (ezer)
	fővonalak száma az időszak végén (ezer)	hívások időtartama (millió perc)	előfizetések száma az időszak végén (ezer)	hívások időtartama (millió perc)	
2013.					
I. n.év	3 065	1 375	11 582	4 432	5 652
II. n.év	3 023	1 250	11 581	4 630	5 871
III. n.év	2 820	1 236	11 657	4 594	6 182
IV. n.év	2 919	1 279	11 676	4 654	6 480
2014.					
I. n.év	2 980	1 243	11 625	4 635	6 644
II. n.év	2 987	1 148	11 618	4 814	6 818
III. n.év	3 009	1 111	11 628	4 805	7 058
IV. n.év	3 012	1 170	11 796	4 976	7 310
2015.					
I. n.év	3 066	1 192	11 770	5 012	7 439
II. n.év	3 075	1 080	11 799	5 156	7 676
III. n.év					
IV. n.év					

3. A bruttó hazai termék (GDP) alakulása*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%)	2014	2015. I. n.év	2015. II. n.év
		az előző év azonos időszakára = 100,0		
GDP összesen	100,0^a	103,7^R	103,5	102,7
A GDP termelése				
Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	4,5 ^R	113,9 ^R	91,8 ^R	80,7 ^R
Ipar	26,8 ^R	106,7 ^R	107,7 ^R	105,7 ^R
Építőipar	4,4 ^R	112,3 ^R	109,3 ^R	106,8 ^R
Kereskedelem, javítás, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	11,8 ^R	104,3 ^R	105,3 ^R	105,4 ^R
Szállítás, raktározás	6,3 ^R	102,4 ^R	100,1 ^R	102,6 ^R
Információ, kommunikáció	5,2 ^R	101,4 ^R	102,3 ^R	102,8 ^R
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	3,7 ^R	97,1 ^R	99,0 ^R	99,4 ^R
Ingatlanügyletek	7,9 ^R	99,6 ^R	100,6 ^R	101,2 ^R
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	9,0 ^R	105,8 ^R	105,3 ^R	105,1 ^R
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás, oktatás, humán egészségügyi, szociális ellátás	17,4 ^R	97,9 ^R	99,3 ^R	100,7 ^R
Művészet, szórakozás, szabadidő, egyéb szolgáltatás	3,0 ^R	104,3 ^R	106,3 ^R	102,6 ^R
A GDP felhasználása				
Belföldi felhasználás	92,7 ^R	104,2 ^R	100,7 ^R	100,6 ^R
Ebből:				
végső fogyasztás összesen	70,5 ^R	102,1 ^R	101,0 ^R	102,1 ^R
– háztartások tényleges fogyasztása	60,3 ^R	101,5 ^R	102,1 ^R	102,3 ^R
Ebből:				
háztartások fogyasztási kiadása	48,6 ^R	101,8 ^R	103,1 ^R	102,8 ^R
természetbeni társadalmi juttatás a kormányzattól	10,0 ^R	100,1 ^R	97,6 ^R	100,7 ^R
természetbeni társadalmi juttatás a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	1,7 ^R	103,2 ^R	98,9 ^R	100,1 ^R
– közösségi fogyasztás	10,2 ^R	105,8 ^R	94,4 ^R	100,5 ^R
bruttó felhalmozás	22,2 ^R	111,3 ^R	99,8 ^R	95,9 ^R
– bruttó állóeszköz-felhalmozás	21,7 ^R	111,2 ^R	94,5 ^R	105,0 ^R
Termékek és szolgáltatások				
export	89,3 ^R	107,6 ^R	110,4 ^R	109,4 ^R
import	82,0 ^R	108,5 ^R	108,2 ^R	107,6 ^R
kiviteli (+), illetve behozatali (-) többlet	7,3 ^R	x	x	x

* Negyedéves adatok alapján. A GDP 2014-ben folyó áron 32 ezer 180 milliárd Ft volt.

^a A termelés esetében ágazatok összesen, alapáron = 100,0; a felhasználás esetében GDP összesen = 100,0.

4. A nemzetgazdaság beruházásai*

Ág	2014 (milliárd forint)	2014	2015. III. n.év	2015. I–III. n.év
		az előző év azonos időszaka = 100,0		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	320,6	116,9	61,0	71,5
Bányászat, kőfejtés	9,6	100,7	111,4	118,7
Feldolgozóipar	1 490,7	108,3	93,5	95,4
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	135,0	106,1	142,6	134,1
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	308,6	132,3	105,5	116,5
Építőipar	100,4	124,2	86,1	92,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	292,3	104,0	90,2	89,5
Szállítás, raktározás	1 020,9	139,9	87,4	109,1
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	48,0	123,3	76,1	90,6
Információ, kommunikáció	161,4	110,8	108,5	99,2
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	32,3	78,1	104,9	98,0
Ingtatlanügyletek	557,0	104,4	110,1	102,5
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	93,7	124,7	88,8	85,5
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	150,4	124,0	67,7	83,2
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	271,0	104,7	163,6	125,2
Oktatás	98,5	105,5	97,7	104,5
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	108,4	145,1	106,9	96,3
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	78,2	131,2	112,8	98,1
Egyéb szolgáltatás	21,0	102,6	77,0	79,1
Összesen	5 297,8	115,8	96,6	99,7

* Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak.

5. A mezőgazdasági termékek felvásárlása

Megnevezés	Megoszlás, 2015. jan- szept. (%)	2014.		2015.	
		év	jan- szept.	szept.	jan- szept.
		az előző év azonos időszakára = 100,0			
Növénytermesztési és kertészeti termékek	47,9	120,5	118,8	128,6	122,9
Ebből:					
gabonafélék	26,4	122,1	110,7	106,2	132,4
zöldségfélék	4,7	110,7	106,6	101,4	107,8
gyümölcsök	3,6	105,1	99,4	126,6	98,9
Élő állatok és állati termékek	52,1	107,1	106,8	101,6	105,9
Ebből:					
élő állatok	36,2	106,9	107,9	101,2	103,1
állati termékek	15,9	107,5	103,8	102,7	112,8
Összesen	100,0	114,2	112,3	117,0	113,4

6. A fontosabb növények összes termésmennyisége

Megnevezés	2009–2013. évek átlaga	2011	2012	2013	2014 ^a
	termésmennyiség, ezer tonna				
Búza	4 268	4 107	4 011	5 058	5 235
Kukorica	6 805	7 992	4 763	6 756	9 169
Árpa	1 011	988	996	1 062	1 071
Cukorrépa	857	856	882	991	1 010
Napraforgó	1 280	1 375	1 317	1 484	1 555
Repce	517	527	415	533	680
Burgonya	537	600	548	487	547
Zöldség	1 408	1 475	1 363	1 441	1 300
Gyümölcs ^a	782	513	834	865	1 000
Szőlő	420	451	356	451	395

^a Értkezési szőlővel együtt.

7. Állatállomány

Megnevezés	2012.		2013.		2014.		2015.	
	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	dec. 1.	jún. 1.	
	ezer db							index ^a
Szarvasmarha	733	760	763	782	789	802	818	103,8
Ebből:								
tehén	335	339	336	345	356	359	366	102,8
Sertés	2 947	2 989	2 891	3 004	3 060	3 136	3 124	102,1
Ebből:								
anyakoca	206	200	193	190	202	200	204	100,8
Juh	1 206	1 185	1 210	1 214	1 246	1 185	1 201	96,4
Baromfi ^b	45 822	38 546	44 856	37 900	46 855	38 599	49 193	104,9
Ebből:								
tyúk	34 718	30 075	33 823	29 474	35 597	30 521	37 896	106,5

^a Előző év azonos időpontja = 100,0

^b Gyöngyös nélkül.

8. Az ipar főbb adatai*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			
		2014.		2015.	
		év	jan–szept.	szept.	jan–szept.
Ipari termelés^b	100,0	107,7	108,7	107,8	106,7
Bányászat, kőfejtés	0,4	99,9	99,1	67,2	90,8
Feldolgozóipar	94,6	108,7	109,8	109,1	107,3
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	10,7	104,4	105,6	106,3	103,7
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	1,5	115,4	117,1	94,8	101,6
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	3,1	109,1	109,5	99,9	101,0
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás	6,3	101,0	104,3	97,8	97,8
Vegyianyag, termék gyártása	5,9	108,6	109,3	97,6	102,9
Gyógyszergyártás	3,0	101,8	104,2	98,2	103,6
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	6,8	105,0	104,4	113,9	114,6
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	6,9	105,9	108,0	107,4	100,8
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	10,5	101,3	100,6	104,4	104,4
Villamos berendezés gyártása	4,0	107,0	106,6	111,9	105,7
Gép, gépi berendezés gyártása	7,4	104,3	102,1	101,1	97,7
Járműgyártás	26,0	120,7	123,7	119,5	116,3
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,7	108,9	109,2	122,1	114,9
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	5,0	95,4	94,0	104,0	105,3
Ipari értékesítés^b	x	106,5	107,3	106,4	106,5
Alkalmazásban állók száma ^c	x	102,5	102,3	102,5	102,8
A termelékenység indexe ^c	x	105,3	106,4	106,0	104,2

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron, a legalább 5 főt foglalkoztató gazdálkodói kör = 100,0.

^b Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^c Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

9. Az ipar belföldi értékesítése*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			Arány, 2015. jan–szept. (%) ^{ab}
		2014. jan–szept.	2015.		
			szept.	jan–szept.	
Belföldi értékesítés összesen^c	100,0	101,1	101,3	102,6	36,1
Bányászat, kőfejtés	0,8	96,7	69,3	92,5	84,3
Feldolgozóipar	59,9	105,2	105,3	106,6	24,9
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	15,7	104,6	103,5	101,0	59,6
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	0,5	103,7	106,1	101,7	14,4
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	3,9	113,0	93,1	96,9	49,3
Kőszegvártás, kőolaj-feldolgozás	10,1	98,9	104,4	112,9	70,7
Vegyi anyag, termék gyártása	6,0	112,5	79,4	97,2	39,7
Gyógyszergyártás	1,2	113,8	92,5	96,0	15,1
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	5,5	99,7	107,3	108,5	32,4
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	6,2	112,4	108,2	103,5	37,2
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	1,1	90,2	95,8	89,9	3,8
Villamos berendezés gyártása	1,3	97,6	114,3	105,9	13,1
Gép, gépi berendezés gyártása	2,0	90,2	133,6	118,7	12,9
Járműgyártás	4,2	134,4	136,2	134,0	7,9
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,1	86,5	128,7	123,9	35,8
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	39,3	94,5	98,8	98,4	82,1

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron. Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^b A belföldi értékesítés aránya az ágazat összes értékesítésében.

^c Az ipar összes adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

10. Az ipar exportértékesítése*

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%) ^a	Az előző év azonos időszaka = 100,0			Arány, 2015. jan–szept. (%) ^{ab}	
		2014.		2015.		
		jan–szept.	szept.	jan–szept.		szept.
Exportértékesítés összesen^c	100,0	111,6	109,3	108,9	63,9	
Bányászat, kőfejtés	0,1	103,6	70,9	85,0	15,7	
Feldolgozóipar	96,2	110,9	108,9	107,9	75,1	
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	5,7	102,8	109,8	110,0	40,4	
Textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártása	1,8	118,0	92,8	103,2	85,6	
Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	2,0	104,6	107,6	105,9	50,7	
Kőszegvártás, kőolaj-feldolgozás	3,0	114,0	86,8	76,4	29,3	
Vegyianyag, termék gyártása	4,7	106,0	108,2	107,8	60,3	
Gyógyszergyártás	3,4	99,4	100,7	105,2	84,9	
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	6,2	106,4	116,9	117,8	67,6	
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	5,9	105,8	104,9	99,9	62,8	
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	13,9	100,8	104,7	104,9	96,2	
Villamos berendezés gyártása	4,8	108,6	110,5	105,9	86,9	
Gép, gépi berendezés gyártása	9,0	104,1	96,2	96,4	87,1	
Járműgyártás	33,5	123,3	116,3	114,6	92,1	
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2,4	124,3	118,9	111,3	64,2	
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	3,7	134,3	119,6	139,7	17,9	

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a Folyó áron. Az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

^b Az exportértékesítés aránya az ágazat összes értékesítésében.

^c Az ipar összesen adatok teljes körűek, az ágazati adatok a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásokra vonatkoznak.

11. Építőipar

Megnevezés	Megoszlás, 2014 (%)	Az előző év azonos időszaka = 100,0			
		2014.		2015.	
		év	jan–szept.	szept.	jan–szept.
Épületeken végzett munka	47,0	104,2	108,2	106,0	102,8
Egyéb építményeken végzett munka	53,0	123,3	127,3	109,9	106,7
Építőipar összesen (építőipari termelés)	100,0	113,5	117,4	108,1	104,7
Ebből:					
épületek építése	22,8	102,0	107,1	103,4	102,7
egyéb építmények építése	36,0	128,8	133,4	107,7	107,4
speciális szaképítés	41,2	109,0	111,7	110,8	103,5

12. Kiskereskedelmi forgalom

Megnevezés	2015. jan– szept., folyó áron (milliárd forint)	Az előző év azonos időszaka = 100,0			
		2014. ^a		2015.	
		év	jan–szept.	szept.	jan–szept.
Élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	3 155,3	104,8	105,4	103,0	103,7
Ebből:					
élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem	2 451,3	98,6	97,3	102,5	103,7
élelmiszer-, ital-, dohányáru- kiskereskedelem	704,0	139,1	157,3	104,7	103,7
Nem élelmiszertermék	2 360,5	105,1	104,2	106,9	107,6
Ebből:					
iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem	228,0	110,5	111,2	109,3	111,4
textil-, ruházati és lábbeli- kiskereskedelem	365,9	114,3	114,8	114,6	111,4
bútor-, műszakicikk-kiskereskedelem	673,3	100,1	98,7	102,7	101,4
könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-kiskereskedelem	497,9	98,0	96,2	104,7	108,6
gyógyszer-, gyógyszertermék-, illatszer- kiskereskedelem	418,9	105,0	104,8	101,9	105,4
használatcikk-kiskereskedelem	31,0	110,1	110,4	107,6	112,9
csomagküldő és internet kiskereskedelem	145,6	138,8	138,5	130,8	127,3
Üzemanyag-kiskereskedelem	1 160,7	105,8	105,0	106,1	108,2
Kiskereskedelem összesen	6 676,5	105,1	104,9	105,1	105,9
Gépjármű-, járműalkatrész- kiskereskedelem	416,5	102,7	103,1	90,6	94,8

^a Az I–III. negyedév adatai véglegesek.

13. Külkereskedelmi termékforgalom

(folyó áron)

Devizanem	Behozatal		Kivitel		Az egyenleg értéke	
	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	a tárgyidő- szakban	az előző év azonos időszaká- ban
	2015. szeptember^a					
Millió euró	7 385,6	108,2	8 199,7	105,6	814,0	939,9
Millió dollár	8 266,5	93,0	9 183,7	90,9	917,1	1 221,8
Milliárd forint	2 305,6	107,8	2 561,0	105,2	255,4	294,6
	2015. január– szeptember^b					
Millió euró	61 465,1	105,9	67 585,7	107,2	6 120,6	5 036,5
Millió dollár	68 429,8	86,8	75 256,7	87,9	6 827,0	6 807,1
Milliárd forint	18 980,0	106,1	20 873,8	107,3	1 893,8	1 558,1

^a Első becslés.

^b Előzetes adatok.

**14. Külkereskedelmi termékforgalom országcsoportok szerint,
2015. január–augusztus**

(folyó áron, millió euró)

Országcsoport	Behozatal		Kivitel		Az egyenleg értéke	
	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	érték	az előző év azonos időszaka = 100,0	a tárgyidő- szakban	az előző év azonos időszaká- ban
Európai Unió (EU–28)	41 481,0	108,2	46 951,0	108,1	5 470,0	5 076,9
Ebből:						
EU–15	30 031,2	107,8	33 963,2	108,4	3 932,0	3 485,6
új tagállamok	11 449,8	109,1	12 987,8	107,5	1 538,0	1 591,3
EU-n kívüli országok	12 598,4	98,0	12 435,0	104,7	–163,4	–980,3
Ebből:						
európai országok	4 162,2	72,1	5 169,3	93,3	1 007,1	–230,6
ázsiai országok	6 854,3	119,1	3 334,2	115,6	–3 520,1	–2 872,9
többi ország	1 581,9	119,1	3 931,5	113,9	2 349,6	2 123,2
Összesen	54 079,4	105,6	59 386,0	107,4	5 306,6	4 096,6

**15. A külkereskedelmi termékforgalom árucsoportok és országcsoportok szerint,
2015. január–augusztus**

(millió euró)

Árucsoport	Európai Unió (EU–28)	Ebből		EU-n kívüli országok	Összesen
		EU–15	új tagállamok		
		Behozatal			
Élelmiszerek, italok, dohány	2 608,4	1 606,7	1 001,7	163,7	2 772,1
Nyersanyagok	802,0	538,2	263,8	316,5	1 118,5
Energiahordozók	1 976,6	831,3	1 145,3	2 423,4	4 400,0
Feldolgozott termékek	16 465,2	11 869,1	4 596,1	2 845,7	19 310,9
Gépek és szállítóeszközök	19 628,8	15 185,8	4 443,0	6 849,1	26 477,9
Összesen	41 481,0	30 031,2	11 449,8	12 598,4	54 079,4
		Kivitel			
Élelmiszerek, italok, dohány	3 579,3	2 071,4	1 507,8	688,8	4 268,1
Nyersanyagok	1 136,1	807,3	328,8	203,0	1 339,1
Energiahordozók	1 027,0	193,9	833,1	470,2	1 497,2
Feldolgozott termékek	14 930,9	9 800,9	5 130,1	3 711,7	18 642,7
Gépek és szállítóeszközök	26 277,7	21 089,7	5 188,0	7 361,3	33 639,0
Összesen	46 951,0	33 963,2	12 987,8	12 435,0	59 386,0

16. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei árufőcsoportok és országcsoportok szerint, 2015. január–augusztus

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árufőcsoport	Európai Unió (EU-28)	Ebből		EU-n kívüli országok	Összesen
		EU-15	új tagállamok		
Behozatal					
Élelmiszerek, italok, dohány	107,0	105,7	109,4	91,7	106,1
Nyersanyagok	95,5	98,5	90,0	143,7	105,8
Energiahordozók	105,2	86,3	124,8	79,9	89,2
Feldolgozott termékek	107,2	105,8	110,8	107,4	107,2
Gépek és szállítóeszközök	111,9	111,6	112,7	107,5	110,8
Összesen	109,0	107,8	112,1	100,4	106,9
Kivitel					
Élelmiszerek, italok, dohány	105,7	105,5	106,2	103,7	105,4
Nyersanyagok	90,1	91,7	86,5	93,3	90,5
Energiahordozók	92,0	47,9	116,2	100,4	94,2
Feldolgozott termékek	106,5	105,5	108,3	108,0	106,8
Gépek és szállítóeszközök	113,7	113,5	114,2	102,4	111,0
Összesen	109,4	109,2	110,1	103,8	108,1

**17. A külkereskedelmi termékforgalom fontosabb országok szerint,
2015. január–augusztus**

(folyó áron)

Ország	Behozatal	Kivitel	Egyenleg	Behozatal	Kivitel
	millió euró			az előző év azonos időszakára = 100,0	
Összes forgalom	54 079,4	59 386,0	5 306,6	105,6	107,4
Ebből:					
Ausztria	3 481,6	2 855,7	-625,9	95,0	91,2
Belgium	1 325,6	1 102,3	-223,3	106,7	109,3
Csehország	2 597,5	2 271,3	-326,2	112,2	108,9
Dánia	357,4	409,2	51,8	98,7	94,7
Egyesült Királyság	967,7	2 277,0	1 309,3	108,0	112,7
Finnország	162,2	151,4	-10,7	95,0	93,3
Franciaország	2 841,3	2 693,1	-148,2	114,3	108,5
Görögország	54,6	228,5	174,0	104,9	113,7
Hollandia	2 450,9	1 954,3	-496,6	119,5	125,0
Horvátország	296,3	994,8	698,5	102,9	132,6
Lengyelország	2 921,0	2 210,5	-710,6	111,2	104,1
Németország	14 113,4	16 497,5	2 384,1	109,1	106,9
Olaszország	2 449,2	2 807,3	358,1	104,9	109,6
Oroszország	2 230,1	1 029,0	-1 201,1	59,0	71,8
Portugália	128,0	198,2	70,3	92,0	126,0
Románia	1 680,4	3 090,6	1 410,1	104,7	103,3
Spanyolország	837,3	1 930,7	1 093,5	109,2	132,1
Svájc	391,5	553,3	161,7	118,8	104,9
Svédország	526,9	688,5	161,5	106,0	121,4
Szerbia ^a	343,6	814,9	471,2	123,8	97,5
Szlovákia	2 860,4	2 834,7	-25,6	106,0	109,6
Szlovénia	723,7	595,9	-127,8	117,2	96,0
Ukrajna	603,8	870,9	267,1	68,8	82,6
Japán	751,8	472,3	-279,6	120,3	146,4
Kína ^b	3 091,3	1 023,9	-2 067,4	121,4	97,6
Koreai Köztársaság	840,9	292,6	-548,4	129,3	177,7
Malajzia	191,3	71,4	-119,9	166,1	119,7
Szingapúr	167,0	122,4	-44,6	63,7	116,7
Tajvan	386,8	104,0	-282,8	103,6	147,0
Egyesült Államok	1 126,2	2 094,5	968,3	113,5	114,2

^a Koszovó nélkül.^b Tajvan és Hongkong nélkül.

18. Turizmus, vendéglátás

Megnevezés	2015. jan-szept.	Az előző év azonos időszaka = 100,0		
		2014. év.	2015.	
			szept.	jan-szept.
Kereskedelmi szálláshelyek				
vendégeinek száma, ezer fő	8 156	108,5	107,3	108,4
vendégéjszakáinak száma, ezer	20 746	106,4	106,7	106,4
külföldi vendégek száma, ezer fő	3 888	105,2	106,0	108,1
külföldiek vendégéjszakáinak száma, ezer	10 438	103,1	107,3	106,5
belföldi vendégek száma, ezer fő	4 269	111,7	108,8	108,6
belföldiek vendégéjszakáinak száma, ezer	10 308	110,0	105,8	106,3
Vendéglátóhelyek forgalma, milliárd Ft				
^{a)} Az I-III. negyedév adatai véglegesek.	678,1	104,7^a	114,5	110,8

19. Áralakulás

19.1. Termelőiár-indexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Megnevezés	2014.			2015.	
	év	szept.	jan-szept.	szept.	jan-szept.
Mezőgazdasági termékek termelőiár-indexe^a	93,9	95,0	92,5	101,2	95,3
Ezen belül:					
növénytermesztési és kertészeti termékek	90,8	93,9	88,2	108,5	98,2
élő állatok és állati termékek	98,9	96,6	100,2	90,9	90,8
Az ipar termelőiár-indexe	99,6	99,7	99,3	98,5	99,1
Ezen belül:					
belföldi értékesítés árándexe	97,9	97,7	97,8	96,3	97,0
exportértékesítésiár-index	100,7	101,0	100,3	99,8	100,4
Az építőipar termelőiár-indexe^b	102,1		102,2		102,4

^a A 2005. évi értékesítés súlyarányaival számolva.^b Az építőipar termelőiár-indexére negyedévente állnak rendelkezésre az adatok.

19.2. Külkereskedelmi árindexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árúfőcsoport	2014.		2015.	
	év	jan–aug.	aug.	jan–aug.
Behozatal				
Élelmiszerek, italok, dohány	102,7	103,1	100,7	99,5
Nyersanyagok	97,4	96,8	101,1	98,8
Energiahordozók	92,1	94,0	80,3	80,6
Feldolgozott termékek	101,3	100,8	99,5	100,6
Gépek és szállítóeszközök	101,3	100,7	102,5	102,3
Összesen	100,1	99,9	98,9	99,0
Kivitel				
Élelmiszerek, italok, dohány	100,6	99,8	97,5	97,0
Nyersanyagok	95,3	93,3	98,7	99,4
Energiahordozók	98,4	98,8	79,1	82,8
Feldolgozott termékek	101,4	101,3	98,3	99,2
Gépek és szállítóeszközök	101,4	101,0	101,2	101,0
Összesen	101,1	100,7	99,2	99,5

19.3. Fogyasztóiár-indexek

(az előző év azonos időszaka = 100,0)

Árúfőcsoport	2014.		2015.	
	év	jan–okt.	okt.	jan–okt.
Élelmiszerek	99,6	99,7	101,7	100,6
Szeszes italok, dohányárúk	106,2	107,0	103,7	103,0
Ruházkodási cikkek	99,3	99,3	100,5	99,9
Tartós fogyasztási cikkek	99,5	99,5	101,8	100,6
Háztartási energia	88,3	87,8	99,6	96,5
Egyéb cikkek, üzemyanyagok	99,5	99,9	93,7	95,3
Szolgáltatások	101,8	101,9	101,7	102,0
Összesen	99,8	99,9	100,1	99,8

20. Az alkalmazásban állók száma*

Ágazat	Átlagos létszám (ezer fő)		Az előző év azonos időszaka = 100,0	
	2014	2015. jan-szept.	2014	2015. jan-szept.
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	78,2	78,9	103,9	100,5
Ipar	698,6	712,9	102,6	102,3
Ebből:				
feldolgozóipar	627,7	643,7	102,5	102,9
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légtudásosítás	24,3	23,8	103,8	97,7
Építőipar	110,0	111,9	101,7	101,9
Kereskedelem, gépjárműjavítás	332,3	341,5	101,3	103,1
Szállítás, raktározás	193,8	196,8	105,5	101,7
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	81,0	86,5	104,8	106,8
Információ és kommunikáció	74,0	74,5	105,4	101,3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	62,6	61,8	99,0	98,7
Ingtatlanügyletek	27,0	27,2	91,9	100,1
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	85,4	91,0	102,8	107,1
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	155,8	163,3	109,1	105,5
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	281,7	285,2	104,5	101,0
Oktatás	248,9	251,1	102,0	101,2
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	341,6	343,1	115,9	100,4
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	34,4	41,5	107,7	121,2
Egyéb szolgáltatás	17,8	19,2	101,2	107,6
Nemzetgazdaság összesen	2 823,0	2 886,6	104,5	102,4
Ebből:				
versenyszféra	1 867,1	1 914,7	102,6	102,8
költségvetés (közfoglalkoztatottak együtt)	854,1	866,0	108,7	101,4
költségvetés (közfoglalkoztatottak nélkül)	694,7	699,2	103,5	100,8

* A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, az összes költségvetési és társadalombiztosítási intézmény, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

21. Nyilvántartott álláskereső*

Megnevezés	Létszám (ezer fő)		Az előző év azonos időszaka = 100,0	
	2014	2015. III. n.év	2014	2015. III. n.év
Nyilvántartott álláskereső (regisztrált munkanélküliek) száma ^a	391,0	341,7	94,4	89,9
Ebből:				
pályakezdő	48,7	44,9	93,2	84,4
szakképzetlen ^b	203,1	177,3	100,6	91,9
diplomás	20,3	20,0	89,5	89,0
nyilvántartásba belépők	66,3	59,5	96,0	94,2

* A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnak az időszak utolsó hónapjának 20-ára vonatkozó adatai.

^a A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 2005. nov. 1-jei változásával összhangban.

^b A szakképzetlenség köze sorolják a legfeljebb 8 általánost és gimnáziumot végzett álláskeresőket.

22. Regionális munkaügyi adatok, 2015. III. negyedév *

Területi egység	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Foglalkoztatási	Munkanélküliségi
	száma (ezer fő)		ráta (%)	
Közép-Magyarország	1 342,7	72,6	68,2	5,1
Közép-Dunántúl	491,6	21,5	69,0	4,2
Nyugat-Dunántúl	451,7	15,0	68,2	3,2
Dél-Dunántúl	362,1	33,7	60,6	8,5
Észak-Magyarország	456,1	39,9	59,9	8,1
Észak-Alföld	594,4	68,4	60,1	10,3
Dél-Alföld	529,4	40,8	63,4	7,2
Összesen	4 228,1	291,8	64,8	6,5

* A munkaerő-felmérés adatai alapján, a 15–64 éves népességen belül.

23. Az alkalmazásban állók havi nominális átlagkeresete, 2015. január–szeptember*

Ágazat	Bruttó	Nettó ^a	Bruttó	Nettó ^a
	havi átlagkereset (forint)		kereset indexe (az előző év azonos időszaka = 100,0)	
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	183 346	120 093	106,1	106,1
Ipar	262 342	171 835	103,8	103,8
Ebből:				
feldolgozóipar	258 298	169 186	103,9	103,9
villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légtudományok	425 772	278 881	104,1	104,1
Építőipar	191 137	125 198	106,1	106,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	227 855	149 248	103,0	103,0
Szállítás, raktározás	233 960	153 244	103,7	103,7
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	156 099	102 250	102,5	102,5
Információ és kommunikáció	456 470	298 988	101,6	101,6
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	491 770	322 110	101,3	101,3
Ingatlanügyletek	214 574	140 550	103,4	103,4
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	362 348	237 341	106,3	106,3
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	195 495	128 050	108,6	108,6
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	268 774	176 047	105,1	105,1
Oktatás	254 145	166 465	104,5	104,5
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	145 871	95 546	102,5	102,5
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	207 825	136 126	94,3	94,3
Egyéb szolgáltatás	189 684	124 241	106,2	106,2
Nemzetgazdaság összesen	242 975	159 150	103,9	103,9
Ebből:				
versenyszféra	258 214	169 132	103,8	103,8
költségvetés (közfoglalkoztatottak együtt)	214 291	140 360	103,8	103,8
költségvetés (közfoglalkoztatottak nélkül)	248 181	162 559	104,6	104,6

* Az adatok a teljes munkaidőben alkalmazásban állókra vonatkoznak.

^a A korábbi évek módszertanának megfelelően családi kedvezmény nélkül számított.

24. A háztartások pénzügyi vagyona*

(folyó áron, milliárd forint)

Megnevezés	2014. szept. 30.	2014. dec. 31.	2015. szept. 30.
Készpénz és betétek	10 260,3 ^R	10 747,5 ^R	11 122,2
Ebből:			
készpénz, forint	2 851,3 ^R	2 986,7 ^R	3 316,9
betét, forint	5 817,9	6 044,9	5 849,8
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3 008,1	3 052,3	3 563,6
Hitelek	966,6	1 104,4	1 147,3
Részvények és részesedések	14 731,1	15 152,0	16 010,6
Ebből:			
részvények, egyéb tulajdonosi részesedések	10 767,9	11 080,4	11 946,8
befektetési jegyek	3 963,2	4 071,6	4 063,8
Biztosítástechnikai tartalékok	3 403,9	3 454,7	3 529,2
Ebből:			
életbiztosítási díjtartalékok	1 742,8	1 771,5	1 787,2
nyugdíjpénztári díjtartalékok	1 332,5	1 369,7	1 410,5
Egyéb követelések	4 132,4	4 039,0	4 200,6
Háztartások pénzügyi eszközei	36 504,1^R	37 618,6^R	39 574,4
Hitelek	8 359,9	8 295,9	7 460,6
Ebből:			
hitelintézetek ingatlanhitele	3 356,7	3 357,4	3 063,5
hitelintézetek fogyasztási és egyéb hitele	3 462,1	3 399,7	2 991,9
hitel nem hitelintézettől	1 541,1	1 538,8	1 405,1
Háztartások kötelezettségei	9 005,7	9 084,3	8 115,2
Háztartások nettó pénzügyi vagyona	27 498,5	28 534,3^R	31 459,2

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank.

25. Államháztartás központi alrendszere, 2015. január–október*

(folyó áron)

Bevételek, kiadások	Milliárd forint	Az éves előirányzat	2014. jan–okt.
		százalékában	
Az államháztartás egyenlege^a	-816,2	x	x
Ebből:			
Központi költségvetés			
Bevételek	8 945,5	81,2	101,2
Ebből:			
gazdálkodó szervezetek befizetései	1 065,2	81,6	114,5
fogyasztáshoz kapcsolt adók	3 665,7	81,8	104,2
lakosság befizetései	1 552,5	85,9	106,5
költségvetési szervek bevételei	1 434,3	121,7	105,8
fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása	731,4	42,5	69,9
állami vagyonnal kapcsolatos bevételek	68,0	27,6	86,0
Kiadások	9 838,9	83,0	99,7
Ebből:			
egyedi és normatív támogatás	283,8	94,1	107,2
szociálpolitikai menetdíj támogatás	80,7	77,6	95,6
lakásépítési támogatások	84,5	65,6	85,4
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap	592,8	83,7	103,5
költségvetési szervek kiadásai	3 372,5	100,3	104,0
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	970,9	79,6	112,8
szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai	1 909,4	76,1	116,9
garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz	468,6	81,2	61,7
helyi önkormányzatok támogatása	521,8	79,5	91,3
kamatkiadások	909,3	81,8	89,8
hozzájárulás az EU költségvetéséhez	233,8	79,1	99,2
<i>Egyenleg (privatizációs bevétel nélkül)</i>	<i>-893,5</i>	<i>x</i>	<i>x</i>

* Adatforrás: Nemzetgazdasági Minisztérium.

^a Helyi önkormányzatok nélkül.

26. Folyó fizetési mérleg*

(millió euró)

Megnevezés	2014. I–II.n.év	2014. I–IV.n.év	2015. I–II.n.év
Áruk és szolgáltatások, egyenleg	3 649	7 710	4 754
Áruk			
export	36 897	74 768	40 260
import	35 616	72 167	38 167
egyenleg	1 281	2 601	2 093
Szolgáltatások			
export	8 826	18 623	9 128
import	6 458	13 514	6 466
egyenleg	2 368	5 108	2 661
ebből:			
utazás	1 238	2 891	1 357
Elsődleges jövedelmek			
bevétel	3 395	6 803	3 411
kiadás	5 700	11 452	5 308
egyenleg	-2 305	-4 650	-1 897
ebből:			
munkavállalók jövedelmei	1 120	2 280	1 162
befektetések jövedelmei	-4 093	-8 248	-3 722
Másodlagos jövedelmek, egyenleg	-437	-704	-355
Folyó fizetési mérleg egyenlege	907	2 356	2 503
Nem adósságeneráló finanszírozás, egyenleg	1 822	-199	2 064
ebből:			
Közvetlentőke-befektetésekhez kapcsolódóan	1 616	-1 451	1 969
Részesedésekkel kapcsolatos követelések	1 096	2 868	473
Részesedésekkel kapcsolatos tartozások	-521	4 319	-1 496
Portfólióbefektetésekhez kapcsolódóan	184	1 220	55

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank. Az adatok meghatározott időrend szerint revideáltak. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül.

27. Külföldi adósságállomány*

(millió euró)

Megnevezés	2014. jún. 30.	2014. dec. 31.	2015. jún. 30.
Bruttó	90 359	87 080	87 851
Nettó	37 681	34 053	32 312
Ebből:			
államháztartás és MNB	16 359	15 733	14 152

* Adatforrás: Magyar Nemzeti Bank. A speciális célú – külföldön tevékenységet végző, passzív pénzközvetítői funkciót betöltő – vállalatok adatai nélkül, és a közvetlen tőkebefektetéseken belüli egyéb tőke nélkül.

28. A Budapesti Értéktőzsde részvényindexe (BUX)*

(1991. január 2. = 1000,00)

Megnevezés	2014. okt.	2014	2015. okt.
Maximum	18 031,43	19 596,46	22 195,34
Minimum	16 898,91	16 140,53	20 793,58
Záró érték (az időszak végén)	17 320,32	16 634,00	21 557,44

* Adatforrás: Budapesti Értéktőzsde.

29. Területi adatok

Területi egység	A népesség megoszlása (%) ^a	Gazdasági szervezetek beruházásainak teljesítményértéke, 2015. I. félév ^b		Ipari termelés* ^c , 2015. jan–szept.	Építőipari termelés, 2015. jan–szept. ^{b,c}
		milliárd forint	egy lakosra jut (ezer forint)	az előző év azonos időszaka = 100,0	
Budapest	17,8	713,0	405,7	105,3	99,2
Pest	12,4	158,7	129,5	103,4	96,7
<i>Közép-Magyarország</i>	30,3	871,7	292,2	104,4	98,6
Fejér	4,2	65,9	157,8	110,3	107,5
Komárom-Esztergom	3,0	92,4	309,1	98,5	102,6
Veszprém	3,5	55,5	160,1	106,9	123,8
<i>Közép-Dunántúl</i>	10,8	213,8	201,1	105,3	110,9
Győr-Moson-Sopron	4,6	134,9	298,1	113,0	117,6
Vas	2,6	47,3	186,1	108,4	187,1
Zala	2,8	21,0	75,6	94,5	106,2
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	10,0	203,2	206,5	109,8	132,4
Baranya	3,8	30,8	82,9	101,5	112,0
Somogy	3,2	28,3	90,6	116,8	78,3
Tolna	2,3	25,3	112,1	108,4	112,8
<i>Dél-Dunántúl</i>	9,2	84,4	92,8	108,5	99,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	6,8	77,4	116,0	108,1	104,4
Heves	3,1	40,8	135,5	109,9	128,4
Nógrád	2,0	11,1	56,6	105,8	113,9
<i>Észak-Magyarország</i>	11,8	129,3	111,0	108,5	112,4
Hajdú-Bihar	5,5	58,8	109,5	102,7	110,3
Jász-Nagykun-Szolnok	3,9	42,1	110,9	107,7	102,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5,7	39,4	70,0	100,0	129,9
<i>Észak-Alföld</i>	15,0	140,4	94,9	104,3	114,3
Bács-Kiskun	5,2	61,5	119,6	116,6	142,1
Békés	3,6	50,9	145,0	101,6	129,6
Csongrád	4,1	39,0	96,0	103,4	93,0
<i>Dél-Alföld</i>	12,9	151,4	119,1	111,3	126,3
Összesen	100,0	1 794,2	182,0	107,1	104,7

* Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

^a 2015. január 1-jei népességgel számolva.^b Székhely szerinti adatok.^c A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások adatai, az összesen azonban teljes körre vonatkozik.

29. Területi adatok (folytatás)

Területi egység	Nettó nominális kereset, 2015. I–III. n.év ^a		Lakásépítés, 2015. I–III. n.év		
	forint	az előző év azonos idő- szaka = 100,0	használatba vett lakások száma	az előző év azonos idő- szaka = 100,0	tízezer lakosra jutó ^b
Budapest	204 251	103,9	1 162	79,0	6,6
Pest	146 142	103,1	810	75,8	6,6
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>191 636</i>	<i>103,7</i>	<i>1 972</i>	<i>77,7</i>	<i>6,6</i>
Fejér	151 253	105,0	84	92,3	2,0
Komárom-Esztergom	155 556	103,8	63	85,1	2,1
Veszprém	138 511	105,3	144	93,5	4,1
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>148 915</i>	<i>104,8</i>	<i>291</i>	<i>91,2</i>	<i>2,7</i>
Győr-Moson-Sopron	166 965	105,1	917	132,1	20,2
Vas	143 828	105,8	122	64,9	4,8
Zala	124 624	103,9	174	126,1	6,3
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>150 665</i>	<i>104,9</i>	<i>1 213</i>	<i>118,9</i>	<i>12,3</i>
Baranya	128 252	101,6	92	119,5	2,5
Somogy	132 055	103,9	242	95,7	7,8
Tolna	144 315	105,7	36	58,1	1,6
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>133 402</i>	<i>103,4</i>	<i>370</i>	<i>94,4</i>	<i>4,1</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	123 447	103,5	47	83,9	0,7
Heves	145 168	104,0	41	85,4	1,4
Nógrád	118 012	104,4	19	100,0	1,0
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>128 226</i>	<i>103,7</i>	<i>107</i>	<i>87,0</i>	<i>0,9</i>
Hajdú-Bihar	131 966	103,8	133	67,2	2,5
Jász-Nagykun-Szolnok	125 670	105,5	76	95,0	2,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	110 062	101,0	94	80,3	1,7
<i>Észak-Alföld</i>	<i>122 392</i>	<i>103,2</i>	<i>303</i>	<i>76,7</i>	<i>2,0</i>
Bács-Kiskun	131 793	105,2	138	88,5	2,7
Békés	116 321	103,5	62	64,6	1,8
Csongrád	135 295	106,0	201	193,3	5,0
<i>Dél-Alföld</i>	<i>128 721</i>	<i>104,9</i>	<i>401</i>	<i>112,6</i>	<i>3,2</i>
Összesen	159 150	103,9	4 657	90,5	4,7

^a Székhely szerinti adatok.^b 2015. január 1-jei népességgel számolva.

30. A népmozgalom összefoglaló adatai*

Év, hónap	Élveszü- letések	Halálozások	Természetes szaporodás, fogyás (-)	Élveszü- letések	Halálozások	Ezer élve- szülöttre jutó egy éven aluli meghalt
	száma			ezer lakosra		
1990	125 679	145 660	-19 981	12,1	14,0	14,8
2001	97 047	132 183	-35 136	9,5	13,0	8,1
2002	96 804	132 833	-36 029	9,5	13,1	7,2
2003	94 647	135 823	-41 176	9,3	13,4	7,3
2004	95 137	132 492	-37 355	9,4	13,1	6,6
2005	97 496	135 732	-38 236	9,7	13,5	6,2
2006	99 871	131 603	-31 732	9,9	13,1	5,7
2007	97 613	132 938	-35 325	9,7	13,2	5,9
2008	99 149	130 027	-30 878	9,9	13,0	5,6
2009	96 442	130 414	-33 972	9,6	13,0	5,1
2010	90 335	130 456	-40 121	9,0	13,0	5,3
2011	88 049	128 795	-40 746	8,8	12,9	4,9
2012	90 269	129 440	-39 171	9,1	13,0	4,9
2013	88 689	126 778	-38 089	9,0	12,8	5,1
2014	91 510	126 308	-34 798	9,3	12,8	4,6
2014.						
január	7 592	11 124	-3 532	9,1	13,3	4,7
február	6 544	10 394	-3 850	8,6	13,7	5,8
március	7 174	11 470	-4 296	8,6	13,7	5,2
április	7 037	10 586	-3 549	8,7	13,1	4,1
május	7 226	10 361	-3 135	8,6	12,4	3,3
június	7 724	9 609	-1 885	9,5	11,9	6,1
július	8 586	10 002	-1 416	10,2	11,9	4,1
augusztus	8 003	9 565	-1 562	9,6	11,4	4,6
szeptember	8 300	9 984	-1 684	10,2	12,3	3,5
október	7 979	10 979	-3 000	9,5	13,1	5,9
november	7 503	10 521	-3 018	9,3	13,0	3,7
december	7 842	11 713	-3 871	9,4	14,0	4,3
2015. +						
január	8 012 ^R	13 135 ^R	-5 123 ^R	9,6	15,7 ^R	5,0 ^R
február	6 752 ^R	13 118 ^R	-6 366 ^R	8,9	17,4 ^R	4,3
március	7 364 ^R	12 287 ^R	-4 923 ^R	8,8	14,7 ^R	3,4 ^R
április	7 223 ^R	11 117 ^R	-3 894 ^R	8,9	13,7	3,6
május	7 351 ^R	10 101 ^R	-2 750 ^R	8,8	12,1 ^R	4,9 ^R
június	7 642 ^R	9 527 ^R	-1 885 ^R	9,5 ^R	11,8 ^R	5,4 ^R
július	8 216 ^R	10 540 ^R	-2 324 ^R	9,8	12,6 ^R	4,1 ^R
augusztus	7 887 ^R	10 262 ^R	-2 375 ^R	9,4 ^R	12,3 ^R	2,7 ^R
szeptember	8 200	9 199	-999	10,1	11,4	3,3
október						
november						
december						
jan-szept.	68 647	99 286	-30 639	9,3	13,5	4,1
2015. jan-szept. 2014. jan-szept. százalékában	100,7	106,7	123,0	100,9	106,9	88,8

* Születéskor várható élettartam, 2014: férfi: 72,13 év, nő: 78,91 év, együtt: 75,61 év. Nettó (tisztított) reprodukciós együttható 2014-ben 0,681. (A 2014. évi halandósági tábla alapján számítva.)

31. Regisztrált bűncselekmények*

Megnevezés	Összesen			Az előző év azonos időszaka = 100,0		
	2014	2015. jan– szept.	ezen belül: Budapesten	2014	2015. jan– szept.	ezen belül: Budapesten
Bűncselekmények száma, ezer	329,6	203,2	53,3	87,2	85,5	80,7
Ebből:						
bűntett	126,5	70,9	22,6	89,8	78,1	71,4
vétség	203,0	132,3	30,7	85,7	90,1	89,2
Százezer lakosra jutó bűncselekmény ^a	3 341,5	2 060,2	3 047,5	87,5	85,5	80,7
Sértett természetes személyek száma, ezer	216,5	133,1	36,1	88,1	84,1	82,1
Ebből:						
gyermekkorú sértett, ezer fő	5,3	3,0	0,3	51,8	71,5	69,5
Regisztrált bűncselekmények által okozott kár, milliárd forint	200,5	170,9	104,7	86,4	113,2	123,8
Az eljárások során megtérült kár, milliárd forint	13,3	8,8	1,9	54,7	88,9	137,3
Lopással okozott kár, milliárd forint	38,0	21,3	9,8	86,1	73,5	74,1
Megtérült kár, milliárd forint	2,9	1,2	0,4	115,1	48,1	112,7
Költségvetési csalással okozott kár, milliárd forint	65,3	90,1	69,4	165,7	219,5	402,3
Megtérült kár, milliárd forint	1,8	1,7	0,5	79,8	185,1	427,2
Bűnelkövetők száma, ezer	105,6	72,9	13,6	101,9	94,4	101,8
Ebből:						
fiatalkorú, ezer fő	8,7	5,9	0,7	85,5	89,3	85,4
külföldi állampolgár, ezer fő	4,6	3,1	0,6	117,0	86,9	91,4

* Adatforrás: www.bsr.bm.hu, Kriminálstatistikai Érteztő, ENYÜBS.

A 2013. július 1-től hatályba lépő, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerint gyűjtött adatokat is tartalmazza. Az új Btk. szerinti adatok az ENYÜBS 2015.11.10-i állapota szerinti adatok.

^a Évközepi népességgel számolva.

32. Nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok
32.1. Bruttó hazai termék (GDP)*

Ország, országcsoport	2014		2015.	2015.	2015.
	összesen (milliárd euró)	egy főre jutó (PPS) ^a	I. n.év	II. n.év	III. n.év
			volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0		
EU-28	13 944,0	27 400	101,4	101,7	101,9
Ausztria	329,3	34 900	100,4	100,3	100,8
Csehország	154,7	22 900	102,0	104,1	104,6
Egyesült Királyság	2 253,3	30 000	102,9	102,7	102,4
Franciaország	2 132,4	29 400	100,2	100,9	101,1
Görögország ^b	177,6	19 600	100,7	100,4	101,1
Hollandia ^b	662,8	36 000	101,0	102,6	102,2
Horvátország	43,1	16 100	99,6	100,2	101,4
Lengyelország	410,8	18 500 ^c	103,3	103,6	103,5
Magyarország	104,2	18 700	103,6	103,1	102,4
Németország	2 915,7	34 000	101,6	101,1	101,6
Olaszország	1 613,9	26 400	99,6	100,1	100,6
Románia ^b	150,0	14 600	102,8	103,8	103,8
Szlovákia	75,6	20 900	102,5	103,0	103,3
Szlovénia	37,3	22 600	103,0	102,9	102,5
Egyesült Államok	17 348,1 ^d	54 370 ^e	102,4	102,9	102,7
Japán	4 602,4 ^d	37 519 ^e	99,9	99,2	101,0

* Adatforrás: Eurostat, OECD, Nemzetközi Valutaalap. A negyedéves volumenindexek szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazítottak. Szlovákia, Japán és az Egyesült Államok esetében a negyedéves volumenindexek szezonálisan kiigazítottak.

^a Vásárlóerő-egység. – ^b Előzetes adat. – ^c Becsült adat.

^d Milliárd dollár. – ^e Egy főre jutó PPP.

32.2. Külkereskedelmi termékforgalom, 2015. január–augusztus*

Ország, országcsoport	Behozatal		Kivitel		Egyenleg, milliárd euró
	milliárd euró	előző év azonos időszaka = 100,0 ^a	milliárd euró	előző év azonos időszaka = 100,0 ^a	
EU-28	3 088,2	103,6	3 196,4	105,7	108,2
Ausztria	91,4	101,0	89,8	102,0	-1,5
Csehország	81,2	108,0	91,6	107,0	10,4
Egyesült Királyság	372,4	110,0	273,0	111,0	-99,4
Franciaország	338,3	100,0	299,7	105,0	-38,6
Görögország	28,3	90,0	17,2	97,0	88,9
Hollandia	301,0	102,0	337,8	102,0	36,8
Horvátország	12,1	106,0	7,4	111,0	-4,7
Lengyelország	112,4	103,0	116,0	108,0	3,6
Magyarország	54,6	106,0	58,2	107,0	3,5
Németország	625,2	103,0	791,6	107,0	166,4
Olaszország	243,7	104,0	272,0	105,0	28,4
Románia	40,8	107,0	36,0	105,0	-4,8
Szlovákia	42,6	106,0	44,2	104,0	1,6
Szlovénia	17,5	105,0	18,8	107,0	1,3

* Adatforrás: Eurostat. – ^a Folyó euróárak alapján.

32.3. Ipari termelés volumenindexe*

(előző év azonos időszaka = 100,0)

Ország, országcsoport	2014. év	2015.				
		II. n.év	III. n.év	júl.	aug.	szept.
EU-28	101,1	101,7	101,9 ^a	101,8	102,5	101,8 ^a
Ausztria	100,9	100,6	..	104,1	102,0 ^b	..
Csehország	105,0	105,3	105,4	107,3	106,3	103,1
Egyesült Királyság	101,3	101,2	101,2	100,4	102,3	101,0
Franciaország	98,9	101,3	100,5	98,6	101,8	101,3
Görögország	98,0 ^b	96,9	101,7 ^b	98,4	104,3	102,8 ^b
Hollandia	97,0	95,5 ^b	93,1 ^b	93,7 ^b	91,1 ^b	94,4 ^b
Horvátország	101,3	102,4	104,1	103,9	102,7	105,5
Lengyelország	103,4	104,2	103,7	103,9	103,1	104,1
Magyarország	107,7	106,2	105,8	103,5	106,2	107,8
Németország	101,3	101,7	101,3	101,0	103,0	100,2
Olaszország	99,5	101,0	102,0	102,8	101,0	101,7
Románia	106,3	103,1	103,6 ^b	103,7	103,1	103,9 ^b
Szlovákia	103,7	103,6	106,3	111,9	99,6	107,2
Szlovénia ^b	101,7	104,9	104,8	103,1	105,2	106,2
Egyesült Államok	103,7	101,4	101,0	101,2	101,2	100,4
Japán	101,9	99,4	..	99,9	99,6	..

* Víz- és hulladékgyártkodás nélkül. A havi és a negyedéves adatok munkanaptényezővel kiigazítottak.

Adatforrás: Eurostat, OECD.

^a Eurostat becslés.^b Előzetes adat.

32.4. Fogyasztóiár-index*

(előző év azonos időszaka = 100,0)

Ország, országcsoport	2014. év	2015.				
		II. n.év	III. n.év	júl.	aug.	szept.
EU-28	100,6	100,1	100,0	100,2	100,0	99,9
Ausztria	101,5	101,0	100,9	101,1	100,9	100,6
Csehország	100,4	100,7	100,3	100,4	100,2	100,2
Egyesült Királyság	101,5	100,0	100,0	100,1	100,0	99,9
Franciaország	100,6	100,2	100,1	100,2	100,1	100,1
Görögország	98,6	98,6	99,2	98,7	99,6	99,2
Hollandia	100,3	100,4	100,5	100,8	100,4	100,3
Horvátország	100,2	100,0	99,7	99,8	99,9	99,5
Lengyelország	100,1	99,3	99,5	99,5	99,6	99,4
Magyarország	100,0	100,4	100,2	100,5	100,1	99,9
Németország	100,8	100,4	100,0	100,1	100,1	99,8
Olaszország	100,2	100,1	100,3	100,3	100,4	100,2
Románia	101,4	100,3	98,5	98,6	98,3	98,5
Szlovákia	99,9	99,9	99,7	99,8	99,8	99,5
Szlovénia	100,4	99,2	99,2	99,3	99,4	99,0
Egyesült Államok	101,6	100,0	100,1	100,2	100,2	100,0
Japán	102,7	100,5	100,2	100,2	100,2	100,0

* Harmonizált fogyasztóiár-indexek (HICP) az Európai Unióra és tagállamaira.

Adatforrás: Eurostat, OECD.

32.5. Munkanélküliségi ráta*

(%)

Ország, országcsoport	2014. év	2015.				
		II. n.év	III. n.év	júl.	aug.	szept.
EU-28	10,2	9,6	9,4	9,4	9,4	9,3
Ausztria	5,6	5,9	..	5,8	5,7	..
Csehország	6,1	5,1	4,9	5,0	4,8	4,8
Egyesült Királyság	6,1	5,5	..	5,3	5,2	..
Franciaország	10,3	10,4	10,7	10,6	10,8	10,7
Görögország	26,5	25,0	..	24,9	24,6	..
Hollandia	7,4	6,9	6,8	6,8	6,8	6,8
Horvátország	17,3	16,1	15,4	15,5	15,4	15,4
Lengyelország	9,0	7,5	7,2	7,3	7,2	7,1
Magyarország	7,7	7,0	..	6,8	6,5	..
Németország	5,0	4,7	4,5	4,6	4,5	4,5
Olaszország	12,7	12,4	..	12,0	11,9	11,8
Románia	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
Szlovákia	13,2	11,5	11,1	11,2	11,1	11,0
Szlovénia	9,7	9,5	9,3	9,4	9,3	9,2
Egyesült Államok	6,2	5,4	5,2	5,3	5,1	5,1
Japán	3,6	3,3	3,4	3,3	3,4	3,4

* A negyedéves és a havi adatok szezonálisan kiigazított, harmonizált ráták.
Adatforrás: Eurostat.

32.6. Devizaárfolyamok*

Ország, országcsoport	2014. év	2015			
		II. n.év	júl.	aug.	szept.
Egyesült Államok, dollár	1,21	1,12	1,10	1,12	1,12
Bulgária, leva	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
Csehország, korona	27,74	27,25	27,03	27,02	27,19
Dánia, korona	7,45	7,46	7,46	7,46	7,46
Egyesült Királyság, font	0,78	0,71	0,70	0,73	0,74
Horvátország, kuna	7,66	7,59	7,59	7,55	7,64
Lengyelország, zloty	4,27	4,19	4,14	4,23	7,24
Magyarország, forint	315,54	314,93	308,30	314,70	313,45
Románia, lej	4,48	4,47	4,40	4,43	4,42
Svédország, korona	9,39	9,22	9,46	9,50	9,41
Japán, jen	145,23	137,01	136,34	136,07	134,69

* Nemzeti valuta/EUR-középfolyam, az időszak végén.
Adatforrás: Eurostat.

FÜGGELÉK

A TEÁOR'08 nómenklatúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatásban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés, TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgazdálkodás
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingyatlanügyletek	L	Ingyatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék elő-állítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet